

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARİ KORUMA-RESTORASYON PROGRAMI**

**KÜTAHYA'DA ŞEYH BAŞI TEKESİ,
ŞEYH EVİ REKONSTRÜKSİYONU**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

EBRU BAŞI

İSTANBUL, 2024

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARİ KORUMA- RESTORASYON PROGRAMI**

**KÜTAHYA'DA ŞEYH BAŞI TEKKESİ,
ŞEYH EVİ REKONSTRÜKSİYONU**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**EBRU BAŞI
(210211009)**

**Danışman
(Prof. Dr. İbrahim Numan)**

DÜZELTİLMİŞ TEZ

İSTANBUL, 2024

17/04/2024

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Mimarlık Anabilim Dalı Mimari Koruma ve Restorasyon programı öğrencisi 210211009 numaralı Ebru BAHŞİ'nin hazırladığı "Kütahya'da Şeyh Bahşi Tekkesi, Şeyh Evi Rekonstrüksiyonu konulu Yüksek Lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 15/04/2024 Pazartesi günü saat 16:00'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **Kabulüne Oy Çokluğu/Oy Birliği** ile karar verilmiştir.

Tez adı değişikliği yapılması halinde: Tez adının
.....
şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi

Karar

1. (Danışman) Prof. Dr. İbrahim NUMAN	Kabul
2. Doç. Dr. Mine ESMER	Kabul
3. Prof. Dr. Önder AYDIN	Kabul
4.
5.
6. (İkinci Danışman)*.....

*2. Danışman varsa doldurulması gerekmektedir.

ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Ebru Bahşi

DÜZELTME METNİ

* Tezin ismi "Kütahya'da Şeyh Bahşi Tekkesi, Şeyh Evi Rekonstrüksiyonu" olarak değiştirildi.

* "Tarikat ve Ritüelleri" başlığı altında incelenen konunun kapsama alanı daraltılarak, tez konusu olan Şeyh Bahşi Tekkesi'nin mensubu olduğu Halvetiyye Tarikatı'na yoğunlaşıldı.

*Analoji yapıları geliştirilerek ve çoğaltılarak rekonstrüksiyon projesine desteği arttırıldı.

* Rekonstrüksiyon proje çizimlerine, yazılı olan restitüsyon dayanakları eklenerek proje desteklendi.

TEŐEKKÜR

Tez sürecimde sağladığı kıymetli rehberlik, destek ve bilgiler için, gösterdiği ilgi, sabır ve bilgi birikimi için bu akademik yolculuğumda bana ışık tutan danıőmanım Prof. Dr. İbrahim Numan'a teőekkürlerimi borç bilirim.

Tez çalıőmasındaki araőtırmalarım için gerekli bilgi ve belgelerin sağlanması noktasındaki desteklerinden dolayı Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğü ve Kütahya Belediyesi çalıőanlarına teőekkür ederim.

Bu süreçte her zaman yanımda olup bana destek olan annem Sema Bahşı'ye, abim Muhittin Bahşı'ye, yengem Hilal Bahşı'ye ve varlığıyla neőe katıp destek olan sevgili yeğenim Hakkı Ege Bahşı'ye ve bilgilerini, geçmiş hatıralarını benimle paylaőan halalarım ve kuzenlerime çok teőekkür ederim.

Son olarak desteklerini benden esirgemeyen sevgili patronlarım Cihan Altuner ve Kerimcan Ayaz!a dostlukları için çok teőekkür ederim.

Babam İsmail Hakkı Bahşı'ye ithaf edilmiştir.

Ebru Bahşı

KÜTAHYA'DA ŞEYH BAŞİ TEKKESİ, ŞEYH EVİ REKONSTRÜKSİYONU

Ebru Başİ

ÖZET

Tez, Şeyh Başİ Tekkesi ve bünyesinde bağılı bulunan Şeyh Evi'nin rekonstrüksiyon sürecini inceleyen bir araştırmaya odaklanmaktadır. Literatür taraması, tasavvuf, kültürel mirasın korunması ve restorasyon alanlarındaki temel kavramları içerir. Çalışmanın temel amaçları arasında, Şeyh Başİ Tekkesi'nin tarihî öneminin vurgulanması, yıkılan Şeyh Evi'nin restorasyon sürecinin detaylı bir şekilde incelenmesi ve bu sürecin toplumsal ve kültürel etkilerinin değerlendirilmesi yer almaktadır. Araştırma, arşiv çalışmaları, alan araştırması, gözlem, röportajlar, literatür taraması gibi çeşitli veri toplama yöntemlerini içerir.

Bulgular bölümü, Şeyh Başİ Tekkesi'nin tarihçesi, Şeyh Evinin yıkılış süreci ve Şeyh Evi rekonstrüksiyonunun ayrıntılı bir analizini sunar. Restorasyon sürecinde alınan mimari kararlar, kaynak kullanımı ve toplumsal etkiler ele alınır. Sonuçlar, restorasyonun başarıları, zorlukları ve kültürel mirasın korunmasına katkıları üzerine bir değerlendirmeyi içerir. Bu çalışmanın, Şeyh Başİ Tekkesi'nin kültürel mirasının sürdürülmesi ve restorasyon sürecinin toplum üzerindeki etkilerinin anlaşılmasına önemli katkılar sağladığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tekke, Şeyh Evi, Restorasyon, Rekonstrüksiyon, Kütahya, Şeyh Başİ

KUTAHYA SHEİKH BAHSİ LODGE, SHEİK HOUSE RECONSTRUCTION

Ebru Bahşı

ABSTRACT

The thesis focuses on researching the reconstruction process of the Şeyh Bahşı Lodge and its associated Sheik House. The literature review encompasses fundamental concepts in Sufism, cultural heritage preservation, and restoration fields. The primary objectives of the study include emphasizing the historical significance of Şeyh Bahşı Tekke, thoroughly examining the restoration process of the collapsed Şeyh Evi, and evaluating its societal and cultural impacts. The methodology of the research involves various data collection methods such as archival studies, field research, observation, interviews, and literature review.

The findings section presents a detailed analysis of the history of Şeyh Bahşı Lodge, the process of the collapse of Sheik House, and the reconstruction of Sheik House. Architectural decisions made during the restoration process, resource utilization, and societal impacts are discussed. The results include an assessment of the successes, challenges, and contributions to the preservation of cultural heritage through restoration. The study concludes that it significantly contributes to the understanding of sustaining the cultural heritage of Şeyh Bahşı Lodge and the societal impacts of the restoration process.

Keywords: Lodge, Sheikh House, Restoration, Reconstruction, Kütahya, Sheik Bahsi

ÖN SÖZ

Tezin kapsamı, Şeyh Bahşi Tekkesi ve ona bağlı bulunan Şeyh Evi'nin rekonstrüksiyonu üzerine odaklanacak. Bu çalışma, kültürel mirasın korunması, tarihi dokunun yeniden canlandırılması ve toplumsal belleğin sürdürülmesi amacıyla gerçekleştirilen bir restorasyon projesini inceleyecek ve yeni bir rekonstrüksiyon projesini oluşturulacaktır. Literatür taraması, Şeyh Bahşi Tekkesi'nin tarihçesi, mimari özellikleri ve kültürel önemi üzerine yoğunlaşacak, aynı zamanda restorasyon ve rekonstrüksiyon alanındaki teorik çerçeveyi sağlayacaktır. Çalışma, temel araştırma soruları etrafında şekillenecek ve bu sorular çerçevesinde hipotezler ortaya konacaktır.

Yöntem olarak, arşiv çalışmaları, alan araştırması, gözlem, röportajlar ve mülakatlar gibi çeşitli veri toplama yöntemlerini içerecek, bu verilerin analizi ise tezin temel bulgularını destekleyecektir. Şeyh Bahşi Tekkesi'nin tarihçesi, Şeyh Evi'nin yıkılış süreci ve ardından gerçekleştirilen Şeyh Evi rekonstrüksiyonu ayrı başlıklar altında detaylı bir şekilde incelenecek ve bu bağlamda restorasyon süreci, mimari kararlar ve kaynakların kullanımı detaylandırılacaktır. Tüm bunlara ek olarak tekke, tarikat ve ritüel kavramları incelenerek, tekke kavramının ve şeyh evinin var olma amacı anlaşılacak bu kavramların tekke mimarisini ne yönde etkilediği de incelenecektir. Bulgular ve tartışma bölümü, restorasyonun başarıları, zorlukları, kültürel ve toplumsal etkilerini ele alacak ve Şeyh Evi rekonstrüksiyonunun topluma katkıları üzerine bir değerlendirme sunacaktır. Tez, özeti, önerileri ve genel bir kapanış ile sona erecek, aynı zamanda gelecekteki araştırmalar için öneriler içerecektir. Bu kapsam, Şeyh Bahşi Tekkesi'nin tarihi ve kültürel mirasının korunması, restorasyon sürecinin detaylı bir analizi ve bu sürecin toplumsal etkileri üzerine kapsamlı bir araştırma sunmayı amaçlar.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
ÖN SÖZ.....	vii
ŞEKİL LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR	xiii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	2
1. TARİKATLER.....	2
1.1. TARİKAT	2
1.1.1. Türkiye’de Tarikat ve Tasavvuf.....	3
1.1.2. Türkiye’de Tarikatler	4
1.1.3. Başlıca Büyük Tarikatler ve Kurucuları	4
1.1.4. Şeyh Bahşi Tekke’sinin mensubu olduğu Halvetiyye Tarikatı.....	5
1.1.4.1. Halvetiyye Tarikatı Ritüelleri	6
1.2. TEKKE.....	7
1.2.1. Tanım	7
1.2.2. Mimari.....	8
İKİNCİ BÖLÜM.....	9
2. KÜTAHYA VE KÜTAHYA’DAKİ TEKKELER	9
2.1. KÜTAHYA İLİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ	9
2.1.1. Kütahya İlinin Genel Özellikleri	9
2.1.2. Kentin Tarihçesi	9
2.1.3. Kütahya İlinin Coğrafi ve Fiziki Özellikleri.....	12
2.1.4. Kentin Mimari Yapısı	14
2.2. KÜTAHYA TEKKELERİ	16
2.2.1. Cemalettin Tekkesi	18
2.2.2. Şeyh Salih Efendi Tekkesi	19
2.2.3. Dönenler Camii (Tekkesi)	20
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	22
3. ŞEYH BAHŞİ TEKKESİ VE ŞEYH EVİ.....	22
3.1. KULLANIM SÜRECİNDE ŞEYH BAHŞİ TEKKESİ	22
3.1.1. Tekke ve tekke bünyesinde bulunan yapıları	22
3.1.1.1. Tekke	22
3.1.1.2. Şeyh evi.....	24
3.1.1.3. Hazire	26
3.1.2. Topografya ve Yapı İlişkileri	28

3.1.3. Mensubiyeti.....	32
3.1.4. Şeyhler	34
3.2. GÜNÜMÜZDE ŞEYH BAĞŞİ TEKKESİ	39
3.2.1. Günümüzdeki Durumu.....	39
3.3. ŞEYH EVİ.....	44
3.3.1. Evin Restitüsyonu	44
3.3.2. Şeyh Evinin Rekonstrüksiyonu.....	48
3.3.2.1. Şeyh Evi Rekonstrüksiyon Dayanakları.....	48
3.3.2.1.1. Benzer Yapılar (analoji).....	50
3.3.2.1.1.1. Zile Müfteoğlu Konağı ve Tekkesi, Tokat:	50
3.3.2.1.1.2. Afganiler Tekkesi Şeyh Evi, İstanbul.....	52
3.3.2.1.1.3. Uşakizade Rifat Efendi Konağı:	54
3.3.2.1.1.4. Kütahya Evleri:.....	56
3.3.2.2. Rekonstrüksiyon Projesi.....	59
SONUÇ.....	79
KAYNAKÇA	81
EKLER.....	84

ŞEKİL LİSTESİ

ŞEKİL 1(HALVETİYYE TARİKATI RİTÜELİ Ö.T.İNANÇER).....	7
ŞEKİL 2(KÜTAHYA DÖNER GAZİNO, T.C. KÜTAHYA VALİLİĞİ FOTOĞRAF ARŞİVİ).....	9
ŞEKİL 3(KÜTAHYA HAVA FOTOĞRAFI 2019).....	12
ŞEKİL 4 (KAPAN DERESİNİN GÜNÜMÜZDEKİ HALİ (AKSAYDI) A.R.NAZLI, 2023)	13
ŞEKİL 5 (KAPAN DERESİ, ANONİM 1955)	14
ŞEKİL 6 (KÜTAHYA ULU CAMİ, T.C. KÜTAHYA BELEDİYESİ FOTOĞRAF ARŞİVİ)	15
ŞEKİL 7 (KÜTAHYA KALESİ, T.C. KÜTAHYA BELEDİYESİ FOTOĞRAF ARŞİVİ). 15	
ŞEKİL 8 (GÜNÜMÜZDE CEMALETİN TEKKEİ Ö.SEREZ, 2016).....	18
ŞEKİL 9 (GÜNÜMÜZDE ŞEYH SALİH EFENDİ TEKKEİ'NDEN GERİYE KALAN TÜRBE, A.KARADAĞ 2023)	19
ŞEKİL 10 (GÜNÜMÜZDE DÖNENLER CAMİ, MEVLEVİHANE, TÜRKİYE KÜLTÜR PORTALI FOTOĞRAF ARŞİVİ)	21
ŞEKİL 11 GÜNÜMÜZ VAZİYET PLANI.....	22
ŞEKİL 12 (35*25 YAĞLI BOYA A.D.K., 1955)	23
ŞEKİL 13 (EVİN KONUMUNU BELİRTEN PLAN ÇİZİMİ, A.ALTUN,1976).....	25
ŞEKİL 14 (KAPAN DERESİ, SOLDA SIRASIYLA ŞEYH BAŞI TEKKEİ GİRİŞ KAPISI, ŞEYH EVİ GİRİŞİ VE ÇATISININ BİR KISMI, ANONİM 1955)	26
ŞEKİL 15 (GÜNÜMÜZDE KOT FARKI SEBEBİYLE İSTİNAT DUVARLARIYLA DESTEKLENMİŞ TEKKE ARAZİSİ, E.BAŞI ,2022)	29
ŞEKİL 16(E.BAŞI, 2022)	30
ŞEKİL 17 KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGESİ MÜDÜRLÜĞÜ ARŞİVİ, 2016	31
ŞEKİL 18(GÜNÜMÜZ TEKKE PLANI, KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLG MÜDÜRLÜĞÜ ARŞİVİ).....	33
ŞEKİL 19 (ANADOLU'NUN FETHİNDEN İSTANBUL'UN FETHİNE KADAR TÜRK TEKKE VE ZAVİYE MİMARİSİ HAKKINDA BİR ARAŞTIRMA, İ.NUMAN, 1982)	34
ŞEKİL 20 HALVETİ TARİKATI SİLSİLESİ	37
ŞEKİL 21HALVETİ TARİKATI SİLSİLESİ	38
ŞEKİL 22 (ŞEYH BAŞI TEKKEİ).....	39
ŞEKİL 23 (ŞEYH BAŞI TEKKEİ, DERE TAŞMASI SEBEBİYLE TOPRAK ALTINDA KALAN ALANLAR, E.ALTINTAŞ)	40
ŞEKİL 24 (ONARIM ÖNCESİ TEKKE GİRİŞ KAPISI,E.ALTINTAŞ,).....	40
ŞEKİL 25 (İ. NUMAN FOTOĞRAF ARŞİVİ).....	41
ŞEKİL 26 (İ. NUMAN FOTOĞRAF ARŞİVİ,1978).....	41
ŞEKİL 27 (RESSAM A.YAKUPOĞLU,1952)	43
ŞEKİL 28 ŞEYH EVİ CADDE KOTU PLANI ESKİZİ (1. KAT)	46
ŞEKİL 29 ŞEYH EVİ TEKKE KOTU PLANI ESKİZİ (ZEMİN. KAT)	47

ŞEKİL 30 (MÜFTÜOĞLU KONAĞI (ŞEYH EVİ) ZEMİN KAT PLANI, A.M. AKTEMUR,2014)	51
ŞEKİL 31 (MÜFTÜOĞLU KONAĞI (ŞEYH EVİ) BİRİNCİ KAT PLANI, A.M. AKTEMUR,2014)	52
ŞEKİL 32(AFGANİLER TEKKESİ ŞEYH EVİ PLANI,Ş. GÜNTEN GÜNEY)	53
ŞEKİL 33(AFGANİLER TEKKESİ ŞEYH EVİ ,Ş. GÜNTEN GÜNEY).....	56
ŞEKİL 34 (KÜTAHYA PİRLER MAHALLESİ, M.UÇAR, 2017).....	57
ŞEKİL 35ALİ PAŞA EVİ PLANLARI (ESER,1954).....	57
ŞEKİL 36MUTAFZADE EVİ KAT PLANI, (ESER,1954).....	58
ŞEKİL 37(KÜTAHYA SITKI OLÇAR ÇİNİ MÜZESİ, E.BAŞI 2022).....	60
ŞEKİL 38 KÜTAHYA KONAK KAPISI ÖRNEĞİ	60
ŞEKİL 39 (ZİLE MÜFTÜOĞLU KONAĞI DOĞU CEPHESİ, A.M.AKTEMUR, 2014) ..	61
ŞEKİL 40ŞEYH BAŞI TEKKESİ REKONSTRÜKSİYON PROJESİ DIŞ KAPI DETAY ÇİZİMİ, E. BAŞI, 2024.....	61
ŞEKİL 41 (KÜTAHYA GERMİYAN KONAĞI MERDİVENİ, ANONİM).....	62
ŞEKİL 42(KÜTAHYA KONAĞI İÇ KAPI ÖRNEĞİ, E.EBOĞLU, 2018).....	63
ŞEKİL 43ŞEYH BAŞI TEKKESİ REKONSTRÜKSİYON PROJESİ İÇ KAPI DETAYI, E. BAŞI, 2024	64
ŞEKİL 44 ŞEYH EVİ REKONSTRÜKSİYON PROJESİ GİRİŞ KAT PLANI, E. BAŞI, 2024.....	66
ŞEKİL 45 (ŞEYH EVİ İÇERİSİNDEN PENCERE ARASI MESAFELER, H,YALDIZ)...	68
ŞEKİL 46(KÜTAHYA KONAĞI GİYOTİN PENCERE DETAYLARI, E.EBOĞLU, 2018)	68
ŞEKİL 47ŞEYH EVİ REKONSTRÜKSİYON PROJESİ, E. BAŞI, 2024.....	69
ŞEKİL 48 (ŞEYH EVİ İÇERİSİNDE GİYOTİN PENCERE (ESKİ EV SAHİPLERİ MUHİTTİN-İSMAİL HAKKI-FADİME BAŞI)).....	70
ŞEKİL 49 (MÜFTÜOĞLU KONAĞI AHŞAP GİYOTİN PENCERE, A.M.AKTEMUR,2014)	71
ŞEKİL 50ŞEYH EVİ REKONSTRÜKSİYON PROJESİ 1. KAT PLANI, E. BAŞI, 2024	72
ŞEKİL 51 ŞEYH BAŞI TEKKESİ REKONSTRÜKSİYON PROJESİ VAZİYET PLANI, E. BAŞI, 2024	74
ŞEKİL 52 ŞEYH BAŞI TEKKESİ REKONSTRÜKSİYON PROJESİ GÖRÜNÜŞLER, E. BAŞI, 2024.....	75
ŞEKİL 53ŞEYH BAŞI TEKKESİ REKONSTRÜKSİYON PROJESİ GÖRÜNÜŞLER, E. BAŞI, 2024.....	75
ŞEKİL 54ŞEYH BAŞI TEKKESİ REKONSTRÜKSİYON PROJESİ GÖRÜNÜŞLER, E. BAŞI, 2024.....	76
ŞEKİL 55ŞEYH BAŞI TEKKESİ REKONSTRÜKSİYON PROJESİ GÖRÜNÜŞLER, E. BAŞI, 2024.....	76
ŞEKİL 56ŞEYH BAŞI TEKKESİ REKONSTRÜKSİYON PROJESİ KESİTLER, E. BAŞI, 2024.....	78

EKLER

EK 1KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 1.DÖNEM RESTİTÜSYON -1	85
EK 2KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 1.DÖNEM RESTİTÜSYON -2	86
EK 3KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 1.DÖNEM RESTİTÜSYON -3	87
EK 4KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 2.DÖNEM RESTİTÜSYON -1	88
EK 5KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 2.DÖNEM RESTİTÜSYON -2	89
EK 6KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 2.DÖNEM RESTİTÜSYON -3	90
EK 7KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ RESTORASYON -1	91
EK 8KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ RESTORASYON -2	92
EK 9KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ RESTORASYON -3	93
EK 10KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ RÖLÖVE -1	94
EK 11KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ RÖLÖVE -2	95
EK 12KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ RÖLÖVE -3	96
EK 13HALİHAZIR VAZİYET	97
EK 14 RESTİTÜSYON – VAZİYET PLANI	98
EK 15RESTİTÜSYON BİRİNCİ KAT	99
EK 16 RESTİTÜSYON GİRİŞ KAT	100
EK 17RESTİTÜSYON DAYANAKLARI	101
EK 18 RESTİTÜSYON DAYANAKLARI	101
EK 19RESTİTÜSYON DAYANAKLARI	102
EK 20REKONSTRÜKSİYON – VAZİYET PLANI	103
EK 21REKONSTRÜKSİYON – GİRİŞ KAT PLANI	104
EK 22REKONSTRÜKSİYON – 1.KAT PLANI	105
EK 23REKONSTRÜKSİYON – AA KESİTİ	106
EK 24REKONSTRÜKSİYON – BB KESİTİ	107
EK 25REKONSTRÜKSİYON – BAHÇE GİRİŞİNDEN GÖRÜNÜŞ	108
EK 26REKONSTRÜKSİYON – CADDE TARAFINDAN GÖRÜNÜŞ	109
EK 27REKONSTRÜKSİYON – TEKKE TARAFINDAN	110
EK 28REKONSTRÜKSİYON – BAHÇEDEN GÖRÜNÜŞ	111
EK 29REKONSTRÜKSİYON – SİSTEM DETAYI	112
EK 30REKONSTRÜKSİYON – AYNALIK DETAYI	113
EK 31REKONSTRÜKSİYON – İÇ KAPI DETAYI	114
EK 32REKONSTRÜKSİYON – DIŞ KAPI DETAYI	115
EK 33REKONSTRÜKSİYON – GİYOTİN PENCERE DETAYI	116
EK 34KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ BALIKLI TEKESİ FOTOĞRAF ARŞİVİ	117

KISALTMALAR

a.e.	Aynı eser/yer
a.g.e.	Adı geçen eser
a.y.	Yazara ait son zikredilen yer
b.a.	Eserin bütününe atıf
bkz.	Bakınız
bkz.: aş.	Eserin kendi içinde aşağıya atıf
bkz.:yuk.	Eserin kendi içinde yukarıya atıf
C.	Cilt
çev.	Çeviren
ed. veya haz.	Editör/yayına hazırlayan
k.g.	Karşı görüş
karş.	Karşılaştırmamız
s.	Sayfa/sayfalar
t.y.	Basım tarihi yok
v.d.	Çok yazarlı eserlerde ilk yazardan sonrakiler
y.y.	Basım yeri yok

GİRİŞ

Kütahya'nın zengin tarihî ve kültürel mirası içinde özel bir konuma sahip olan Şeyh Bahşi Tekkesi, uzun yıllar boyunca manevi zenginlikleri, tasavvufî geleneği ve toplumsal bağları ile Kütahya'nın kalbinde bir buluşma noktası olmuştur. Ancak, geçmişin zorlayıcı etkileri, özellikle Şeyh Evi'nin yıkılması gibi acı bir olayla beraber, bu kutsal mekânın bozulmasında ve toplumun kolektif hafızasına büyük bir kayıp meydana gelmiştir. Bu bağlamda, bu tez, Şeyh Bahşi Tekkesi ve bağlı Şeyh Evi'nin rekonstrüksiyon sürecini detaylı bir şekilde inceleyerek, bu manevi ve kültürel zenginliğin yeniden canlandırılmasına yönelik gerçekleştirilecek çabalara ışık tutmayı amaçlamaktadır.

AMAÇ VE YÖNTEM

Tezin temel amacı, Şeyh Bahşi Tekkesi'nin geçmişteki ve günümüzdeki tarihî önemini vurgulamak, özellikle yıkılan Şeyh Evi'nin rekonstrüksiyon sürecini ayrıntılı bir biçimde analiz etmek ve bu sürecin toplumsal ve kültürel dokuya olan etkilerini değerlendirmektir. Bu bağlamda, çalışmanın literatür taraması, tasavvuf, kültürel mirasın korunması ve restorasyon konularında temel kavramları ele alacak, tezin teorik çerçevesini oluşturacaktır.

Araştırmanın, çoklu veri toplama yöntemlerini içerecek ve arşiv çalışmaları, alan araştırmaları, gözlemler, röportajlar ve literatür taraması gibi çeşitli metodolojik yaklaşımları birleştirecektir. Bu çok yönlü yaklaşım, Şeyh Bahşi Tekkesi'nin geçmiş ve günümüzdeki rolünü anlamak, restorasyon sürecini değerlendirmek ve kültürel mirasın sürdürülebilirliği konusunda önemli bir bakış açısı sunmak amacını taşımaktadır.

Bununla birlikte, tezin önemi, sadece bu mekânın fiziksel canlandırılmasıyla sınırlı kalmayıp aynı zamanda Şeyh Evi'nin toplum üzerindeki etkilerini anlamak ve kültürel dokuya olan katkısını değerlendirmektir. Bu çalışmanın, Şeyh Bahşi Tekkesi'nin kültürel mirasının sürdürülmesi ve toplum üzerindeki etkilerinin anlaşılması noktasında önemli bir referans kaynağı olması hedeflenmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. TARİKATLER

1.1. TARİKAT

Tarikat kelimesi, dilimizde "gidilecek yol, izlenecek usul, hal ve gidiş (Öngören, 2001, 40/95)" anlamlarına gelmektedir. Ancak tarikat terimi özellikle dini ve tasavvufi bir bağlamda kullanıldığında daha derin ve özel anlamlar içermektedir. Öngören'in belirttiği gibi, tarikat terimi "Allah'a ulaşmak isteyenlere mahsus âdet, hal ve davranış" şeklinde tanımlanabilir (TDV İslâm Ansiklopedisi, 2011, 40. cilt, 95-105).

Tarikatların “pir”, “şeyh”, “derviş”, “alperen”, “dede”, “baba” gibi isimlerle anılan mensupları vardır. Müridler, bir şeyhin liderliğinde, ruhu olgunlaştırmak, nefsi terbiye etmek ve erdemi aramak üzere kendilerini sufiyane bir hayata adarlar. Tarikatlar hicri 2. yy sonunda oluşmaya başlayıp ve 5. yy.'dan itibaren sistemleşmeye başlamıştır (Koçak ve Yıldırım, 1999).

Tarikatlar, İslam inancı içinde özel bir yere sahip olan ve genellikle tasavvufu öğretmeyi amaç edinen, manevi yükselişi ve Allah'a ulaşmayı hedefleyen topluluklardır. Bu bağlamda, tarikatlar Müslümanların manevi gelişimlerini desteklemek, ruhaniyetlerini artırmak ve Allah'a daha yakın olmalarını sağlamak amacıyla kurulan örgütlenmelerdir (Tasavvuf ve Tarikatlar, İstanbul 1994).

Tarikat, Allah'a ulaşma ve onu tanıma yollarından her biridir.(TDK Sözlük) İslamiyet'te, İslamiyet'in kalbi boyutu üzerinde duran ve "kalbin fıkhı" diye nitelenen tasavvuf öğretisinin uygulandığı düzenli yapılar olarak tarif edilir (Prof. Dr. Robert Frager, Kalp, Nefs, Ruh Sf. 40).

Bir tarikata mensup olanlar, tarikatın belirlediği öğretilere, âdetlere ve davranış kurallarına uymayı amaçlarlar. Bu kurallar, genellikle tasavvufi öğretilerden ve tarikatın kurucusunun veya önderlerinin öğretilerinden oluşur. Tarikat üyeleri, zikir, dua gibi manevi uygulamalarla Allah'a yakınlaşmayı hedeflerler. Ayrıca,

tarikatlarda içinde sıkça görülen rehberlik sistemi de, üyelerin manevi yolculuklarında onlara rehberlik etmek için önemli bir unsurdur.

Tarikatlar genellikle bir silsile (soy) üzerine kurulmuştur. Bu silsile, tarikata mensup kişilerin, önceki tarikat önderlerine uzanan bir manevi zincirini, soy ağacını temsil eder. Bu zincir, tarikatın sürekliliğini sağlar (Prof. Dr. Ethem Ruhi Fığlalı, Mezhepler ve Tarikat Ansiklopedisi).

Öte yandan, tarikatlar tarihsel olarak İslam dünyasında önemli bir rol oynamıştır. İslam'ın yayılmasında ve derinleşmesinde, özellikle de tasavvufun ve manevi öğretilerin yayılmasında etkili olmuşlardır. Ancak zamanla tarikatlar arasında farklı anlayışlar, uygulamalar ve öğretiler ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, günümüzde birçok farklı tarikat bulunmaktadır ve her biri kendi özgün öğretileri ve uygulamalarıyla kendini ifade etmektedir.

Sonuç olarak, tarikat kelimesi "gidilecek yol, izlenecek usul, hal ve gidiş" anlamının ötesinde, Allah'a ulaşmak isteyenlerin takip ettiği özel âdetler, davranışlar ve manevi hedefler bütünü olarak anlam kazanır. Bu tanım, tarikatların temel işlevlerini ve varoluş nedenlerini yansıtırken, İslam inancı içindeki derin manevi arayışların bir yansımasıdır (TDV İslâm Ansiklopedisi, 2011, 40. cilt, 95-105).

1.1.1. Türkiye’de Tarikat ve Tasavvuf

İslam coğrafyasında IX yüzyılda sistemini kuran tasavvuf, X yüzyılda Türkistan'ın çeşitli şehirlerinde kendisini hissettirmeye başlamıştır. Maverâünnehir'de güçlenen İslam kültür ve medeniyeti, hem Müslüman Türklerin fetihleri, hem de ticaret kabilelerine katılan âlim ve şeyhlerin seyahatleri sayesinde sınırlarını genişleterek göçebe Türkmenler arasına nüfuz etmiştir. Kendi milletine mensup insanların Müslüman olması diğer Türk kabilelerinin de İslamiyet'e girmesini kolaylaştırmıştır. Orduların yapamadığı dini yayılmayı ticaret kervanları ile beraber seyahat eden Buhara ve Semerkand Medreselerinde yetişen dervişler ve din adamları yapmıştır. Şehirlerde yaşayan Türkler arasında Hanefî mezhebi ağırlıklı bir dini anlayış yaygın olduğu için, gelişen sufi düşünceler de dini kurallara samimi bir şekilde uygunluk arz etmiştir. Kırsal kesimde ise ilahiler ve şiirler okuyan, Allah rızası için halka birçok iyiliklerde bulunan, kendilerine cennet ve saadet yollarını gösteren dervişleri, Türkler eskiden dini bir kutsiyet verdikleri ozanlara benzeterek

hararetle kabul edip söylediklerine inanmışlardır. Türkler milli benliklerine ve geleneklerine uygun olan İslamiyet'e tasavvuf önderleri aracılığıyla girdikten sonra kurdukları devletlerde onlarla iyi ilişkiler kurarak evrensel hukukun ve ahlakın yerleşmesini sağlamışlardır. Türk sufileri de güzel ahlak modelleri olmalarının yanında savaş zamanlarında ordularla savaşa katılıp kılıç sallamış, sınır boylarında bir güvenlik şemsiyesi oluşturmuştur. Selçuklu ve Osmanlı Devletlerinin kuruluş ve yükselişlerinde derviş gazilerin ve tasavvuf zümrelerinin önemli rolleri bilinmektedir. Türk milletinin karakteristiği olan devletçilik ve teşkilatçılık dehası ile tarikatların aksiyoner tavrı birleşince dünyanın en büyük imparatorluğu kurulmuştur. Türk tarihinde Alp Aslan, Melikşah, Osman Gazi, Fatih, Yavuz ve Kanuni gibi hükümdarlar kadar Ahmed Yesevi, Mevlana, Hacı Bektaş Veli, Yunus Emre, Hacı Bayram ve Akşemseddin gibi Tarikatın gönül sultanları da önemli bir yere sahiptir (Bardakçı, 2016, sf 521-536).

1.1.2. Türkiye’de Tarikatler

Türkiye’de çeşitli halk sınıfları ve tipleri arasında farklı sûfi tarikatları gelişmiştir. Örneğin Bektaşî tarikatı daha çok köylülere ve askerlere, yeniçeri ocağı, alevi halkına hitap ederken Nakşibendi tarikatı ilahiyatçı ve bilim insanları; Mevlevî tarikatı müziği ve şiirleriyle sanatsal eğilime sahip olanları ve yüksek mertebede yer alan bazı kesim insanları; Ahilik tarikatı zanaatkarları; Halvetî tarikatı ise kendi içinden birçok içtihat çıkaran sultanlar, generaller, önemli hükûmet adamları ve yöneticileri içinde barındırmıştır (R. Frager, 1999, Sf 40).

1.1.3. Başlıca Büyük Tarikatler ve Kurucuları

- Kadiriyye Tarikatı – Abdul Kadir Gıyyani
- Yeseviyye Tarikatı – Şeyh Ahmet Yesevi
- Rifaiyye Tarikatı – Ahmet Rifai
- Kübreviyye Tarikatı – Şeyh Necmüddin Kübra
- Mevleviyye Tarikatı - Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî
- Bektaşîlik Tarikatı – Balım Sultan
- Nakşibendiyye Tarikatı – Muhammed El-Buhari

- Halvetiyye Tarikatı – Ömer El- Halveti
- Bayramiyye Tarikatı - Hacı Bayram-ı Veli

1.1.4. Şeyh Bahşi Tekke'sinin mensubu olduğu Halvetiyye Tarikatı

Halvetiyye Tarikatı, İslam tasavvufunda önemli bir yere sahip olan bir tarikattır. Geniş bir coğrafyada, özellikle Osmanlı İmparatorluğu döneminde yaygın bir şekilde benimsenmiştir. Tarikat, Nakşibendiyye Tarikatı'nın bir kolu olarak bilinir ve özellikle Türkiye ve Orta Doğu'da yaygındır (E.B. Şapolyo,1954). Halvetiyye müritleri, manevi eğitim, zikir ve meditasyon üzerine odaklanır. Tarikatın kurucusu Ebu Abdillah Sıracüddin Ömer b. Ekmelüddin El-Gilani El-Halveti'dir. Tarikatın ilk şeyhi kurucularından olan Ebu Abdillah Sıracüddin'dir. Halveti tarikatı ilk kez Şeyh Yahya Şirvani'nin ölümünden sonra kollara ayrılmaya başlamıştır. Başlıca halveti tarikatının kollarından bahsedecek olursak Şeyh Yahya Şirvani'nin ölümünden sonra oluşan ilk kol olan Ruşeniyye ve sonrasında oluşan Gülşeni, Cemaliyye, Şabaniyye, İbrahimiyye ve Mısriyye kolları mevcuttur.

Tarikat, içsel dönüşümü sağlamak, manevi ahlakı geliştirmek ve Allah'a yakınlaşma sürecine rehberlik etmek amacıyla çeşitli ibadet tarzlarını kabul eder. Bu ritüeller arasında tesbih çekme, dini sohbetler, tesbihat ve manevi okumalar yer alır. Öğrenciler, bu ritüeller aracılığıyla Allah'a yönelir, nefislerini terbiye eder ve manevi gelişimlerini destekler. Tarikatın temel prensiplerine sadık kalarak manevi gelişimlerini tamamlamaya çalışan müritler ve dervişlerdir (A. Gölpınarlı, 1969).

Halvetiyye tarikatının en temel fonksiyonlarından biri, müridlerine içsel bir yolculuk ve manevi derinlik kazandırmaktır. Bu, tarikata bağlı olanların tasavvufi öğretilere dayalı olarak nefislerini kontrol etmeleri, zikir ve itikaf gibi manevi pratiğe yönelmeleri ve bu yolla Allah'a yaklaşmaya çalışmaları anlamına gelir. Halvetiyye Tarikatı'nda topluca zikir esnasında, tarikat mensubları zikir halkasının sağ tarafında, müntesib olmayanlar sol tarafında bulunurlar. Genellikle oturularak yapılan zikirler Şeyhin idaresinde gerçekleşir (E. R.Fığlalı, 1987).

Tarikatın bir diğer önemli yönü, sosyal hizmet ve yardımlaşma faaliyetleridir. Halvetiyye müridleri, toplumlarına hizmet etmek, ihtiyaç sahiplerine yardım etmek ve adaleti sağlamak amacıyla çeşitli sosyal projelerde yer alırlar. Bu, tarikatın sadece

bireysel manevi gelişimle değil, aynı zamanda toplumsal iyilikle de ilgilendiğini gösterir. Fonksiyon dağılımında tarikat lideri olan şeyh, müritlere rehberlik eder, manevi öğütler verir ve tarikatın temel prensiplerini aktarır. Şeyh, aynı zamanda tarikatın iç ve dış ilişkilerini yönetir ve tarikatın genel yönetiminden sorumludur.

Halvetiyye tarikatı, manevi öğretileri, sosyal hizmet anlayışı ve müridlere rehberlikteki etkinliğiyle tanınır. Bu tarikat, zaman içinde farklı coğrafyalarda çeşitli topluluklar arasında yayılmış ve İslam tasavvuf geleneğinin zengin bir parçası haline gelmiştir (E. R. Fığlalı, 1987).

1.1.4.1. Halvetiyye Tarikatı Ritüelleri

Halvetilik, cehri zikir adı verilen ve ilahi isimlerin yüksek sesle tekrar edilmesi anlamına gelen zikir yöntemini kullanan bir tarıktır. Halvetiyye tarikatının ritüelleri, tasavvufi geleneğin içinde kendine özgü bir yer bulur. Bu ayinler genellikle zikir oturumları, sohbetler, dua pratiği, mürşid rehberliği ve toplu ibadeti içerir. Zikir oturumları, müridlerin bir araya gelerek Allah'ın adını anmalarını ve manevi bir birliği hedeflemelerini sağlar. Ayinler sırasında tarikat liderleri veya mürşidler, sohbetlerle müridlere öğütler verir, öğretilerini paylaşır ve manevi rehberlikte bulunurlar. Dua pratiği, bireysel ve toplu olarak gerçekleşir; müridler, Allah'a yönelişlerini ifade eder ve manevi bir bağ kurarlar. Meditasyon ve içsel gözlem, müridlerin kendi iç dünyalarını anlamalarına ve manevi derinliklere ulaşmalarına yardımcı olabilir. Toplu ibadet, birlikte namaz kılma ve manevi bir topluluk içinde olmayı içerir. Halvetiyye tarikatının ayinleri, müridlerin manevi gelişimlerine katkıda bulunmayı amaçlar ve tarikatın öğretilerine bağlı olarak değişiklik gösterebilir. (E.R.Fığlalı, 1987) Halvetiyye tarikatında müridin her gün tek başına okuduğu zikirler, dualar ve virdler vardır. Bunlar haftanın günlerine göre değişir. Yahyâ-yı Şirvânî'nin *Virdü's-settâr*'ının okunmasına önem verilir. Ayrıca haftanın belli günlerinde tekkelerde cehrî olarak topluca icra edilen zikre "darb-ı esmâ, devran, hadrâ" gibi isimler verilir. Devranda ilâhiler okunur. Oturarak bir halka oluşturan müridler zikre ayakta devam eder, daha sonra da devrana başlarlar. Zikir yapılırken mûsikiye önem verilir ve başta ney, def ve kudüm olmak üzere çeşitli mûsiki aletleri kullanılır. Bundan dolayı kendilerine karşı çıkan bazı âlimlerin

itirazlarını reddetmek için Halvetiler devranı savunan eserler yazmışlardır (E.R.Fığlalı, 1987).

Halvetiyye'de nefsin kötülükten ve günahlardan arındırılması esastır. Bunun yolu da dille, kalple, ruhla ve sırla yapılan zikirdir. Genellikle tasavvufta önem verilen az yeme, az konuşma, az uyuma, inzivâ, zikir, fikir, şeyhe gönülden bağlı olma ilkelerine Halvetîlik'te hassasiyetle uyulur. Halvetiyye tarikatının en temel fonksiyonlarından biri, müridlerine içsel bir yolculuk ve manevi derinlik kazandırmaktır. Bu, tarikata bağlı olanların tasavvufi öğretilere dayalı olarak nefislerini kontrol etmeleri, zikir ve itikaf gibi manevi pratiğe yönelmeleri ve bu yolla Allah'a yaklaşmaya çalışmaları anlamına gelir. Halvetiyye Tarikati'nde topluca zikir esnasında, tarikat mensubları zikir halkasının sağ tarafında, müntesib olmayanlar sol tarafında bulunurlar. Genellikle oturularak yapılan zikirler şeyhin idaresinde gerçekleşir. şeyhin idaresinde, ayakta (şekil 1) ve oturarak zikirden sonra devrana başlanır. Devran Esmâ-han'ın gelmesiyle ayakta, topluca sağa ve sola yürüyerek yapılır (E.R.Fığlalı, 1987).

şekil 1 (Halvetiyye tarikatı ritüeli Ö.T.İnanđer)

1.2. TEKKE

1.2.1. Tanım

"Tekke" terimi, genellikle İslamî tasavvuf geleneğinde kullanılan bir terimdir. Bir tekke, tasavvufi eğitim, ibadet ve manevi gelişim için kullanılan bir mekanı ifade

eder. Sözcük kökeni olarak Arapça "tekk" kökünden türetilmiştir. Tekk arapçada "yalnızlık, uzaklık, ayrılık" anlamlarına gelir. (Kubbealtı Lugatı)

Tekkeler, İslam tarihinde önemli bir rol oynamış ve kültürel ve dini birimlerin merkezi haline gelmiştir. Tekkeler, genellikle bir şeyh veya tarikat lideri tarafından yönetilen ve müritlerin, taliplerin toplandığı yerlerdir. Bu yerlerde tasavvufî eğitimler verilir ve dini ritüeller gerçekleştirilir.

Her tarikatın kendine özgü ritüelleri ve kuralları vardır. Allaha yaklaşma amacıyla yapılan bu ritüellerde örneğin sema törenleri (dönme ritüelleri) ya da hafi ve cerfi zikir yanında ilahi söyleme gibi unsurlar yer alabilir. Tekkeler, tarikat liderinin rehberliğinde ve tasavvufî geleneğine bağlı olarak kendi tarikatlerine özgü ibadet ritüellerini gerçekleştirirler (E.R.Fırlalı, 1987).

1.2.2. Mimari

Tarikatlara göre farklı şekilde isimlendirilmekle birlikte, tekkeyi oluşturan mimari unsurlar temel olarak mescit-tevhidhane, meşrutahane, derviş hücreleri, servis mekânları ve türbedir.

Mescid ya da tevhitane tarikatın ayinlerinin yapıldığı ve vakit namazlarının kılındığı mekândır. Mevleviyye’de “semahane”, Bektaşîyye’de ise “meydan” olarak adlandırılır. Bektaşîyye dışında, tüm tarikatların tevhitanelerinde kible duvarında mihrab bulunur. Tüm mimari özellikler gibi mescid ve tevhitaneler de tarikatlerin ayin şekilleri gibi unsurlara göre farklılık göstermektedir (Ş.Günten GÜNEY). Buna örnek olarak Baha Tanman’ın da bahsettiği üzere mescid ve tevhitaneler kare, dikdörtgen, sekizgen, onikigen gibi çeşitli planlara sahip olabilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

2. KÜTAHYA VE KÜTAHYA'DAKİ TEKKELER

2.1. KÜTAHYA İLİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ

Şekil 2(Kütahya Döner Gazino, T.C. Kütahya Valiliği Fotoğraf arşivi)

2.1.1. Kütahya İlinin Genel Özellikleri

Kütahya, Ege Bölgesinde bulunan, konumu itibari ile İç Anadolu Bölgesi iklimsel özelliklerini de taşıyan, ova ve dağlık alanların bir arada bulunduğu kentin, Porsuk Çayı gibi doğal su kaynaklarının da varlığı ile oldukça zengin bir topografik yapısı bulunmaktadır. Kütahya; Hitit, Lidya, Makedonya gibi uygarlık tarihinde önemli yere sahip olan birçok ilk çağ medeniyetine ev sahipliği yapmış, yaklaşık sekiz bin yıllık mazisi olan bir şehirdir (A.Hürata 2021). Kütahya'nın mimari kent kimliği, bu zengin tarihi ve kültürel mirası öne çıkarır niteliktedir. Porselen ve çinicilik, geçmişten bugüne Kütahya kent kimliği ile özdeşleşmiş, hem ekonomik hem de kültürel açıdan kenti yasatan önemli unsurların başında yer almaktadır.

2.1.2. Kentin Tarihçesi

Uygurluklar D6nemi

Sırası ile Frigler, Lidyalılar ve Perslere ev sahipliği yapan Kütahyanın, arkeolojik çalışmalar ışığında M.Ö.6.y.y. da kurulduğu düşünölmektedir. Bu medeniyetler, kentte farklı kültürel etkileşimlerin izlerini bırakmıştır.

Türk Devletleri Öncesi D6nem

Ovacık köyünün am ormanları arasında kalan bölgenin bölgenin M.Ö. 900-600 yıllarında Frigler daha sonra Romalılar ve Bizanslılar tarafından kullanıldığı bilinmektedir (Aşılıoğlu & Memlük, 2010).

Eski kaynaklarda Suidas tarafından klasik çağın ünlü düşünürü Ezop'un (M.Ö.

VI. yy.) memleketi olarak sözü edilen Kütahya'nın o çağlarına ait bazı mezar ve çanak çömlek kalıntılarına az da olsa zaman zaman rastlanmaktadır. Kütahya Müzesi'ndeki bu örneklerden anlaşıldığı üzere, Kütahya'nın seramik ve ini kenti olarak tanınmasına daha o çağlardan başlandığı anlaşılmaktadır (A.Hürata 2021).

M.Ö. II. yüzyıldan itibaren Anadolu'yu ele geçirmeye başlayan Romalılar, 62 Yılında Sezar'ın damadı Pompe kumandasında bir ordu ile Kütahya'yı almıştır. Bu yüz yıldan başlayarak kent, Hıristiyanlığın önemli merkezlerinden biri olmuştur.

Helenistik ve Roma ağı eserleri yönünden oldukça zengin olan Kütahya Müzesi'nde bu çağa ait bol sayıda seramik eserler, sikkeler ve mezar kalıntıları mevcuttur

(Eruzun, 1988).

395 yılında Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılmasıyla Kütahya, Doğu

Roma (Bizans) İmparatorluğu'nun sınırları içinde kalmıştır. 1074 yılına kadar Bizans yönetiminde kalan Kütahya'nın önemi daha da artmış, İstanbul-İzник-Afyon-Konya yolu üzerinde önemli bir uğrak yeri olarak ticaret ve piskoposluk merkezi niteliği kazanmıştır. Frigler zamanından kalma iki sur içinde kurulmuş olan Kütahya'nın bulunduğu tepeye (bugünkü Hisar) Bizanslılar tarafından stratejik açıdan büyük önem taşıyan yeni bir kale yapılmış, sarp kısımlar burçlarla tahkim edilerek kale içine bir şato, kilise ve su hazneleri inşa edilmiştir. Bu kısım, tarihi Kütahya surlarının bugün "Yukarı Hisar" olarak bilinen bölümüdür (Eruzun, 1988).

Türklerin Fethinden Sonraki Dönem

Kütahya, Malazgirt Savaşı'ndan sonra Türklerin Anadolu'nun büyük kesimine yayılmaları ile Selçukluların eline geçmiştir. Kutalmışoğlu Süleyman'ın kardeşi tarafından 1074 tarihinde fethedilen kent Anadolu Selçuklu Devleti'nin bir uç kenti olmuştur. Daha sonra Melik Mansur'un Kütahya'da beyliğini ilan etmek üzere

Selçuklu hükümdarına karşı ayaklanması üzerine, Melik Şah Porsuk Bey komutasında bir ordu ile Timberius Çayı'nda Melik Mansur'u yenmiş (1090) ve kent Anadolu Selçuklu Devleti'ne katılmıştır. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Türklerin Anadolu'ya yerleşme yılları boyunca Anadolu'nun birçok kesiminde görüldüğü gibi Kütahya yöresi de Orta Asya, İran ve Horasan'dan gelen ve getirilen Türklerle iskân edilmiştir. Kütahya ve çevresinde Selçuklu Çağı'na ait birçok eser vardır (Eruzun, 1988).

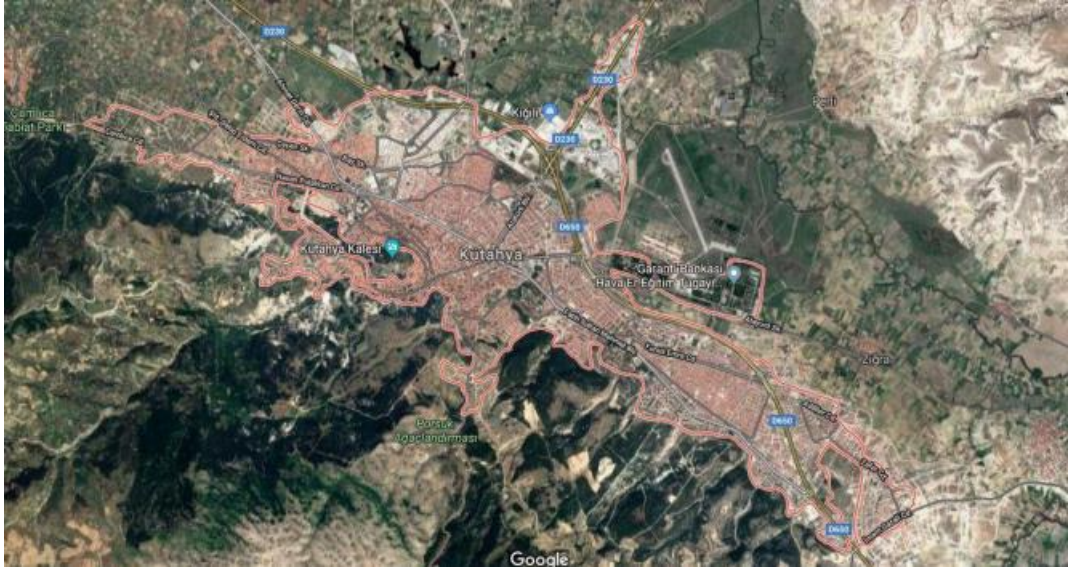
Orta Asya'dan Anadolu'ya gelen Türk aşireti Germiyan XII. yüzyılda Malatya dolaylarında iken önce Konya Selçuklularının hizmetine girmiştir. Selçuklu Hükümeti tarafından 1283 yılında Kütahya ve Denizli çevrelerinde yerleştirilen Germiyan Aşireti bu devletin uç beyliklerinde bulunmuştur. (A.Hürata 2021). İsmail Hakkı Uzunçarşılı Kütahya adlı eserinde Germiyan Beyliği dönemindeki Kütahya'dan şu şekilde bahsetmiştir;

“Suphulasa ismindeki Arapça eser Germiyan diye bahsettiği Kütahya'yı orta derecede bir şehir olarak zikredip binaların taştan olduğunu ve etrafının sur ile muhat bulunup içinde mescit, çarşı, hamamlar bulunduğunu ve ortasında yüksek bir tepe üzerinde müstahkem kalesi ve haricinde akarsuları ve mütenevvi çiçekli bostanları ve mezru arazisi olduğunu yazar. “ (Uzunçarşılı, 1932, s.10)

Germiyan Beyi Süleyman Şah tarafından Yıldırım Beyazid ile evlendirilen kızının çeyizi olarak verilen Kütahya, Simav, Tavşanlı ve Eğrigöz Osmanlı himayesine geçmiştir. Vali olarak tayin edildikten sonra Yıldırım Beyazıt, Ulu Camii'nin yapımını 1410 yılında tamamlamıştır. Anadolu eyaletinin merkezi olduğu için önemli bir konumda olan Kütahya'da Kanuni şehzadelerinden 1558'e kadar sancak beyliği yapan Bayezid'in isyan sebebi ile şehri terk etmesinden sonra diğer şehzade II. Selim sancak beyi olmuştur. 1566 yılında

Kanuni'nin vefat haberini burada alan II. Selim, buradan hareketle Belgrad'a gelerek tahta geçmiştir (Yıldız, 1981, s.45). Evliya Çelebi, 17.yüzyılda çıkan Celali isyanlarında şehrin zarar gördüğünü ve isyan sonrasında harap durumda olduğunu belirtmiştir (Uzunçarşılı, 1932).

2.1.3. Kütahya İlinin Coğrafi ve Fiziki Özellikleri

Şekil 3 (Kütahya hava fotoğrafı 2019)

Kütahya, Türkiye'nin Ege Bölgesi'nde konumlanan bir il olarak, çeşitli coğrafi ve fiziki özelliklere sahiptir. Şehir, İç Anadolu Bölgesi ile Ege Bölgesi'nin kesişim noktasında yer alması nedeniyle benzersiz bir konumda bulunmaktadır. Topografik yapısı, güneyde yüksek tepelerin ve vadilerin varlığıyla zenginleşmiştir. Ova ve dağlık alanların bir arada bulunması, tarım ve yerleşim bölgelerinin çeşitliliğini artırmaktadır. (Şekil 3) Kütahya'nın iklimi genellikle karasal özellikler gösterir; soğuk ve yağışlı kışlar ile sıcak ve kuru yazlar şehirde hakimdir. Bu iklim şartları, tarım faaliyetlerini etkilemektedir, bu da ilin geniş tarım arazilerinde buğday, şeker pancarı ve üzüm gibi ürünlerin yetiştirilmesine olanak tanır. Aynı zamanda, Porsuk Çayı gibi su kaynakları, tarım sulaması ve şehir içi su temini için önemli bir rol oynamaktadır. Tarihi ve kültürel açıdan zengin olan Kütahya, antik dönemden

günümüze kadar uzanan eserleri, Osmanlı mimarisini ve geleneksel yapılarıyla dikkat çeker. Şehir aynı zamanda seramik ve porselen üretimiyle ünlüdür, bu da Kütahya'nın ekonomisinde önemli bir yer tutan sanayi alanlarını oluşturur. Ticaretin yoğun olduğu merkezi bölgelerde iş alanları ve modern altyapı, şehrin canlı bir ekonomik yapısını destekler. Kütahya, sunduğu çeşitli özelliklerle hem tarihi ve kültürel mirasıyla hem de ekonomik faaliyetleriyle zengin bir şehir profili sunmaktadır. Kütahya ayrıca, Simav Çayı, Porsuk Çayı Kapan Deresi (şekil 4-5), Ulubat Gölü gibi önemli su kaynaklarına sahiptir. Bu derelerden özellikle şehir merkezinden geçmekte olanlar tarih içinde zaman zaman taşarak beraberinde getirdiği topraklarla kot farklılıkları oluşmasına sebebiyet vermiştir. Oluşan bu kot farklılıkları sebebiyle şehir içi yerleşiminde etkileri olmuştur.

Özellikle tezin ana konusunda yer almakta olan Şeyh Bahşi Tekkesi' önünden geçmekte olan Kapan Deresi daha sonrasında trafiği rahatlatmak açısından kapatılıp günümüzde yol olmasına rağmen o çevredeki mimariyi ve topografyayı oldukça derinden etkilemiştir. Bu konuyla ileriki bölümlerde daha açık bir şekilde incelenmiştir.

Şekil 4 (Kapan deresinin günümüzdeki hali (aksaydı) A.R.Nazlı, 2023)

Şekil 5 (Kapan deresi, Anonim 1955)

2.1.4. Kentin Mimari Yapısı

Zengin tarihi sayesinde Kütahya pek çok mirasa sahiptir. Şehrin yerleşimini ve gelişimini etkileyen en önemli eserler Ulu Camii (şekil 6) ve Kütahya kalesidir (şekil 7). Aynı zamanda, geleneksel Kütahya evleri, ahşap detaylar ve geniş avlularıyla şehrin mimari dokusuna özgün bir hava katar. Çini süslemeleri, camilerden evlere kadar geniş bir yelpazede kullanılarak şehre estetik bir kimlik kazandırır. Cumhuriyet dönemi yapıları ise şehrin modernleşme sürecini yansıtan önemli mimari eserler arasında yer alır. Tarihi çeşmeler, sokak dokusu ve kültür-sanat merkezleriyle birleşen bu özellikler, Kütahya'nın sadece turistik bir destinasyon değil, aynı zamanda benzersiz bir yaşam alanı olmasını sağlar. Bu özgün mimari kimlik, şehri kendi içinde bir mozaik gibi zenginleştirir ve ziyaretçilere tarih ve kültürle iç içe bir deneyim sunar.

Şekil 6 (Kütahya Ulu Cami, T.C. Kütahya Belediyesi Fotoğraf arşivi)

Şekil 7 (Kütahya Kalesi, T.C. Kütahya Belediyesi Fotoğraf arşivi)

Anadolu'nun pek çok şehrinde olduğu gibi tam anlamıyla bir Osmanlı şehri olan Kütahya'nın tarihi kent dokusunun şekillenmesinde ve Kütahya'daki mimari mirasın form, ölçü ve oran gibi mimari estetiğin inceliklerine sahip olmasında,

Osmanlı Devleti'nin geniş coğrafyasında bulunan kentleri, kentsel planı yönlendirici özellikleri ve silüete yansıyan çizgileri ile birbirinden çarpıcı eserlerle süsleyen, 400 yıldan fazla zaman geçmesine rağmen eserleri ile toplum hayatında bütünleşen ve güncel kalan, günümüzde değeri daha iyi anlaşılan, sanatının mimarlıkta bir ekol olduğu kabul edilen büyük usta Mimar Sinan'ın öğretisi, etki ve esintilerinin rolü olduğunu söylememek mümkün değildir (Saatçi, 2014).

2.2. KÜTAHYA TEKKELERİ

Kütahya, tarih boyunca barındırdığı zengin kültürel mirası ile dikkat çeken bir şehirdir. Bu şehir, özellikle tekke kültürü açısından benzersiz bir zenginliğe sahiptir. Kütahya'daki tekke geleneğini anlamak, bu şehirdeki tarihî derinliği ve manevi atmosferi kavramak için kritik bir öneme sahiptir. Bu tez, Kütahya'da günümüze kadar gelebilmiş ve gelememiş 22 farklı tekkenin isim listesini içermekte olup, tekke-tarikat kavramını daha iyi anlamak, mimarilerini incelemek ve Şeyh Bahşi Tekkesi incelemesine yardımcı olabilmesi amacıyla içlerinden seçilmiş 3 tanesini genel bir şekilde açıklanmıştır.

Kütahya'nın tarihî tekke mirası, şehrin geçmişinde iz bırakan tarikatların etkisi altında evrim geçirmiş ve bu mekanlar, dini ritüeller, eğitim faaliyetleri ve toplumsal etkileşimlerin merkezi olmuştur. Bu tez, bu tekke ve zaviyelerin genel bir panoramasını çizmekle birlikte, özellikle Şeyh Bahşi Tekkesi'nin konumunu daha iyi anlamak adına seçilen 3 tekkeyi daha detaylı bir şekilde ele alacaktır.

Bu çalışma, Kütahya'daki tekke geleneğini kavramak ve özellikle Şeyh Bahşi Tekkesi'nin tarihî ve kültürel önemini vurgulamak adına bir rehber niteliği taşıyacaktır. Seçilen 3 tekkenin açıklanması, bu tarihî mekanların mimari özelliklerinden tutun da tarikat hayatına kadar geniş bir yelpazede incelenmesine olanak sağlayarak, Kütahya'nın tarihî dokusunu anlamak adına bir katkı sunacaktır.

Kütahya Tekkeleri'nin hepsi maalesef günümüze kadar gelememiştir. Bazıları tamamen yok olmuş, bazılarının bir kısmı veya türbesi günümüze kadar gelebilmiş, bazıları ise tamamıyla günümüze ulaşabilmiştir. Bu tekkelerde Şeyh Evi ise kalmamış ya da bulunmamaktadır.

Kütahya'da bulunan tekkeler:

- Balıklı (Şeyh Bahşi) Tekkesi - Şeyh Evi hariç günümüze ulaştı.
- Kütahya Mevlevihanesi – Günümüze Dönerler Camii olarak ulaştı.
- Şeyh Salih Tekkesi-Mescidi ve Türbesi - Günümüze türbesi ulaştı.
- Paşam Sultan Türbesi-Seyyid Nureddin Zaviyesi ve Tekkesi - Günümüze ulaştı.
- Karadonlu Beytullah Tekkesi - Günümüze ulaştı.
- Ahi Evran Türbe-Zaviye ve Tekkesi) - Günümüze ulaştı.
- Şeyh Buhari Gümüşeşik Tekkesi - Günümüze ulaştı.
- Bekir Sıtkı Paşa (Şeyh Yunus) Tekkesi - Günümüze sadece giriş kapısı yanındaki kesme taş sütunlar ulaştı.
- Şeyh Haydar Efendi Tekkesi – Günümüze sadece 3 adet kabir ulaştı.
- Şeyh Bedrettin Efendi Tekkesi - Günümüze ulaşamadı.
- Balaban Paşa Tekkesi – Hazire alanı ve birkaç duvarı günümüze ulaştı.
- Damsırsan Tekkesi - Günümüze ulaşamadı.
- Ahi Evran Tekkesi ve Türbesi – Günümüze türbesi ulaşmıştır.
- Dergâh-1 Alaeddin Tekkesi - Günümüze ulaşamadı.
- Şeyh Arab Dede Tekkesi - Günümüze ulaşamadı.
- Hindiler Tekkesi - Günümüze ulaşamadı.
- Şeyh Şaban Efendi Tekkesi - Günümüze ulaşamadı.
- Şeyh Hacı Ömer Efendi Tekkesi - Günümüze ulaşamadı.
- Kadı Şeyh Tekkesi – Günümüze ulaştı.
- Cemaleddin Tekkesi – Sadece türbesi günümüze ulaştı.
- Gözüm (Özüm) Şeyh Tekkesi – Günümüze ulaştı.
- Efendi Bula Tekkesi – Sadece türbesi günümüze ulaştı.

2.2.1. Cemalettin Tekkesi

Kütahya Cemaleddin Tekkesi (şekil 8), Sivasslı Cemaleddin tarafından kurulan bir tarikata aittir. Tarikatın adı, kurucusunun adından gelmektedir. Sivasslı Cemaleddin, 15. yüzyılda yaşamış bir derviş ve şairdir. Tekkenin kuruluş tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte, tahminen 16. yüzyılda inşa edildiği düşünülmektedir (İ.H.Uzunçarşılı, 1932).

Tekkenin mimarisi, Osmanlı dönemi tarikat yapılarına benzer özellikler taşır. Ana binası, avlunun etrafında yer alır ve genellikle ahşap malzeme kullanılarak inşa edilmiştir. Giriş kapısının üstünde tarikatın ismini taşıyan bir kitabe bulunmaktadır. Ana binada, ibadet ve törenlerin gerçekleştirildiği bir mescit veya dergahlar bulunur. Ayrıca, dervişlerin kaldığı hücreler ve derslikler gibi diğer yapılar da tekkenin avlusunda yer alır.

Tekkenin mimarisi genellikle sade ve işlevseldir. Ahşap işçiliği ve süslemeleriyle dikkat çeker. Çoğu tarikat yapısında olduğu gibi, Cemaleddin Tekkesi de içinde barındırdığı cami, mescit, dergâh ve hücrelerle birlikte bir topluluk yaşamını desteklemek üzere tasarlanmıştır.

Şekil 8 (Günümüzde Cemalettin Tekkesi Ö.Serez, 2016)

2.2.2. Şeyh Salih Efendi Tekkesi

Şeyh Salih Efendi Tekkesi (şekil 9), Osmanlı döneminde tarikatların faaliyet gösterdiği dini ve kültürel merkezlerden biridir. Şeyh Salih Efendi Tekkesi, bir derviş ve halveti şeyhi olan Şeyh Salih Efendi'ye adanmıştır.

Tekkenin tarihçesi ve kuruluş tarihi hakkında kesin bilgilere sahip olmamakla birlikte tarikat yapıları genellikle 16. ve 17. yüzyıllarda Osmanlı İmparatorluğu'nun farklı dönemlerinde inşa edilmiştir (İ.H.Uzunçarşılı, 1932).

Mimarisi açısından, Şeyh Salih Efendi Tekkesi tipik bir tarikat yapısı örneği olarak kabul edilebilir. Genellikle avlu etrafında yer alan çeşitli yapılar içermektedir. Tekkenin ana binası, genellikle ahşap malzeme kullanılarak inşa edilmiştir. Giriş kapısı üzerinde, tarikatın ismini taşıyan bir kitabe veya sembol bulunabilir. İbadet ve derslerin yapıldığı bir mescit veya dergah, dervişlerin kaldığı hücreler ve derslikler gibi bölümler de tekkenin mimarisinde yer alır.

Tarikat yapıları genellikle sadelik ve işlevsellik prensipleriyle tasarlanmıştır. Ahşap işçiliği ve süslemeleriyle dikkat çekerler. Ayrıca, tarikatın inanç ve uygulamalarına uygun olarak, iç mekanlarda semboller ve dekoratif unsurlar da yer alabilir.

Şekil 9 (Günümüzde Şeyh Salih Efendi Tekkesi'nden geriye kalan türbe, A.Karadağ 2023)

2.2.3. Dönerler Camii (Tekkesi)

14. yüzyılda inşa edilen Dönerler Camii (şekil 10), hem tarihî hem de kültürel anlamda büyük bir öneme sahiptir. Bu tezde, Şeyh Bahşi Tekkesi ile benzerlikleri açısından, Kütahya'nın tarihî mirası içinde yer alan Dönerler Camii'ni incelemekte ve caminin evrimini, mimari özelliklerini, tarihî geçmişini ve günümüzdeki konumunu ele almaktadır.

Dönerler Camii'nin tarihî kökenleri 14. yüzyıla dayanmaktadır. (İ.H.Uzunçarşılı, 1932) İlk olarak Mevlevihane olarak kullanılan bu yapı, zaman içinde çeşitli değişikliklere uğramıştır. İnşa edilmiş tarihi, Kütahya'nın tarihî dokusunu anlamak açısından kritik bir rol oynamaktadır. Özellikle Selçuklu dönemi fatihlerinden biri olan İmadüddin Hazer Dinari'nin Dönerler Camii'ni yaptırarak şehre kazandırdığı bilinmektedir.

Dönerler Camii'nin mimarî yapısı, dikkat çekici detayları ve estetik özellikleriyle ön plana çıkmaktadır. Kareye yakın dikdörtgen planı ve sekizgen kasnaklı yapısı, caminin mimari açıdan ne denli özgün bir tasarıma sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle Mevlevihane olarak inşa edilen bina, sonradan eklenen mihrap ile camiye dönüştürülmüş, bu da yapıya tarihî bir katman eklemiştir. Ayrıca bu yapının 14.yy'da mevlevihanenin semahanesi olarak inşa edildiği de halk arasında söylenmektedir.

Dönerler Camii, zaman içinde geçirdiği değişikliklerle farklı dönemlere ait izleri bünyesinde barındırmaktadır. İlk işlevi Mevlevihane olan yapı, sonradan camiye dönüşmesiyle farklı bir boyut kazanmıştır. Kütahya'nın kültürel zenginliğini simgelerken, tarihî ve dini bir miras olarak da şehre değer katmaktadır.

Şekil 10 (Günümüzde Dönenler Cami, Mevlevihane, Türkiye Kültür Portalı Fotoğraf Arşivi)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. ŞEYH BAŞİ TEKKESİ VE ŞEYH EVİ

3.1. KULLANIM SÜRECİNDE ŞEYH BAŞİ TEKKESİ

3.1.1. Tekke ve tekke bünyesinde bulunan yapıları

3.1.1.1. Tekke

Kütahya, Merkez, Balıklı Mahallesi, (Rüstem Paşa Balıklı Hamamının hemen güneyinde, tapunun (eski) 16 pafta 87 ada, 2, 81 ve 82 parsellerinde (yeni) 16 pafta 87 ada, 2 parselinde kayıtlıdır (şekil 11). Batısından üzeri kapatılmış olan Kapan Deresi geçmekteydi. Yan mekânlı zaviyeli tipte olan Balıklı (Şeyh Bahşi/Muslihiddin) Tekkesi, Kütahya balıklı mahallesi, aynı adı taşıyan mahalledeki Balıklı (Rüstem Paşa) Hamamı'nın güneyinde, yer almaktadır. Yapı dış beden duvarları köşelerde kesme taş, duvarlarda yer yer moloz taş ve taş-tuğla ile, kubbe ve tonozlarda tuğla kullanılmıştır.

Şekil 11 Günümüz vaziyet planı

14. yy. yapısı olan Şeyh Bahşi Tekkesi (İ.H.Uzunçarşılı, 1932) batı tarafında bulan Kapan Dere'si yer almaktadır. Dönem boyunca oluşan seller, toprak kaymaları ve dereden taşınan toprak sebebiyle zamanla tekkenin bulunduğu arazi dolmuştur. Bu sebeple tekkenin girişi zamanla üst kat seviyesine kadar kapanmış olup, sonraki dönemde tekke girişi üst kata taşınmıştır ve tekke yapısının giriş katı dışarıdan ulaşılamaz hale gelmiştir. Daha sonrasında yakın geçmişte şehirdeki trafiği rahatlatmak amacı ile tekkenin batısından geçen Kapan Deresi'nin üzeri kapatılmıştır. Kapan Deresi'nin sebebiyet verdiği sel, toprak kayması sonucu Şeyh Bahşi Tekkesinde oluşturduğu etkiler ve şeyh evi ile hazirenin konumlanmasındaki etkisine "topografya" başlığı adı altında daha detaylı bir şekilde incelenecektir.

Geniş bir arazi içinde yer alan Şeyh Bahşi Tekkesi'ne, Balıklı Hamamı'nın arkasında bulunan evin yanında yer alan büyükçe ve çift kanatlı bir kapıdan ulaşılır ve bahçeye girişi sağlar. Kesme taştan geniş bir ana giriş biçiminde ele alınan ve eskiden köşesinde bir de çeşme bulunduğu anlaşılan kapının üstü, çift meyilli kiremitli çatı ile örtülüdür. (şekil 12) Yapıya bağlı olan Şeyh evi tekke yapısının girişini sınırlamış ve gizlemiştir. Yapının geç devir eklentisi olan bu evden sonra, tekke binasına geçit veren geniş kemer biçimindeki girişe gelinmektedir. Şeyh evi 1980 yılında yıkılmıştır. Bu konu şeyh evi başlığı altında detaylı bir şekilde ele alınacaktır.

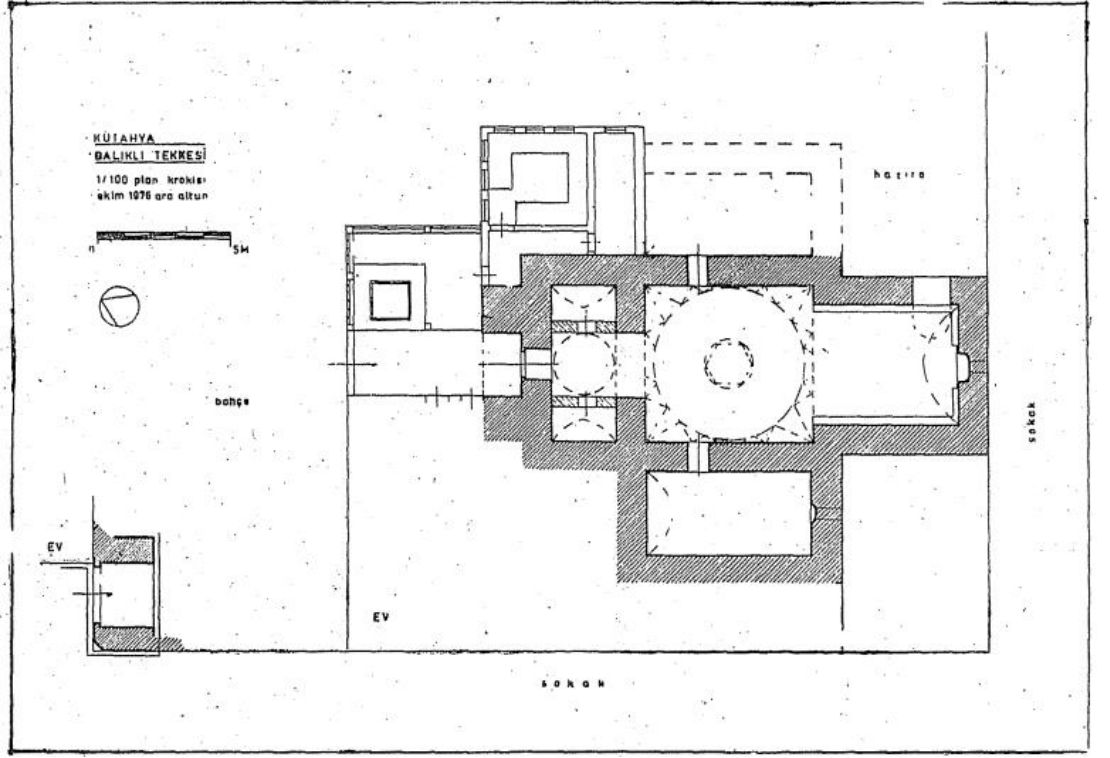
Şekil 12 (35*25 yağlı boya A.D.KARAA, 1955)

Yapının girişinde kemerli bir giriş kapısı yer almaktadır. (şekil 51 ve şekil 53(kısmi olarak)) Giriş bölümünden sonra kalın ve geniş yuvarlak kemerli açıklıktan, ana mekânın kareye yakın bölümüne geçilmektedir. Ana mekânın plan şeması, ortada fenerli kubbenin iki yanında tonozla örtülü yan mekânlar ve arka tarafında ise yine tonozlu ve mihraplı, yükseltilmiş mescit bölümünden meydana gelmektedir. Güneydeki yani en arka taraftaki mekan daha dar olup batı yönünde dikdörtgen şekilli iki pencere tam karşısında dikdörtgen şekilli iki niş bulunmaktadır. Kubbe ile örtülü mekanın doğu ve batı cephelerinde eksenin kuzeyinde yan kanatlarda yer alan odalara açılan basık kemerli dört adet kapı açıklığı yer alır. Yan mekanlar tek eğimli ahşap çatı ile örtülüdür. Ortadaki kubbeli bölümün ölçüleri kareye çok yakındır. Kasnak hizasında dört pencere bulunur. Kubbeye geçişler, basit prizmatik Türk üçgenleriyle sağlanmıştır. Ortada yuvarlak boşluk, altıgen bir fenerle yükseltilmiştir. Altıgen şekilli fenerin her kenarında geniş pencereler bulunmaktadır. Fenerin üzeri kiremit örtülü bir çatı ile kapatılmıştır.

Doğu ve batı cephesinde moloz taş örgülü, tek yöne eğimli alaturka kiremit döşenmiş çatılı yan mekanlar yer alır. Bu mekanlarda pencere açıklıkları bulunmamaktadır.

3.1.1.2. Şeyh evi

Tekke arazisi içerisinde, bahçe giriş kapısı ve tekke arasında yer alan arazide (şekil 13) yer alan Şeyh evi (şekil 51) yapım tarihi tam olarak bilinmese de arazideki topografya ilişkisi ve halveti tekkesi olduğu zamana bakılarak 17.yy. sonrası inşa edildiği söylenebilir. Yapım tarihi tam net olmayan yapı 1980 yılında kaldırılarak tekkede basit onarım yapılmıştır.

Şekil 13 (Evin konumunu belirten plan çizimi, A.Altun,1976)

Şeyhlerin barındığı ve şeyhliğin kalktığı dönemden sonra da şeyh soyundan gelen ailenin ikamet ettiği Şeyh evinin planına dair bir belge bulunamamıştır. Bu sebeple evde eskiden ikamet edenlerle röportaj yapıp fotoğraflara (şekil 14) bakarak yorumlanmıştır. Genel olarak anlatılması gerekirse Şeyh evi 2 kattan oluşmaktadır. Eve girişler hem cadde hem de tekke tarafından sağlanabilmektedir. Alt katında 2 oda üst katında ise 2 oda, açık mutfak ve ıslak hacim yer almaktadır.

Şekil 14 (Kapan deresi, solda sırasıyla Şeyh Bahşi Tekkesi giriş kapısı, Şeyh evi girişi ve çatısının bir kısmı, Anonim 1955)

Ahşap bir yapı olan Şeyh evinin cadde tarafında pencere açıklığı yoktur. Cadde karşısındaki evlere karşı gizlilik sağlayan bu durum tekke prensiplerine bağlı olarak özellikle bu şekilde tercih edilmiş olabilir.

3.1.1.3. Hazire

Şeyh Bahşi (Balklı/Şeyh Muslihiddin) Tekkesi'nin güneydoğusunda yer alan hazire alanı yapıya bitişik konumdadır. Hazire alanının yapının temel kotundan daha üst seviyede olup yapıya bitişik olması sebebiyle bu alandaki pencereler kullanım dışı kalmıştır. Ayrıca hazire alanının yapı ile yapışık olmaması sebebi yapıda nem sorununu da ortaya çıkarmaktadır.

‘Hazire’deki mezar taşlarının Şeyh Müslihüddin Efendi ve akrabalarına ait olduğu düşünülmektedir. Şeyh Müslihüddin Efendi'nin Kütahya'ya gelişi ve ölümü ile ilgili, İsmail Hakkı Uzunçarşılı'nın Kütahya Şehri, İst.1932, s.124'de vardır. Prof. Dr. Oktay Aslanapa'nın yardımı ile haziredeki mezar taşları tek tek değerlendirilerek

bu şecere doğrulanmıştır. Bu değerlendirmeye göre de Müslihüddin Efendi'nin pencere önündedir. Elmahlı Sinan ümmi halifesinden ve Halvetliğin Yiğitbaşı kolundan olan Muslihüddin (1072) 1661/62 de ölmüştür. Kendisinden sonra üçüncü şeyh olan (1151) 1738/39 da ölen Bahşi Efendi'den sonra bu aile Bahşizadeler adı ile tanınmıştır. Bu özetlemeden sonra, yapının XVII. yy. ilk çeyreği içinde Halveti Tekkesi olarak kullanılmağa başladığını düşünmek mümkündür.' (A.Altun, 1978)

Bu bilgiler kapsamında, 14. yüzyılda yaşamış olan Şeyh Süleyman Efendi'nin mezar taşı ile 17. yüzyıldan itibaren Halveti şeyhlerinin mezar taşları arasındaki zamanla oluşan kot farkı incelenmiştir. Dere taşmaları sonucunda oluşan bu kot farkı, günümüzde aynı kotta bulunmalarını gerektirmektedir. Ancak yapılan araştırmalar ve gözlemler doğrultusunda, Şeyh Süleyman Efendi'nin mezar taşının bulunarak yukarı çıkarıldığı ve diğer mezar taşlarıyla aynı seviyeye getirildiği fikrini ortaya koymuştur.

Bu çalışmanın sonuçları, tekke yapısının tarihi boyutunun unutulmadan gözler önüne serilmesine katkı sağlamıştır.

Tekke bünyesindeki yapılar genel olarak incelendiğinde bir özet çıkaracak olursak;

Bünyesi için yer almakta olan tekke binası, Şeyh evi ve hazire alanı konumlandırma olarak kendi içlerinde L tipi plan oluşturmuşlardır. Bu planlamayı bahçe girişi esas alındığında öncelikle Şeyh evi, arkasında tekke binası ve tekke binasının sol tarafında hazire alanı yer almaktadır. Şeyh evi ve hazire alanının kot seviyesi aynı olmakla birlikte tekke yapısı alt kotta kalmaktadır. Bunun sebebi ‘topografya’ başlığı altında detaylı bir şekilde incelenecektir.

Ahşap Şeyh Evi, açık hazire alanı ve moloz taş, taş-tuğla karışımı ile yapılmış olan tekke binası büyük bir bahçe ile iç içe bulunmaktadır. Arazide bulunan kot farklılıkları araziye dikkat çekici bir özellik katarken aynı zamanda oluşan bu kot farklılıkları sayesinde tekke binasının geç dönem ekleri hakkında büyük ipuçları da vermektedir. Farklı kotlarda olmasının yanı sıra bu 3 yapının birleşimiyle tekke tarihiyle tamamen bütünleşip güçlü bir görsel anlatım sergileyeceği düşünülmektedir.

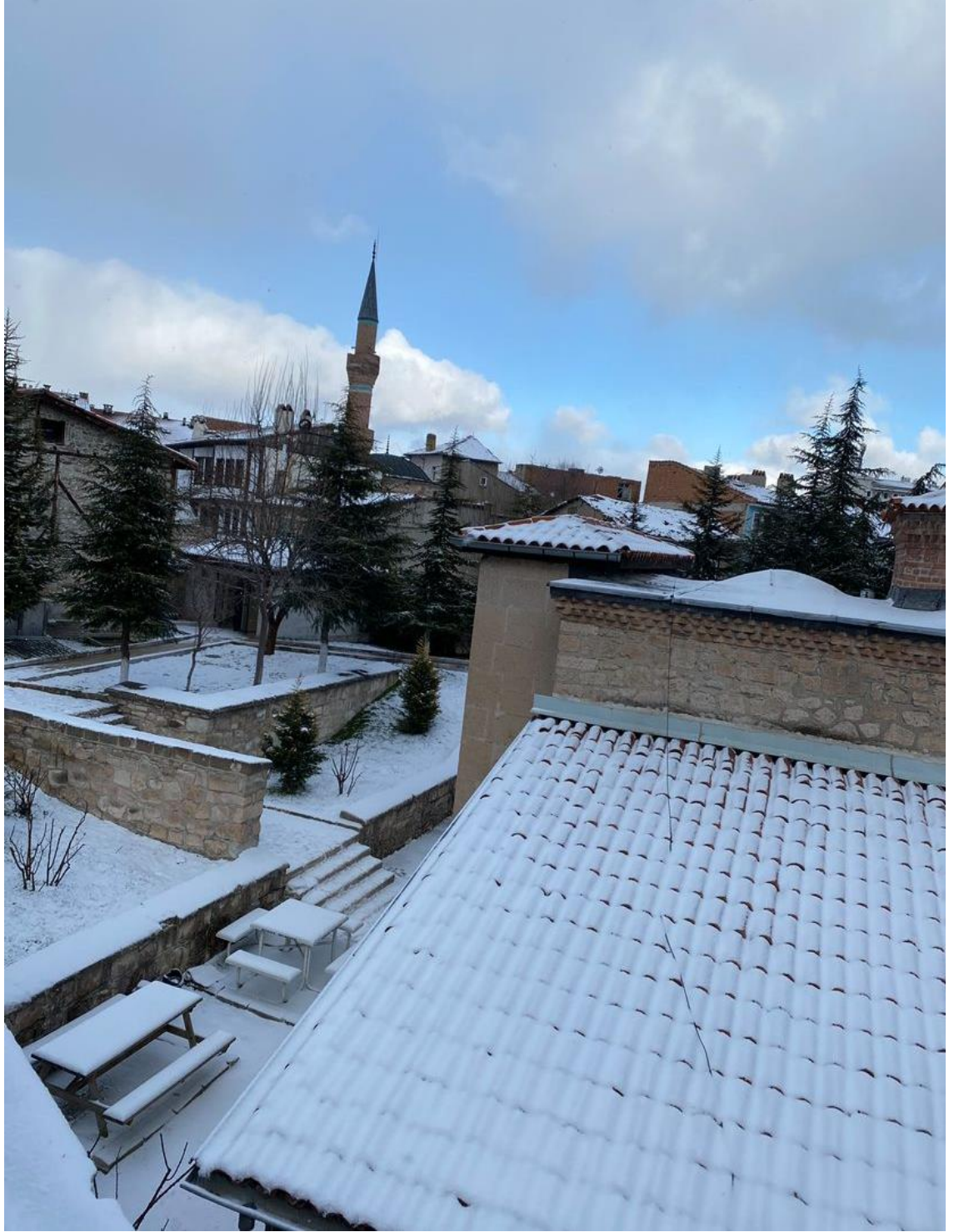
3.1.2. Topografya ve Yapı İlişkileri

Şeyh Bahşi Tekkesi arazisinin topografyası, yapının tarihini yansıtan en önemli belgelerden biridir. Doğal bir kanıt oluşturan topografya yani kotlardaki farklılıklar günümüzdeki Osmanlı Caddesi yerinde eskiden Kapan Deresi'nin sebebiyle oluşmuştur.

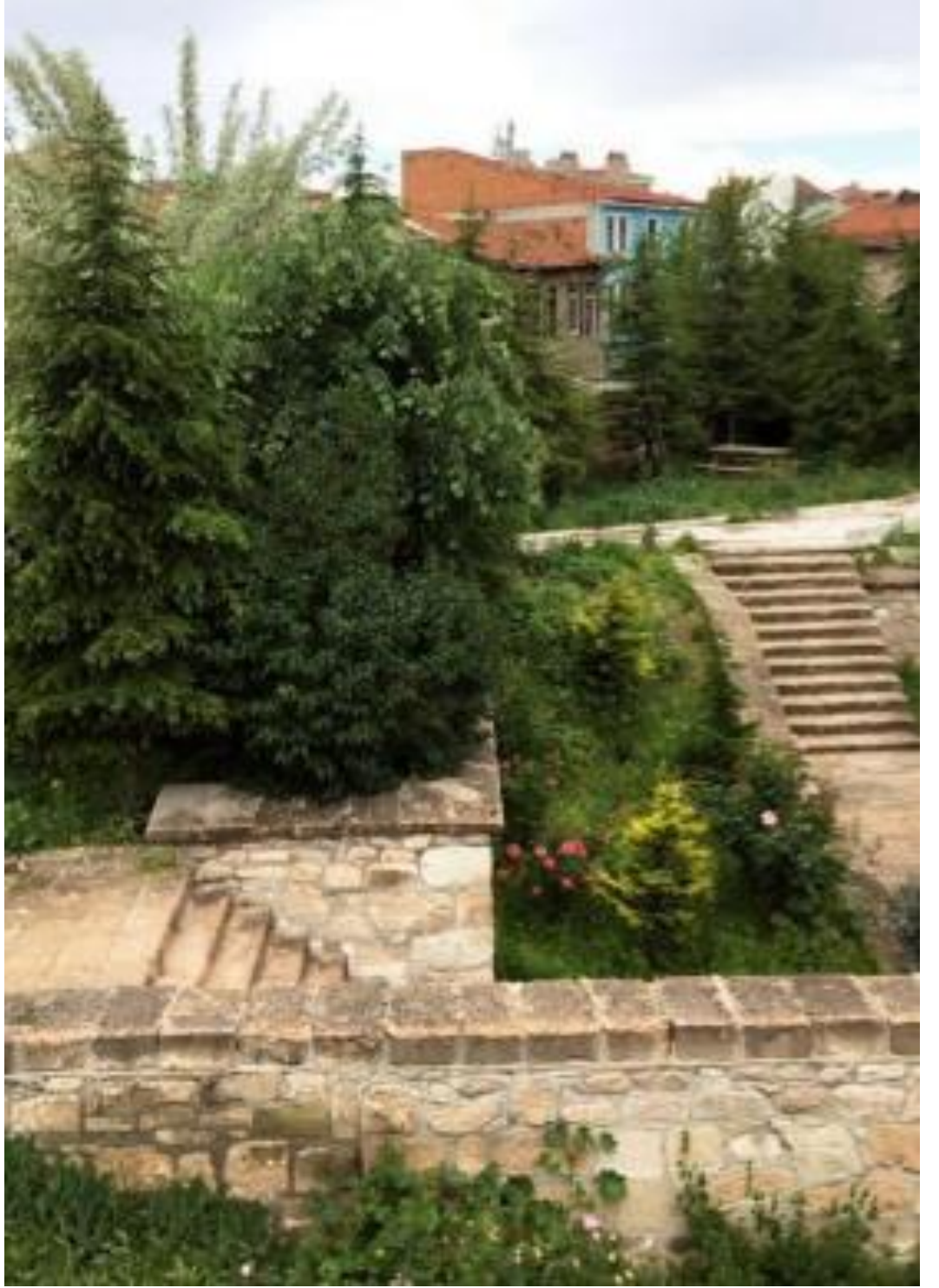
Şehirdeki trafiği rahatlatmak amacıyla kapanan dere Osmanlı Caddesi'ne dönüşmüştür. (A.D. Karaa) Eski yıllarda Kapan Dere'sinin zaman zaman taşması sebebiyle tekke arazine bu taşmalar sonucu dolan toprak arazide farklı kotların oluşmasına sebebiyet vermiştir. Dere taşmaları, atmosferik koşullardaki ani değişiklikler, aşırı yağışlar veya kar erimeleri gibi olaylar neticesinde meydana gelen doğal afetlerdir. Bu olaylar, dere yataklarının mevcut kapasitesini aşarak çevredeki arazi üzerinde çeşitli etkiler meydana getirebilir. Tekke bünyesinde bulunan yapıların seviyelerini, dere taşmalarının arazi üzerinde oluşturduğu kot farklılıklarını inceleyerek açıklamak mümkündür.

14. yy.'da inşa edilmiş olan tekke yapısı arazi içindeki yapılar arasında en eskisidir. Şeyh evi ve hazire alanının tarihleri net olarak bilinmese de topografya incelenerek çıkarabileceğimiz sonuçlar vardır.

Arazideki yapıların kot seviyeleri incelendiğinde Şeyh evi ve hazire alanının kotları birbirine yakın aralıktadır. Fakat tekke yapısı bu diğer 2 yapıya göre yaklaşık olarak 2.50m daha aşağıda yer almaktadır. Günümüzde Şeyh Evi bulunmadığı için tekke ile aralarındaki ilişkiyi göremesek de hazire alanı ile arasındaki ilişkiyi görmek mümkündür. Fakat günümüzde arazi bahçesinin kot farkı ve kademeli inişlerinden (şekil 15-16-17) dolayı Şeyh Evi'nin kotu korunmuş haldedir.

Şekil 15 (Günümüzde kot farkı sebebiyle istinat duvarlarıyla desteklenmiş tekke arazisi, E.Bahşi ,2022)

Şekil 16(E.Bahşı, 2022)

Şekil 17 Kütahya Vakıflar Bölgesi Müdürlüğü Arşivi, 2016

Şeyh Evi yıkılmadan önceki haline şahit olan kişilerin anlatımı üzerine; o zamanlarda tekke, Şeyh evi ve hazire alanı aynı kotta bulunmaktaydı. Bunun sebebi ise Kapan Deresi'nde oluşan taşmalar sonucu gelen toprağın tekke arazisi içine dolmasıdır. Bu toprak kaymaları ve birikmeleri sonucunda tekkenin giriş katı zamanla kapanıp kullanılamaz hale gelmiştir. Bu sebeple yapıya uzun bir süre 1. Kattan açılan kapı sayesinde giriş sağlanabilmiştir. Tekke yapısının doğu ve batı cephesindeki kanatları saçak altı seviyesine kadar gömülüp toprak altında kalmıştır.

Oluşan bu kot farkı sebebiyle tekke yapısı ile Şeyh evi ve hazire alanının aynı zamanda yapılmadığı sonucunu ortaya çıkarmıştır. Çünkü Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nün restorasyon çalışmalarıyla kazılar yapıp tekkenin ilk hali ortaya çıkarılmadan önce tekke, Şeyh evi ve hazire alanı aynı kot seviyesinde yer almaktaydı. Buradan da anlaşılmaktadır ki Şeyh evi, tekkenin halveti tekkesi olduktan sonra eklenen bir eklentidir.

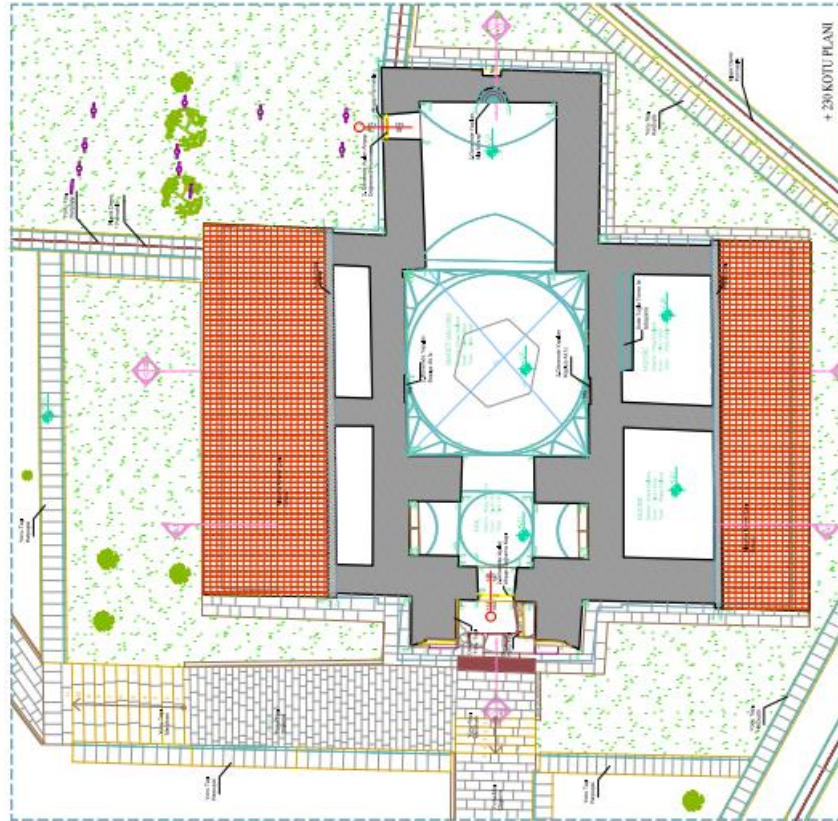
3.1.3. Mensubiyeti

Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi'nin kökenlerinde, kesin bir tarih olmamakla birlikte 14. yüzyılda inşa edildiği düşünülen bu tarihî mekânın sonradan 17.yy 'da tekke olmasının başlangıcında ilk şeyh olarak bilinen Şeyh Muslihiddin'in yer alması, tekkenin tarihî sürecini gösteren ve Halveti tekkesi olduğunu gösteren önemli bir bilgidir. Muslihiddin'in ardından gelen çocukları ve torunları, bu şeyhliği devralarak, halveti tekkesinin devamlılığını sağlamıştır.

Tekkenin tarihinde, 17. yüzyılda Şeyh Muslihiddin'in gelmesi ile Halveti Tekkesi olarak devam ettiği bilinmektedir. Tekkenin halveti tarikatı bünyesinde tasavvufî bir amaç edinmiştir. Ancak, tekkenin inşa edildiği 14. yüzyılda, bu mekânın önceki kullanılış amacı belirsizdir ve bu konuda yeterli kaynak ve veri bulunamamıştır. Yapılan araştırmalar, tekkenin halveti soyundan olmayan ve Muslihiddin'den önce yaşamış bir şeyh kabrine rastlanmasıyla dikkat çekmektedir. Bu durum, Ara Altun'un makelesinde de yer almış olup tekkenin önceki kullanılış amacının da muhtemelen bir tekke olduğunu göstermektedir. "Bu hazirede oldukça eski görünen ve farklı bir kavuğa sahip olan diğer bir mezar taşında Prof. Dr. Oktay Aslanapa <<Şeyh el mağfur el Şeyh... (kulu) Süleyman Efendi>> yazısını veşüpheli olmakla birlikte 929(1522/23) veya 912 (1506/07) tarihini fotoğraftan okumuştur. Böyle bir tarih bizi biraz daha geriye 16.yy. başlarına götürmektedir. Adı okunan Süleyman Efendi'nin bu aileden diğer iki Şeyh Süleyman ile ilgileri yoktur." (Altun, 1978, s.8) Makaledeki alıntıdan da anlaşılacağı üzere hazirede yer alan Şeyh Süleyman Efendi'nin yer alması, Şeyh Muslihiddin Efendi'nin gelip halveti tekkesi olarak tekkenin işlevini devam ettirmesinden önce yapının yine tekke olabileceği kanısına varılmıştır. Fakat bilgilerin eksiliği sebebiyle 17.yy. öncesi yani Şeyh Süleyman Efendi zamanlarında tekkenin hangi tarikat bünyesinde olduğu bilinmemektedir.

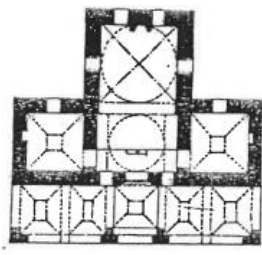
Hazirede bulunan bu şeyh kabri, Muslihiddin öncesi döneme ait olması ve halveti soyundan olmayıp tek olması tekkenin geçmişindeki belirsizlikleri ortaya

koymaktadır. Bu konuda Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi'nin geçmişi, bir zamanlar hangi amaçla kullanıldığına dair net bir bilgi elimizde bulunmamaktadır. Fakat tekkenin plan tipolojisine göre (şekil 18-19) tahminde bulunulduğunda 17.yy. öncesinde zaviyeli camii olduğu düşünülebilir. Zaviyeli camilerde ters T şeklindeki planlar (şekil 33), iki yandan hacimlerle kuşatılmış uzunlamasına bir orta mekândan oluşur. “Tip olarak ilk devir hangah ve zaviyeleri ile benzer şema arz eden camilerde ise belirli bir şahıs devamlı hatta silsileler halinde tabarruz edemeyeceği gibi cami sadece dervişlerin içtimagâhı olarak da düşünülemez.” (İ.Numan, 1982) Alıntıda yer alan bilgiler, tekkenin mimari planı ve hazirede yatan 17.yy. öncesinde doğmuş olup halveti şeyhi olmayan Süleyman Efendi de düşünüldüğünde Şeyh Bahşi Tekkesi'nin 17.yy. öncesinde zaviyeli cami olarak hizmet verdiği düşüncesi desteklenmektedir.

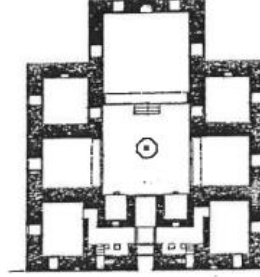

Şekil 18(Günümüz tekke planı, Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğü Arşivi)

Şekil (Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğü arşivi, Şeyh Bahşi Tekkesi rölöve çizimi,2016)

Yakub Çelebi
İznik
XIV.yy. başı

Yeşil
Bursa
1419/20
Zemin kat

Şekil 19 (Anadolu'nun Fethinden İstanbul'un Fethine kadar Türk Tekke ve Zaviye mimarisi hakkında bir araştırma, İ.Numan, 1982)

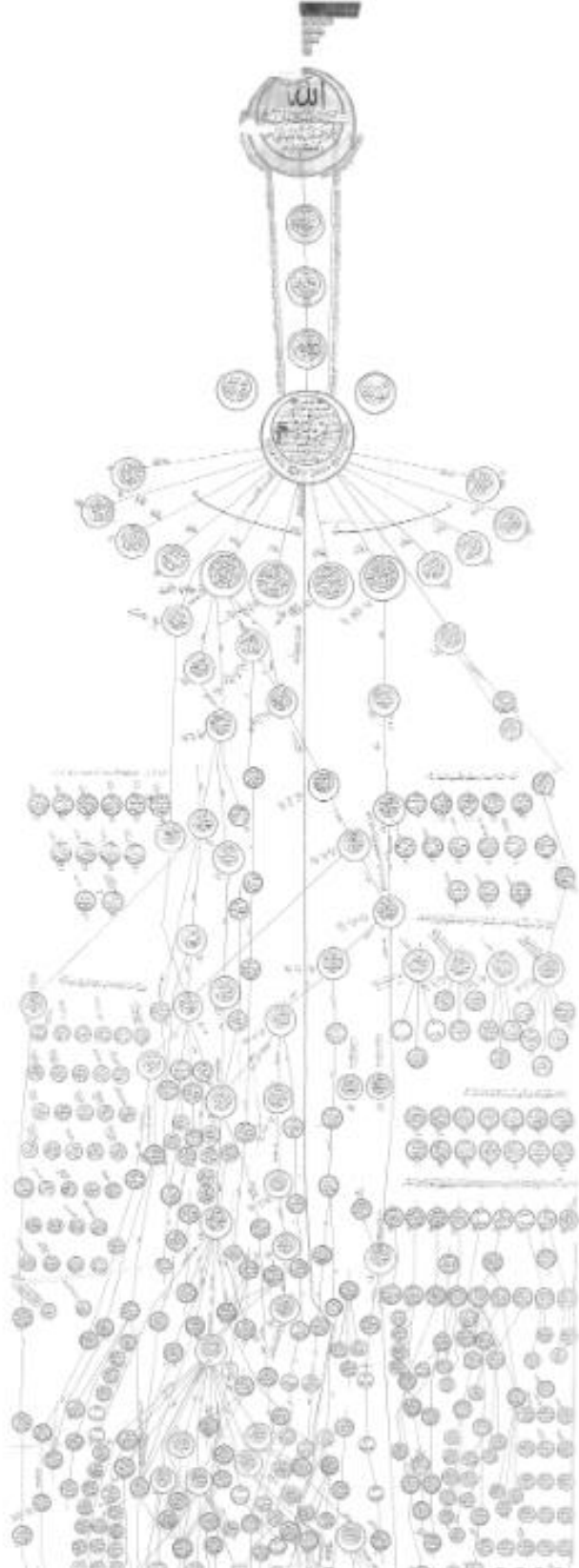
3.1.4. Şeyhler

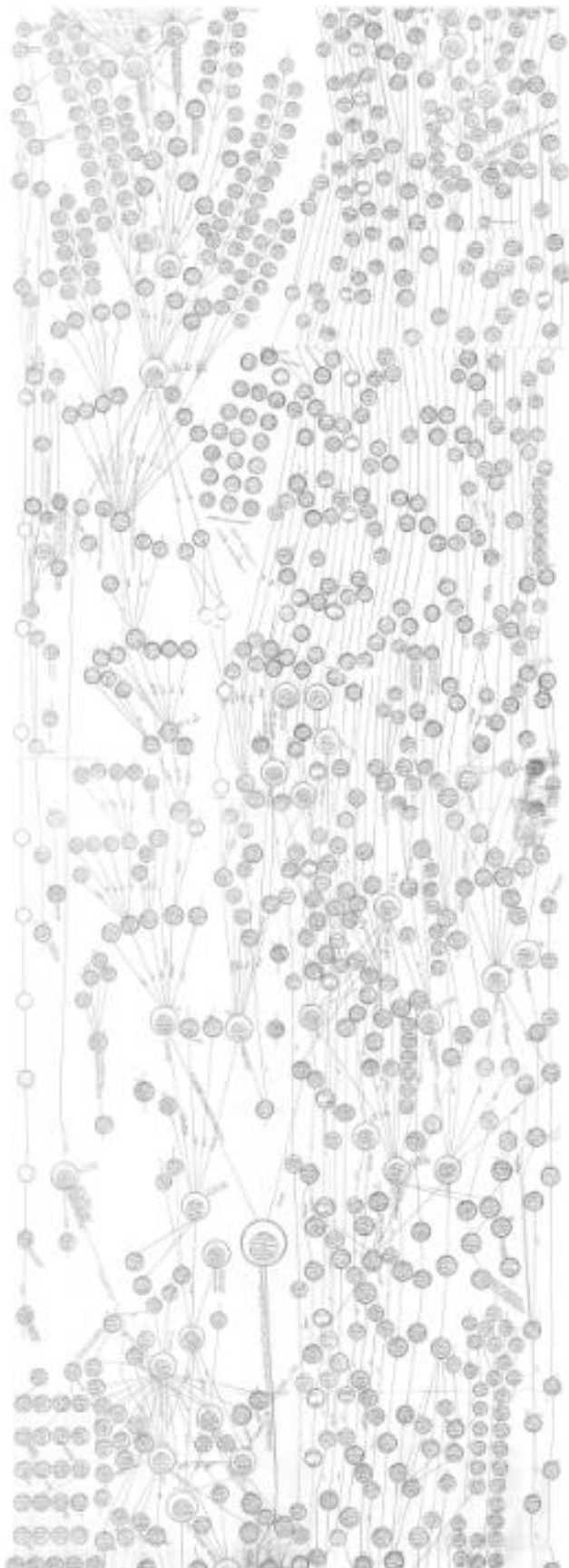
Türk İslam eserlerinden birisi olan Şeyh Bahşi (Balıklı Tekkesi/Şeyh Muslihiddin) Tekkesi 14.yy.'da inşa edilmiştir. Yapının günümüzden bugüne fonksiyonlarını içeren en net bilgi 17.yy. sonrası halveti tekkesi oluşudur. Bu halveti tekkesi Şeyh Muslihiddin Efendi'nin gelişiyle başlamış olup, son şeyh olan İsmail Efendi ile son bulmuştur.

“Birbirine bağlı, birbiriyle ilgili şeylerin ardarda veya yan yana dizilerek meydana getirdiği sıra, dizi; soy kütüğü, şecere; rütbe ve mevki yönünden bir sınıf içindeki derecelenme” gibi anlamlara gelen silsilenin (TDV İslam Ansiklopedisi) halveti tarikatine ait hali (şekil 20) ve şeyh soyundan gelmekte olan merhum İsmail Hakkı Bahşi tarafından not alınan Şeyh Bahşi Tekkesi Şeyhleri (şekil 21) araştırmalarda büyük fayda sağlamıştır.

Hamza Güner, Bahşizade ailesinin silsilesini şu şekilde kaydeder:

“Şeyh Muslihiddin Efendi (H. 1072(1661-1662)) oğlu Halil Efendi bunun oğlu Feyzullah Efendi, diğer oğlu Şeyh İsmail Efendi (1113) oğlu Bahşi Efendi (1159) oğlu Şeyh Ahmet diğer oğlu Şeyh Hacı İsmail Efendi (1185).Şeyh Hacı İsmail Efendi'nin oğlu Müftü ve Şeyh Hacı Süleyman Efendi diğer oğlu Şeyh Mustafa Efendi bunun oğlu Muslihiddin ve Ömer Efendi Müftü Hacı Süleyman Efendi (1216) oğlu Mehmet Efendi bunun oğlu Şeyh Halil Efendi (1317) oğlu Ali Rıza Efendi diğer oğlu Şeyh İsmail Hakkı Efendi (1850-1945) Rıza Efendi'nin ve Hakkı Efendi'nin çocukları ve torunları vardır.” (Güner, :80)

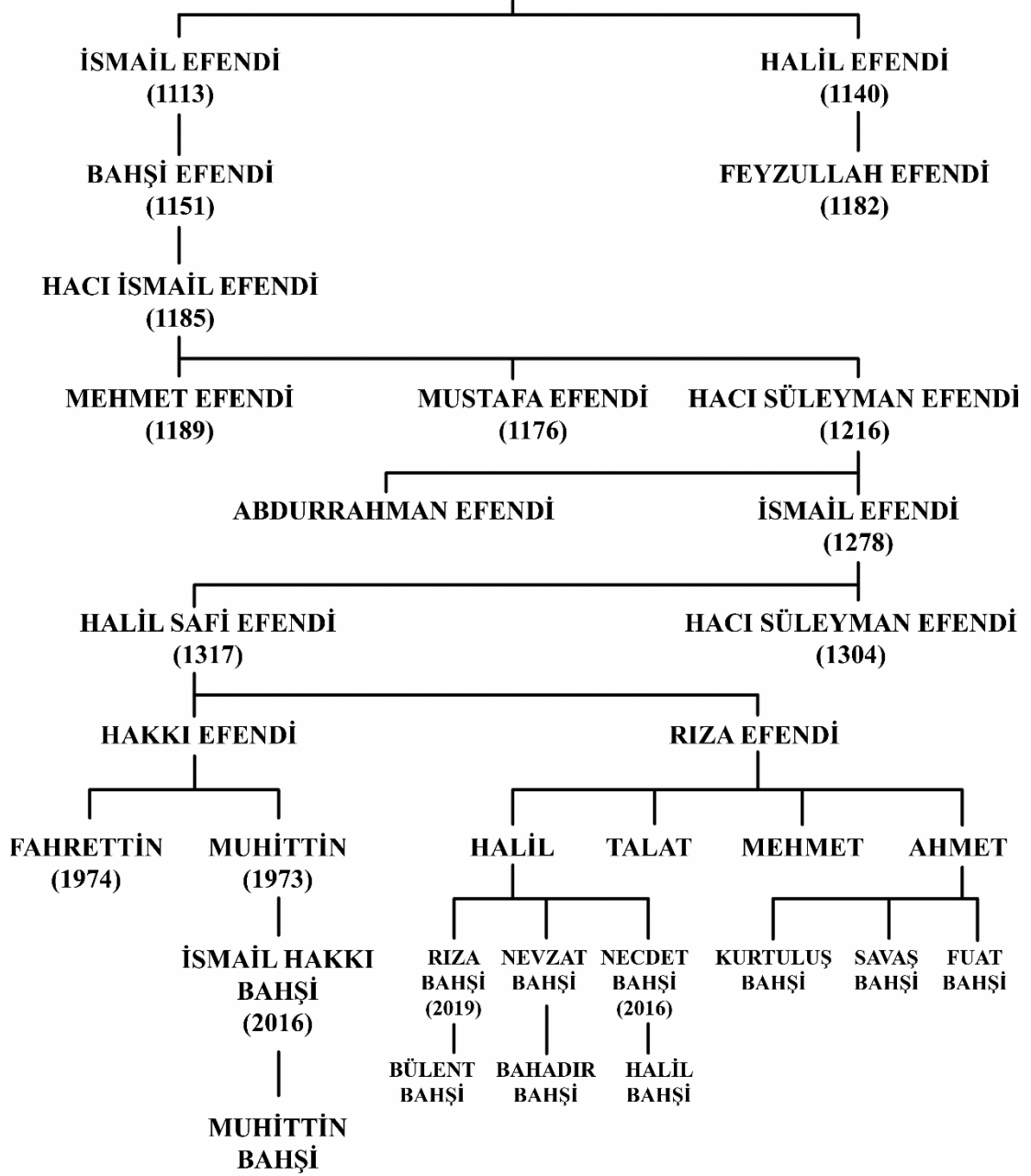

Şekil 20 *Halveti Tarikatı silsilesi*

Günümüzde Bahşi ailesinde bulunmaktadır.

MÜSLİHÜDDİN EFENDİ
(1072)

Şekil 21 Halveti tarikatı silsilesi

“10.01.2004 tarihinde Mehmet Bahşi’den alınmıştır.” İsmail Hakkı Bahşi

3.2. GÜNÜMÜZDE ŞEYH BAŞİ TEKKESİ

3.2.1. Günümüzdeki Durumu

Şekil 22 (Şeyh Bahşi Tekkesi)

Şeyh Bahşi Tekkesi'nin (şekil 22) yapılan son restorasyonu sonrasında günümüz durumu ve yapılan restorasyon çalışması incelendiğinde;

Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi'nde en son 2018 tarihinde Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen restorasyon çalışmalarının ardından, yapı bugünkü halini alarak özgün mimari niteliklerini korumuştur. Bundan önceki devirde yapı tamamen harap bir durumda (şekil 23-26) ve dere taşması sonucu oluşan kot farklılıkları sebebiyle yapının doğu ve batı kanadı toprak altında kalmıştı. Zamanla 1990, 2000 ve 2008 yılında geçirdiği restorasyon çalışmaları sonrasında yapı her çalışmada gittikçe iyileşerek özgün haline adım adım dönmüştür.

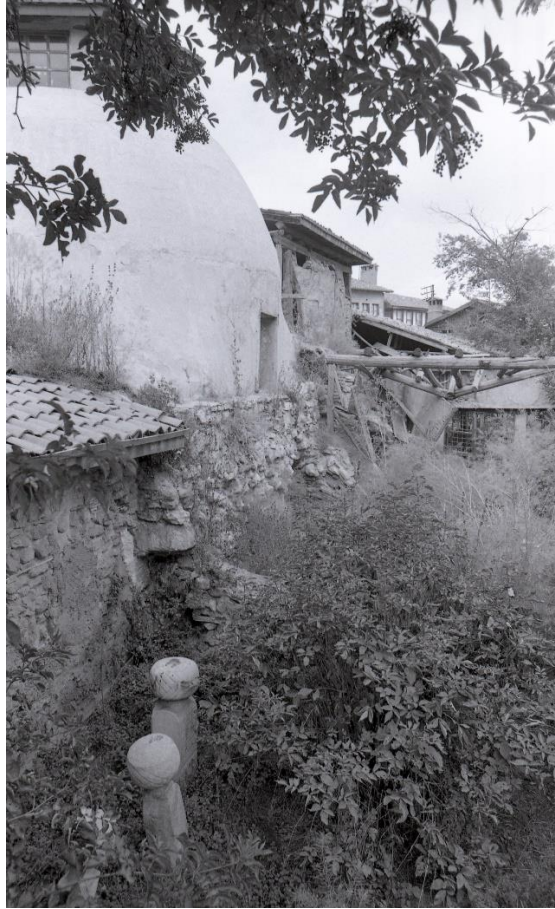
Şekil 23 (Şeyh Bahşi Tekkesi, Dere taşması sebebiyle toprak altında kalan alanlar, E.Altıntaş)

Şekil 24 (Onarım öncesi tekke giriş kapısı,E.Altıntaş,)

Şekil 25 (İ. Numan Fotoğraf arşivi)

Şekil 26 (İ. Numan Fotoğraf arşivi, 1978)

2018 dönemindeki Restorasyon projesi, yapının tarihine uygun olarak nitelikli dönem eklerini koruma, zararlı ekleri kaldırma, değişmesi gereken mimari elemanları aynı malzeme ve detayda yenileme restorasyonun temel ilke ve prensipleri doğrultusunda başarıyla tamamlanmıştır.

Çatı üzerindeki hasarlı kiremit ve kurşun kaplamaların yerine özgün detaylarla uyumlu olarak yapılan yeniden inşa işlemleri, ana mekânın üst yapısı ve çatı fenerinin dayanıklılığını artırmıştır. Duvarlardaki çimento esaslı malzemelerin çıkarılması ve yerine yapılan onarımlar, özgün harcın kalitesine uygun olarak gerçekleştirilmiş, iç mekanlarda ise çimento sıvaların kaldırılmasıyla orijinal görünüme kavuşmuştur.

Ahşap elemanlarda kullanılan fırınlanmış ve emprenye edilmiş çam malzemeler, yapıya dayanıklılık katarken, su bazlı koruyucu ve renklendirici malzeme ile korunmuş ve restore edilmiş yüzeyler, estetik bir bütünlük sağlamıştır. Pencere ve kapılar, restitüsyon projelerine uygun olarak yeniden yapılarak yapıya özgünlük kazandırılmıştır.

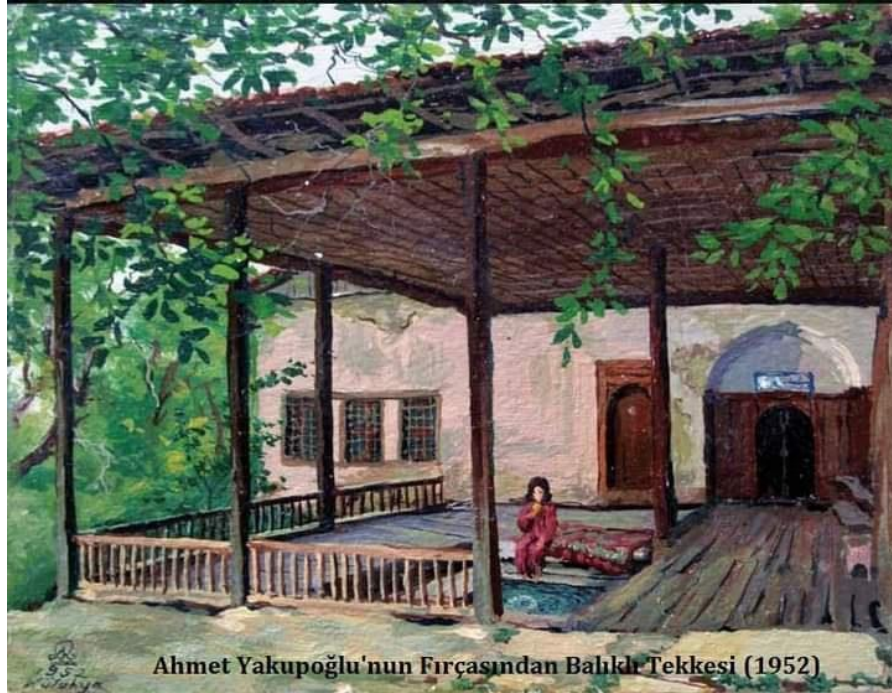
Metal elemanlardaki deformasyonların onarılması ve antipas üzerine uygulanan yağlı boya, yapıya dayanıklılık sağlamış, avlu düzenlemeleri ise çevresel suların kontrolü ve engellilere erişim sağlama amacını başarıyla gerçekleştirmiştir. Haziredeki mezar taşlarının düzenlenmesi de uzman denetiminde gerçekleşmiş, yapıya tarihî dokusunu koruyarak modern bir işlevsellik kazandırmıştır.

Oluşan sel ve toprak kaymaları sonucu git gide yükselen kot sebebiyle yapının giriş katının tamamen gömülmesi üzerinde fazlaca durulmuştur. Yapıya giriş için kullanılan 2. Kat yapının özgün haline uyumsuz olması açısından arazide yapı ve arazi arasındaki kot ilişkisi detaylandırılmış ve projelendirilmiştir. Yapı günümüzde ilk inşa edildiği zamandaki özgünlüğünü ve arazi-yapı ilişkisini korumaktadır.

Tüm bu restorasyon çalışmaları, Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi'ni, geçmişine uygun bir şekilde yeniden canlandırarak günümüze aktararak korunmuş ve de tarihi dokusunu sürdüren bir yapı olarak kullanmayı başarmıştır.

Yapılan araştırma, yerinde gözlem ve restorasyon raporları incelendiğinde Tekke, restorasyon sürecinde özgün mimari özelliklerini koruyarak nitelikli dönem eklerini muhafaza etmiş ve zararlı ekleri temizleyerek özgünlüğünü korumuştur. Bunların yanı sıra kaybolmaya yüz tutmuş ekleri de gün yüzüne çıkarılarak yapı özgünlüğünü ve tarihi yansıtıcılığını geri kazanmıştır. Yapılan restorasyon işlemleri, tekkenin eski ihtişamına tam anlamıyla kavuşmasa da çoğunluğunu günümüze taşımayı başarmıştır. Tam olarak eski ihtişamına kavuşamamasının ana sebepleri arasında tekkede yer almakta olan çini işlemler, kitabeler ve abanoz kürsüsü gibi tekkenin ihtişamını yaratan öğelerin eski zamanlarda çalınmış olup günümüzde de kayıp olmasından kaynaklanmaktadır.

2018'de tamamlanan restorasyon çalışmalarının ardından, Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi, Kihmed tarafından yönetilen bir kitap kahve ve kütüphane mekanına dönüştürülmüştür. Bu proje, tarihi dokuyu koruyarak modern bir işlevsellik kazandırma hedefiyle gerçekleştirilmiş, kültürel bir buluşma noktası oluşturulmuştur.

Şekil 27 (Ressam A.Yakupoğlu,1952)

3.3. ŞEYH EVİ

3.3.1. Evin Restitüsyonu

Tekke arazisi içerisinde, bahçe giriş kapısı ve tekke arasında yer alan arazide yer alan Şeyh evi yapım tarihi tam olarak bilinmese de arazideki topografya ilişkisi ve halveti tekkesi olduğu zamana bakılarak 17.yy. sonrası inşa edildiği söylenebilir. Yapım tarihi tam net olmayan yapı 1980 yılında kaldırılarak tekkede basit onarım yapılmıştır.

Şeyhlerin barındığı ve şeyhliğin kalktığı dönemden sonra da şeyh soyundan gelen ailenin ikamet ettiği Şeyh evinin planına dair bir belge bulunamamıştır. Bu sebeple evde eskiden ikamet edenlerle röportaj yapıp fotoğraflara bakarak yorumlanmıştır. Bu kapsamda Gülsüm Kutlu ile yapılan röportaj şu şekildedir:

‘‘-E.B.: Evin planından bahseder misiniz?

-G.K.: Ahşap bir evdi. Çatısı kiremit kaplıydı. 2 katlı bir evdi. Cadde tarafından bir girişi bir de tekke tarafından 2 girişi vardı. Caddeden girerken kapı önünde 20 cm’lik bir taş vardı ona basıp girerdik.

Eve girince sağ tarafta bir tuvalet vardı. Hemen yanında da açık bir lavabo vardı. Lavabonun yanında 7-10 basamaklık bir merdivenle aşağı kömürlüğe inerdik. O merdivene gelmeden hemen solunda da 3 basamakla odaların olduğu sofa alanına çıkardık. 2 adet oturma odası vardı. Caddeye bakan oda cumbalıydı. İçerisinde oymalı aynalık vardı. Diğer odada ise yüklük ve yüklük içerisinde banyo bulunmaktaydı. Bu dolaplar diğer odayla olan ortak duvarda yer almaktaydı. 6 adet penceresi vardı. 2. odanın karşısında mutfak vardı. Ocağımız yoktu sadece küçük dolaplar vardı. Çok küçük bir mutfaktı. Mutfağın hemen sağında ise tekkeye geçtiğimiz merdiven vardı. Merdivenden inince yukarıdaki 6 pencereli odanın aynısı vardı yine. Arka tarafında da genişçe bir oda vardı. Kömürlük olarak kullanırdık biz bu odayı. Merdivenin sağında ve solunda tekkeye çıkan 2 adet kapı vardı.’’ Şeklinde anlatmıştır.

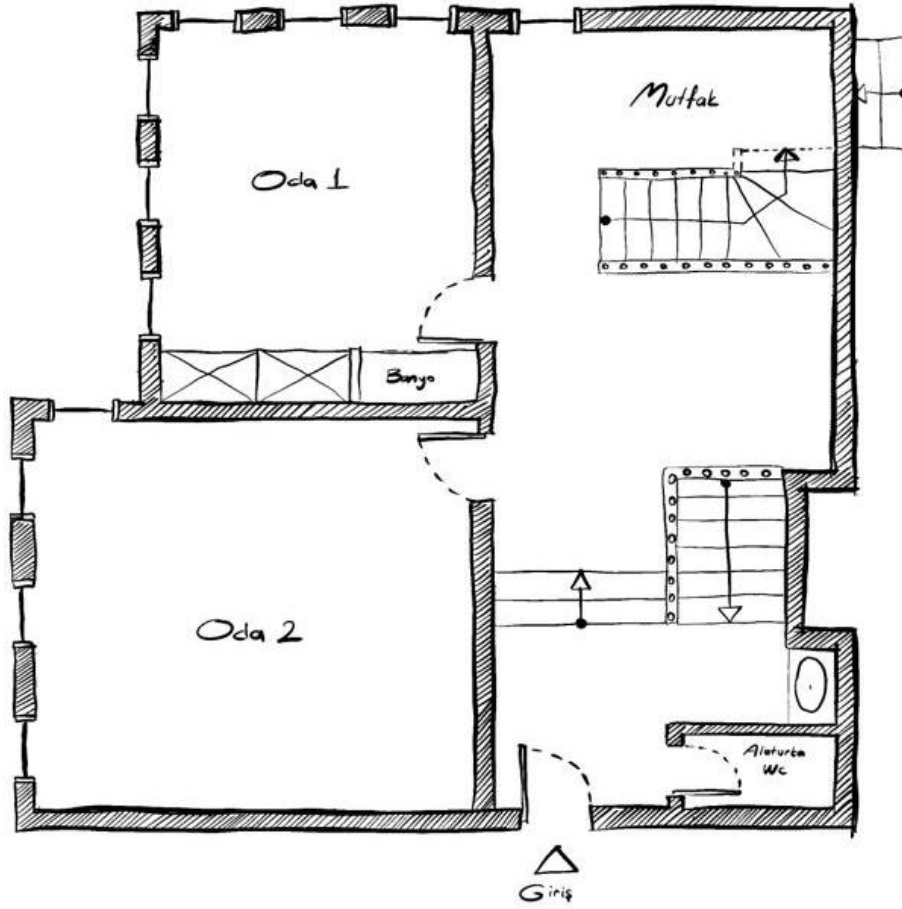
Tüm bu anlatım sonucunda evin planı oluşturulduğunda;

Ahşap bir yapı olan ve alaturka kiremit ile çatısı kaplı olan klasik Türk evi mimari tarzına yakın olarak inşa edildiği düşünülmektedir. Şeyh evi Toplamda 3 adet girişi bulunan şeyh evini cadde kotundan inceleyecek olursak (şekil 28);

Osmanlı caddesi üzerinde, tekke ve bahçe giriş kapısı hizaları arasında giriş kapısı bulunmaktaydı. Eski fotoğraflarda gözükeneye göre kapı yerden yaklaşık 20-30cm yükseklikte yer almaktadır. Çatı konstrüksiyonu açık olan herhangi bir asma tavan ile kapatılmayan yapıya cadde kapısından girdikten sonra sağ tarafta tuvalet yer almaktadır. Tuvaletin yanında ise açık bir lavabo bulunmaktaydı. Bu ıslak hacim bölümlerinden sonra sofa alanına ulaştıran 3 basamaklı merdivenden hemen önce 7 basamaklı bir merdiven bulunmaktaydı. Bu merdivenin kullanım amacı kömürlüğe ulaşmak idi.

Kömürlüğe inen merdiven sonrasında da hemen yanında sofa alanına çıkan 3 basamaklı nispeten daha geniş bir merdiven yer almaktaydı. Sofa alanının içinde açık mutfak ve dolapların bulunduğu alan yer alırken bir de aşağı kata inen bir merdiven daha yer almaktaydı. Sofadan evin ahşap kapılı 2 odasına ulaşım sağlanabilmekteydi. Bu odalardan cumbalı odada (oda2) toplamda 4 adet ahşap pencereye sahip olup bunun yanında klasik Türk evlerinden de bilinmekte olan aynalık bulunmaktaydı. Bu anlatımları sonucu oda 2'nin ana misafir odası olarak kullanıldığı düşünülmektedir.

Oda 2'nin bitişiğinde yer alan diğer bir odada ise 6 adet ahşap pencere, geniş yüklükler ve yine klasik Türk evi mimarisinde sıkça gördüğümüz dolap içi banyo işlevi gören gusülhane yer almaktaydı.

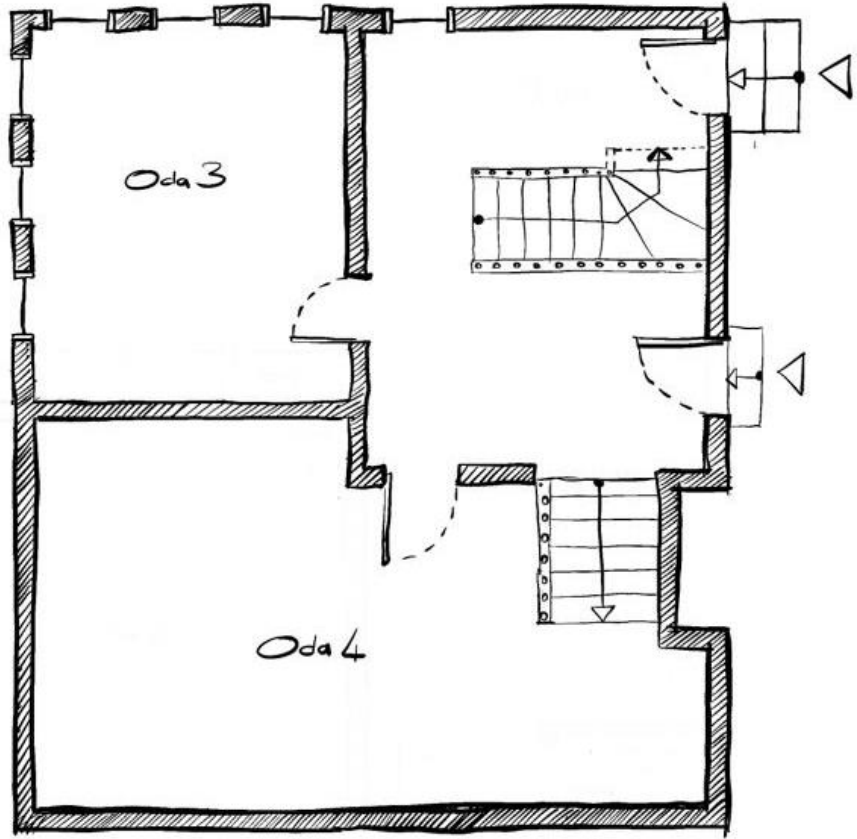
Şekil 28 Şeyh evi cadde kotu planı eskizi (1. Kat)

Sofa içerisinde yer alan ana merdivenden inildiğinde alt katta (şekil 29) sağ tarafta tekkenin önüne açılmakta olan bir kapı sol tarafta ise üst katta yer alan oda 1 ile aynı özellikleri taşıyan bir oda (oda3) bulunmaktaydı. Oda 3'ün arka tarafında ise geniş bir alana yayılmış olan kömürlük ve depo gibi amaçlarla kullanılmış bir oda daha yer almaktaydı.

Tüm bu röportaj ve araştırmalar sonrasında Şeyh evi hakkında önemli birkaç nokta fark edilmiştir. Bunlardan bir tanesi yapının cadde tarafında pencere açıklığı bulunmayıp tüm pencerelerin tekkenin bahçesine bakmasıdır. Bunun sebebini tarikat üyelerinin amaç ve davranışlarına göre düşünüldüğünde cadde karşısındaki binaların

yakınlığı sebebiyle mahremiyet isteği olarak düşünebiliriz. Bir diğer sebep ise dış dünyadan uzak kalıp manevi duygulara yoğunlaşmak istemeleri de olabilir.

Bir diğer tartışılabilir unsur inşaat nispeten çok büyük olmayan bu yapıda mesafeleri birbirine yakın 2 adet merdiven bulunmasıdır. Eski ev sahipleri bu durumu kömür taşırken oluşan kiri eve taşınmaması nedeniyle lavabo tarafındaki merdiveni kullandıklarını, tekkeye geçecekleri zaman ise temizliklerine özen gösterip sofa içerisindeki merdiveni kullandıklarını belirtmiştir. Bu yaklaşımın yanı sıra bu sebep dışında farklı bir fikir olarak Uşakizade Rıfat Rıfat Efendi Konağı örneğinde de (sf55) olduğu üzere haremlik selamlık kültürünün söz konusu olması ve bu sebeple farklı giriş kapılarının ve farklı merdivenlerin kullanılması amacıyla tasarlanmış olabileceği de düşünülebilir.

Şekil 29 Şeyh evi tekke kotu planı eskizi (Zemin. Kat)

3.3.2. Şeyh Evinin Rekonstrüksiyonu

- Rekonstrüksiyon dayanakları
- Yapı fotoğrafları
- Benzer dönem yapıları (anoloji)
- Mimari gereklilik
- Yazılı anlatım
- Sözlü anlatım

Şeyh Evi rekonstrüksiyon projesi oluştururken dayanaklara bağlı kalarak yapı fotoğrafları, mimari gereklilikleri yazılı ve sözlü anlatım belgeleri dikkate alınırken benzer dönem yapılarına da başvurulmuştur. Bu anoloji yapıları belirlenirken şeyh evi bulunan tekkelerin mimarisi üzerinde durulmuştur. Bunun yanında her ne kadar tekkelerde belli yapılar ortaya çıkmışsa da şeyh evlerinin pek çoğunun mimarisinin yerel mimariye yakın olduğu gözlemlenmiştir. Bu sebeple Kütahya evleri ve konakları da anoloji listesine eklenmiştir.

3.3.2.1. Şeyh Evi Rekonstrüksiyon Dayanakları

Rekonstrüksiyon, geçmişin izlerini takip ederek tarihî ve kültürel mirası canlandırmak amacıyla yapılan bir süreçtir. Bu süreç, genellikle antik eserlerin, tarihî binaların veya savaş sonrası zarar görmüş bölgelerin fiziksel olarak yeniden inşa edilmesi veya restore edilmesi üzerine odaklanır. Rekonstrüksiyon projeleri, orijinal tasarım ve malzeme kullanımına büyük önem verir; bu, yapıların geçmişteki görünümüne ve özelliklerine sadık kalınmasını sağlar. Aynı zamanda, proje sürecinde yerel topluluğun katılımı da gözetilir, çünkü rekonstrüksiyon, bir bölgenin tarihî ve kültürel bağlamını anlamayı ve bu mirası gelecek nesillere aktarmayı hedefler. Bu süreç aynı zamanda, insana ve çevreye duyarlı bir yaklaşımı benimseyerek, tarihî ve kültürel mirası gelecek kuşaklara taşırken güvenlik ve sürdürülebilirlik ilkelerini de içerir.

Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi Şeyh Evi'nin rekonstrüksiyon projesi, tarihî ve kültürel zenginliklerin korunması ve onarılmasına yönelik bir çaba içinde oluşturulmuştur. Bu projenin temelinde Venedik Tüzüğü'nün belirlediği prensipler dikkate alınmaktadır. Venedik Tüzüğü, anıtların korunması ve onarımıyla ilgili

evrensel ilkeleri içeren bir rehber olarak kabul ederek ve Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi Şeyh Evi'nin rekonstrüksiyon projesinde de bu ilkeler esas alınmıştır.

Venedik Tüzüğü'nde yer almakta olan maddelere göre proje şu şekilde şekillenmiştir;

Madde 2: ‘‘Anıtların korunması ve onarımı için, mimari mirasın incelenmesine ve korunmasına yardımcı olabilecek bütün bilim ve tekniklerden yararlanılmalıdır.’’ (Venedik Tüzüğü,1964) maddesine göre Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi Şeyh Evi'nin rekonstrüksiyon projesi sırasında, mimari mirasın incelenmesine ve korunmasına yardımcı olabilecek bilim ve tekniklerden etkin bir şekilde yararlanılmıştır. Oluşturulan rekonstrüksiyon projesinde, bilimsel ve teknik temellere dayandırılarak gerçekleştirilmiştir. Rekonstrüksiyon projesi için ev hakkındaki 1. 2. Ve 3. Dereceden kaynak araştırmaları yapıp, ev fotoğrafları, literatür taraması ve halkın anlatımı ile proje şekillenmiştir.

Madde 3: ‘‘ Anıtların korunmasında ve onarılmasındaki amaç, onları bir sanat eseri olduğu kadar, bir tarihi belge olarak da korumaktır.’’ (Venedik Tüzüğü,1964) maddesine göre tarihi bir belgeyi kaybetmeyip geri kazanmak amacıyla yapılan rekonstrüksiyon projesi. Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi Şeyh Evi'nin yeniden yapımında, tarihe ışık tutmak amacıyla tekke ve tekke bünyesindeki yapıların birbirleriyle ilişkileri kaybetmeden ortaya koymak amaçlanmıştır. Böylelikle tekke yapıları bütünü dönemsel olarak kullanım amaçları, hangi devirde yapıldıkları tarihi ve çevrevi olaylarla mimari dokusunun canlı tutulması amaçlanmıştır.

Madde 5: ‘‘ Anıtların korunması, her zaman onları herhangi bir yararlı toplumsal amaç için kullanmakla kolaylaştırılabilir. Bunun için bu tür bir kullanma arzu edilir, fakat bu nedenle yapının planı, ya da bezemeleri değiştirilmemelidir. Ancak bu sınırlar içinde yeni işlevin gerektirdiği değişiklikler tasarlanabilir ve buna izin verilebilir.’’ (Venedik Tüzüğü,1964) Proje oluşturulurken, orijinal plan ve

süslemelerin değiştirilmemesine özen göstermiştir. Rekonstrüksiyon projesinde yapı amacını ve tasarım şeklini yansıtan tekke mimarisinden koparılmayıp, değiştirilmeden özgün haliyle kültürel dokuya yeniden kazandırılması istenmiştir.

Madde 7: ‘ ‘ Bir anıtın tanıklık ettiği tarihin ve içinde bulunduğu ortamın ayrılmaz bir parçasıdır. Kültür varlığının tümünün, ya da bir parçasının başka bir yere taşınmasına anıtın korunması bunu gerektirdiği, ya da çok önemli ulusal veya uluslararası çıkarların bulunduğu durumlar dışında izin verilmemelidir.’ ’ (Venedik Tüzüğü,1964) Bu prensipler doğrultusunda, restorasyon projesi, mekânın tarihî ve kültürel bağlamını korumaya özel bir hassasiyet gösterilmiştir. Bu sebeple evin eski konumu korunmuş ve proje bu prensibe bağlı olarak oluşturulmuştur. Günümüzde Şeyh Evi'nin yer aldığı kot seviyesi de yapının eskiden var olduğu kot seviyesi uyumludur.

Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi Şeyh Evi'nin rekonstrüksiyonu, Venedik Tüzüğü'nün belirlediği prensipler doğrultusunda gerçekleştirilmiş, bu tarihi mekânın kültürel ve mimari özelliklerini koruma amacıyla oluşturulmuştur.

3.3.2.1.1. Benzer Yapılar (analoji)

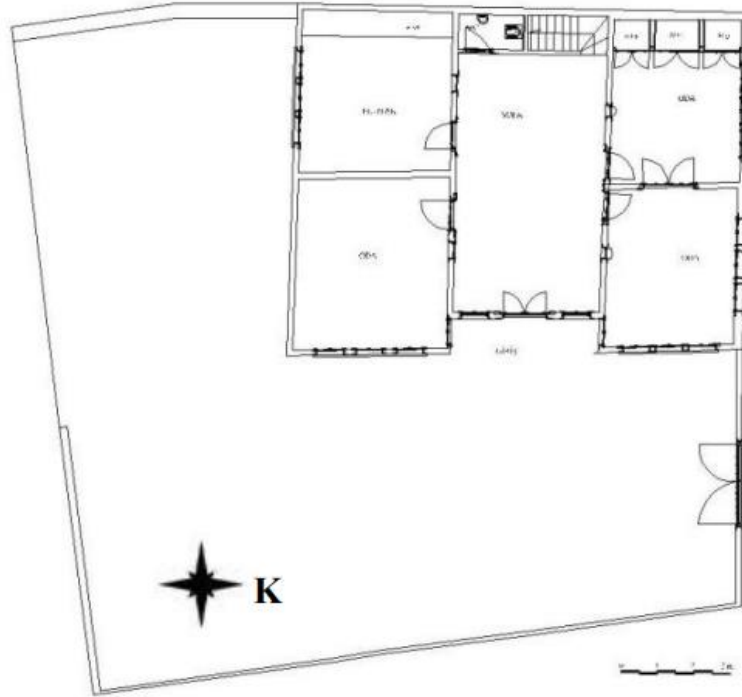
Kütahya ilinde, Halveti Tekkesi' ne bağlı şeyh evinin bulunamaması nedeniyle, benzer tarikatlara ait şeyh evleri Kütahya'da ve başka şehirlerde incelenmiştir. Bu bağlamda, şehirlerdeki kent mimarileri ile şeyh evleri arasındaki benzerlikler üzerinde durularak, kentsel dokunun tarikatların bünyesinde yer alan şeyh evlerini nasıl şekillendirdiği araştırılmıştır.

3.3.2.1.1.1. Zile Müfteoğlu Konağı ve Tekkesi, Tokat:

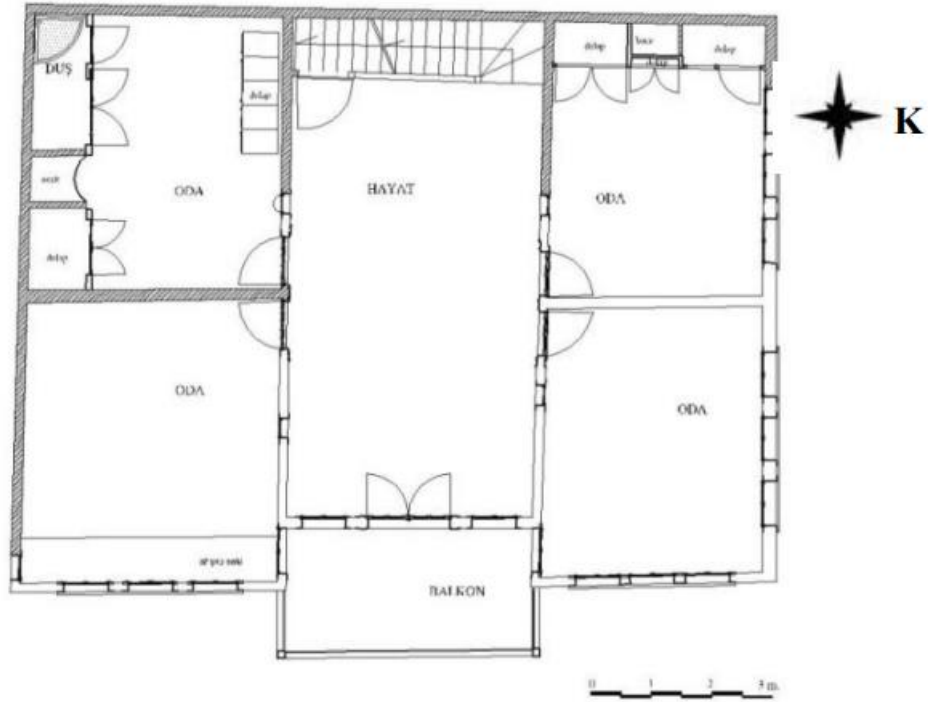
Müftüoğlu Konağı ve Tekkesi Tokat, Zile'de yer almaktadır. Benzer yapı olarak ele alınan bu yapı Şeyh Bahşi Tekkesi gibi halveti tarikatına mensuptur. Arazisi içerisinde Şeyh evi ve Tekke bulunmaktadır. Tekke bünyesinde bulunan Şeyh evi 2 kattan oluşmaktadır. Sofalı bir plana sahip olan ahşap Şeyh evi plan şeması ve malzeme teknikleriyle Şeyh Bahşi Tekkesi'nde bulunan Şeyh evi ile benzerlikler içermektedir.

Zemin kat planında (şekil 30) orta sofadan dağılmakta olan 4 adet oda bulunmaktadır. Ayrıca sofada ıslak hacim ve merdiven yer almaktadır. Ahşap merdivenle bağlanan üst kattaki (şekil 31) sofa alanı ahşap döşemeli ve geometrik işlemeli tavana sahiptir. Kareye yakın planlı odalar geleneksel Türk evi mimarisinden de aşına olunan yüklük, aynalık ve dolap içi banyoya işlevinde gusülhaneye sahiptir.

Müftüoğlu Konağı tekke mimarisinin yanı sıra Zile yöresi konaklarının mimari özellikleriyle benzerlik göstermektedir. Bu da bize Şeyh evlerinin yerel mimariyle de şekillendiğini göstermektedir. Yapının dolgu malzemesi kerpiç olup, duvarlar kerpiç sıva üzerine tatlı kireç sıvalıdır. Alaturka kiremit kaplı çatıya sahiptir. Pencere ve kapılarda da ahşap tercih edilmiştir (A.M. Aktemur,2014).

Şekil 30 (Müftüoğlu Konağı (Şeyh Evi) Zemin kat planı, A.M. Aktemur,2014)

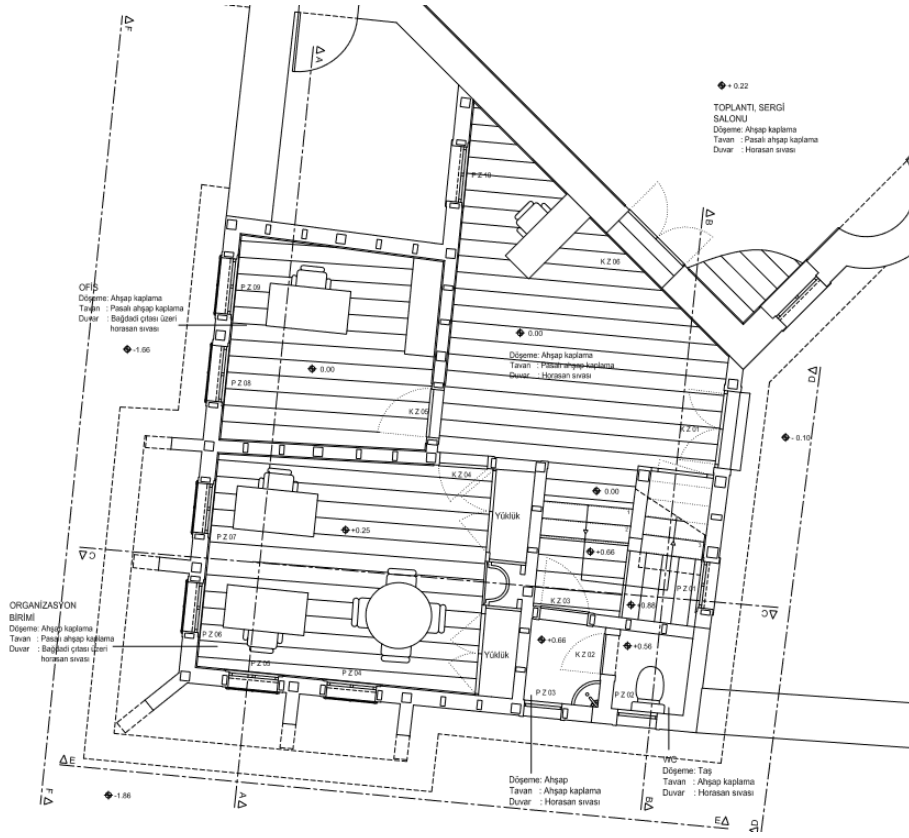

Şekil 31 (Müftüoğlu Konağı (Şeyh Evi) Birinci kat planı, A.M. Aktemur,2014)

3.3.2.1.1.2. Afganiler Tekkesi Şeyh Evi, İstanbul

Bir nakşibendiyye tarikatı tekkesi olan Afganiler Tekkesi İstanbul, Üsküdar'da yer almaktadır. Tekkenin bünyesinde yer alan şeyh evi planı (şekil 32) incelendiğinde şeyh evi mimarisi, tekke mimarisi ve klasik ahşap mimarisi incelendiğinde 19.yy eseri olan bu yapı İstanbul'da bulunan benzer 19.yy ahşap konut eserleri ile benzerlik göstermektedir

Avlunun güneybatısında, köşede yer alan şeyh evi, bodrum, zemin ve birinci katlardan oluşan, kırma çatılı, tipik bir 19. yy. ahşap konutudur. (şekil 33) Bodrum kat kâgir, zemin ve birinci katlar ise ahşap duvarlardan oluşmaktadır. Ahşap strüktürlü, çatı alaturka kiremit ile kaplanmış olup batı yönünde bir bölge asbest katkılı malzeme ile örtülmüştür (Ş. Günten Güney,2007).

Şekil 32(Afganiler Tekkesi Şeyh Evi Planı,Ş. Günten Güney)

3.3.2.1.1.3. Uşakizade Rıfat Efendi Konağı:

Gözüm (Özüm) Şeyh Sultan Tekkesi'ne bağlı olan Uşakizade Rıfat efendi konağı bodrum üzeri iki kattan oluşmaktadır. Bodrum katın batı cephesine bakan tarafı gömülü, komşu avlu yönündeki kuzey cephesi kot farkından dolayı kısmen gömülü, güney ve doğu cepheleri ise açıktır. Dörtgen planlı bir yapıdır.Yapının sokaktan iki ayrı girişi bulunmaktadır. Batı cephesinde bulunan bu girişlerden biri zemin katı taşlığına geçilen ana giriş, diğeri ise üzerinde sundurma bulunan çift kanatlı ahşap kapı ile sağlanan avlu girişidir. Bu girişlerden biri haremlik diğeri ise selamlık olarak kullanılmaktadır (E. Özerdem, 2021, sf40).

Depo ve odunluk mekanlarından oluşan bodrum kat, yığma kagir ve ahşap çatkı tekniği ile inşa edilmiştir. Depo mekanlarına güney cephesinde bulunan tek kanatlı ahşap kapı ile geçilmekte, odunluk mekanlarına ise doğu cephesindeki çift kanatlı ahşap kapıdan girilmektedir (E. Özerdem, 2021, sf59).

Konağın avlu girişinin bulunduğu güney cephesi, 3 katlı ve cumbalıdır. Cumba ahşap payanda ile desteklenmektedir. Yapıya giriş 1,70 - 2,20 m ebatlarında çift kanatlı ahşap bir kapıdan sağlanmaktadır. Batı cephesinin komşu avluya bakan duvarı sağır bırakılmış ve ahşap çatkılı kerpiç dolgu tekniği ile inşa edilmiştir. Cephenin geri kalanı bağdadi duvardır (E. Özerdem, 2021, sf44-45).

Şekil 33 Uşakizade Konağı, Kütahya

Şekil 34 Uşakizade Konağı Güney cephesi, Kütahya

Şekil 35(Afganiler Tekkesi Şeyh Evi ,Ş. Günten Güney)

3.3.2.1.1.4. Kütahya Evleri:

Çoğunlukla 2 katlı ahşap karkas Kütahya evleri (şekil 34) dış cephesinde sadeliği iç mekanlarında ise süslemeleriyle dikkat çekmektedir. Geniş ve sofalı planları (şekil 34-35-36) Kütahya sivil mimari örneği bu yapılar genellikle cumba ve kiremit çatıya sahiptirler (A.Hürata, 2021). Hem arka bahçe hem de giriş kapıları bulunduran çok kapılı örneklerini görmek mümkündür.

Bu ahşap yapıların temellerinde çoğunlukla taş malzeme kullanılmıştır. Ahşap iskeletin arasında kerpiç malzeme tercih edilmiştir. Kütahya ve yakın bölgelerinde zengin ormanların bulunması ve buralardan elde edilen ahşap malzemenin inşaat yapımına elverişli olması sebebiyle, Kütahya'nın eski evlerinde en çok ahşap malzeme kullanılmıştır (F.Sermerci, 2018).

Ahşap payandalarla desteklenen cumbalarda ahşap pencereler tercih edilmektedir. Giriş kapılarında çoğunlukla çift kanatlı ahşap kapılar kullanılır. Yüksek tavanlarının olması sebebiyle işlemeli tavanlara sahiptirler.

Şekil 36 (Kütahya Pirlar Mahallesi, M.Uçar, 2017)

Şekil 37 Ali Paşa Evi Planları (Eser, 1954)

Şekil 38 Mutaftzade Evi Kat Planı, (Eser, 1954)

Tüm bu analogi yapılarının incelenmesi sonucunda, öncelikle şeyh evlerinin bağlı oldukları tarikatı dikkate almaksızın, buldukları şehrin mimari özelliklerini yansıttığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda, şehirlerin kültürel ve tarihi kimliği şeyh evlerinin mimarisinde belirgin şekilde kendini göstermektedir.

Bu durumun belirlenmesi amacıyla farklı şehirlerdeki çeşitli tarikatlara mensup tekkelerin şeyh evleri detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu kapsamlı inceleme sonucunda, her bir tekkede bulunan şeyh evlerinin, buldukları şehrin mimari özellikleriyle dikkate değer bir benzerlik taşıdığı ortaya çıkmıştır. Bu çıkarım, Kütahya'nın konaklarıyla da benzer bir analogi oluşturarak şeyh bahşi tekkesi şeyh evi rekonstrüksiyon projesi için önemli bir temel oluşturmuştur. Bu nedenle, Kütahya konakları da analogi yapıları içerisine alınmış ve detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu inceleme, Şeyh Bahşi Tekkesi'nin Şeyh Evi rekonstrüksiyonu sürecinde önemli bir yol gösterici olmuştur.

3.3.2.2. Rekonstrüksiyon Projesi

Şeyh evi rekonstrüksiyon projesinde, yapının özgün halinin bulunduğu kot yaklaşık olarak günümüzde de korunması yapının projelendirmesinde avantaj sağlayarak özgünlüğü dolayısıyla eski kotu ve arazideki yerine uygun olan tekil taş temelli ahşap bir 2 katlı ev tasarlanmıştır. Özgünlüğün bozulmaması prensibine dayanarak yapıda her şey dayanaklar sonucunda ortaya çıkan özellikler korunmuştur. Ahşap bir yapı olarak özgün halini bozmadan yeniden yapım çalışmasında farklı her türlü eklentiden kaçınılmıştır. Şeyh Evi, çatısı ahşap konstrüksiyon ile tasarlanıp herhangi bir asma tavan yardımıyla kapatılmayıp açıkta bırakılmıştır. Geleneksel Kütahya Konakları gibi benzer yapıların incelenmesi doğrultusunda yapının dış duvarlarının tamamı ahşap karkas olmasına karar verilmiştir. Dolgu malzemesi olarak kerpiç kullanılmıştır. Dış duvarların kalınlığı ortalama olarak 20 cm'dir. Duvarlar cephede ve iç cephede sıvalı ve boyalı olarak kullanılmıştır. Yapının plan kurgusu katlarda bulunan odalarla detaylı bir şekilde aşağıda anlatılmıştır.

GİRİŞ KAT:

101- Giriş holü:

Zemin katta 2 ayrı kapıdan giriş sağlanabilmektedir. Kapılarda ahşap malzeme tercih edilirken, zeminle arasındaki kot farkı göze alınarak 2. Kapıya da 2 basamaklık taş merdiven eklenmiştir. Bu merdiven yandaki kapıdaki eski var olan merdivene uygun olarak kopyalanmıştır. Kütahya sivil mimarisinde kullanılan genellikle çift kanatlı kapıların tasarımı (şekil 37-38) ve Zile Müftüoğlu Konağı (şekil 39) ele alınarak Şeyh evi kapısı bu analogiden esinlenerek tamamlanmıştır (şekil 40).

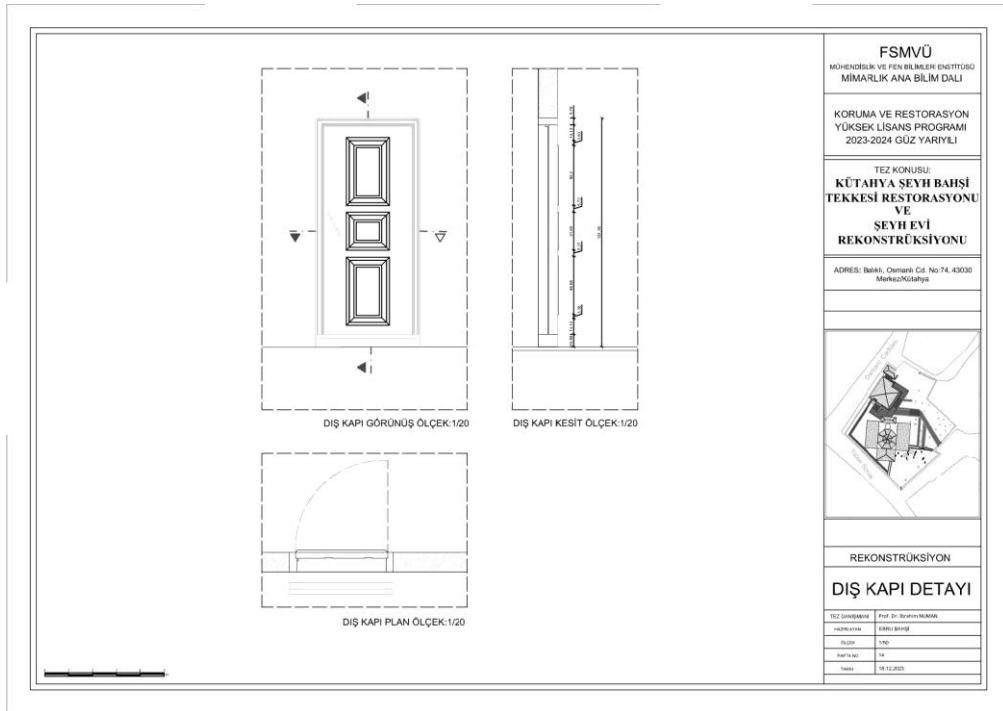
Şekil 39(Kütahya Sıtkı Olçar Çini Müzesi, E.Bahşi 2022)

Şekil 40 Kütahya konak kapısı örneği

Şekil 41 (Zile Müftüoğlu Konağı Doğu Cephesi, A.M.Aktemur, 2014)

Şekil 42Şeyh Bahşi Tekkesi Rekonstrüksiyon Projesi Dış Kapı Detay Çizimi, E. Bahşi, 2024

Giriş holü 2 odaya ve üst kata ulaşımı sağlan 2 merdivene sahiptir. Merdivenler birbirine yakın olarak konumlandırılmış olup 2 merdivenden biri 10 basamaklı diğeri de 7 basamaklıdır. Bunun sebebi üst kattaki kot farkıdır. Ahşap merdivenler, ahşap korkuluklarla (şekil 41) tamamlanmıştır.

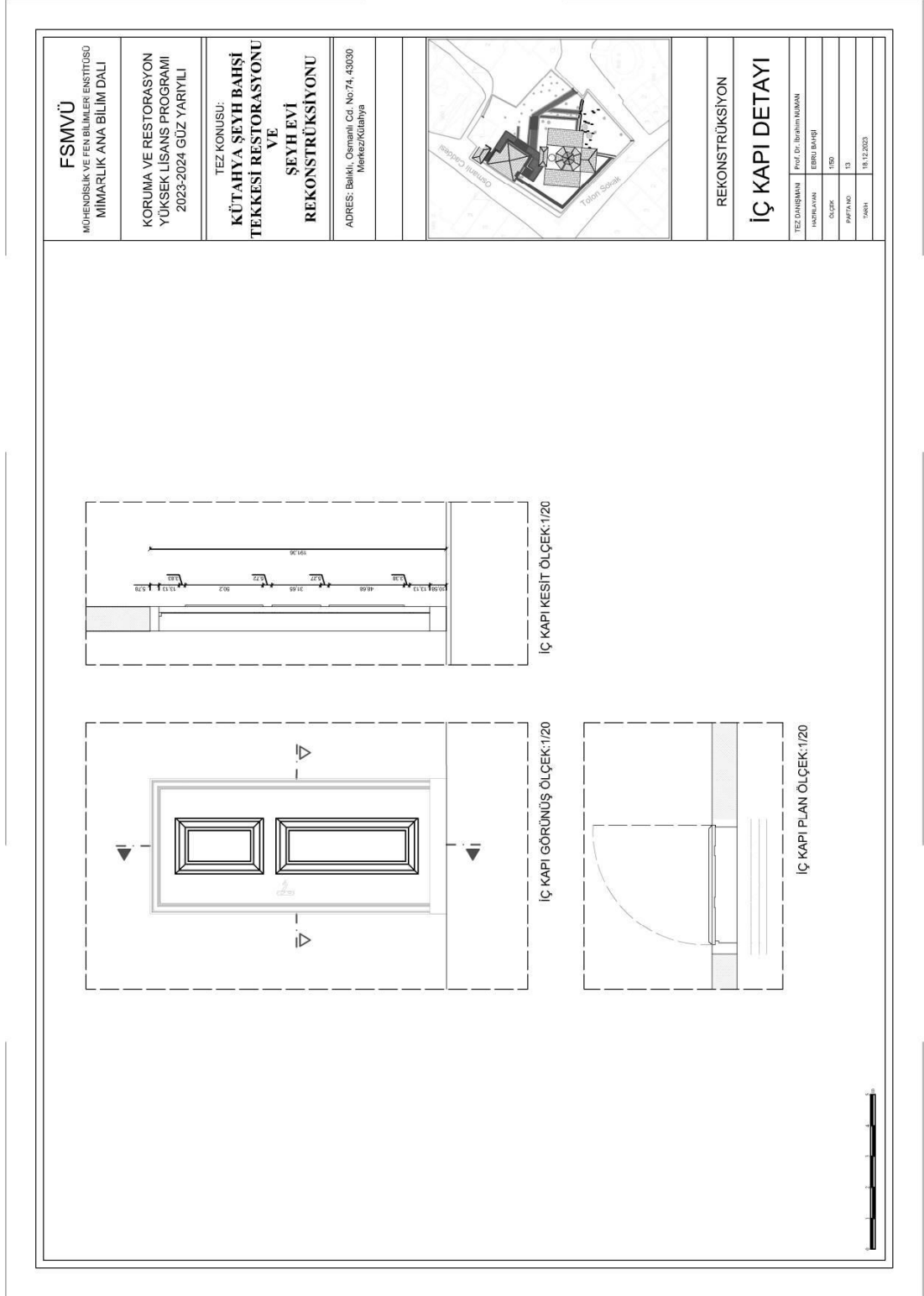
Şekil 43 (Kütahya Germiyan Konağı merdiveni, Anonim)

102 - Oda:

Odanın tavan ve zemini ahşaptır. Duvarlar boya ve sıva ile kaplıdır. Bu oda salon işlevini görmektedir. Restorasyon ilkelerine bağlı kalarak oda 102’de yapının özgün hali dışında farklı bir işlem yapılmamıştır. Odada var olduğu ortaya çıkan toplamda 6 adet giyotin pencere yer almaktadır. Odaya giriş kapısı ahşap malzeme olup analogi yapılarına uygun bir kapı örneği kullanılmıştır (şekil 42-43).

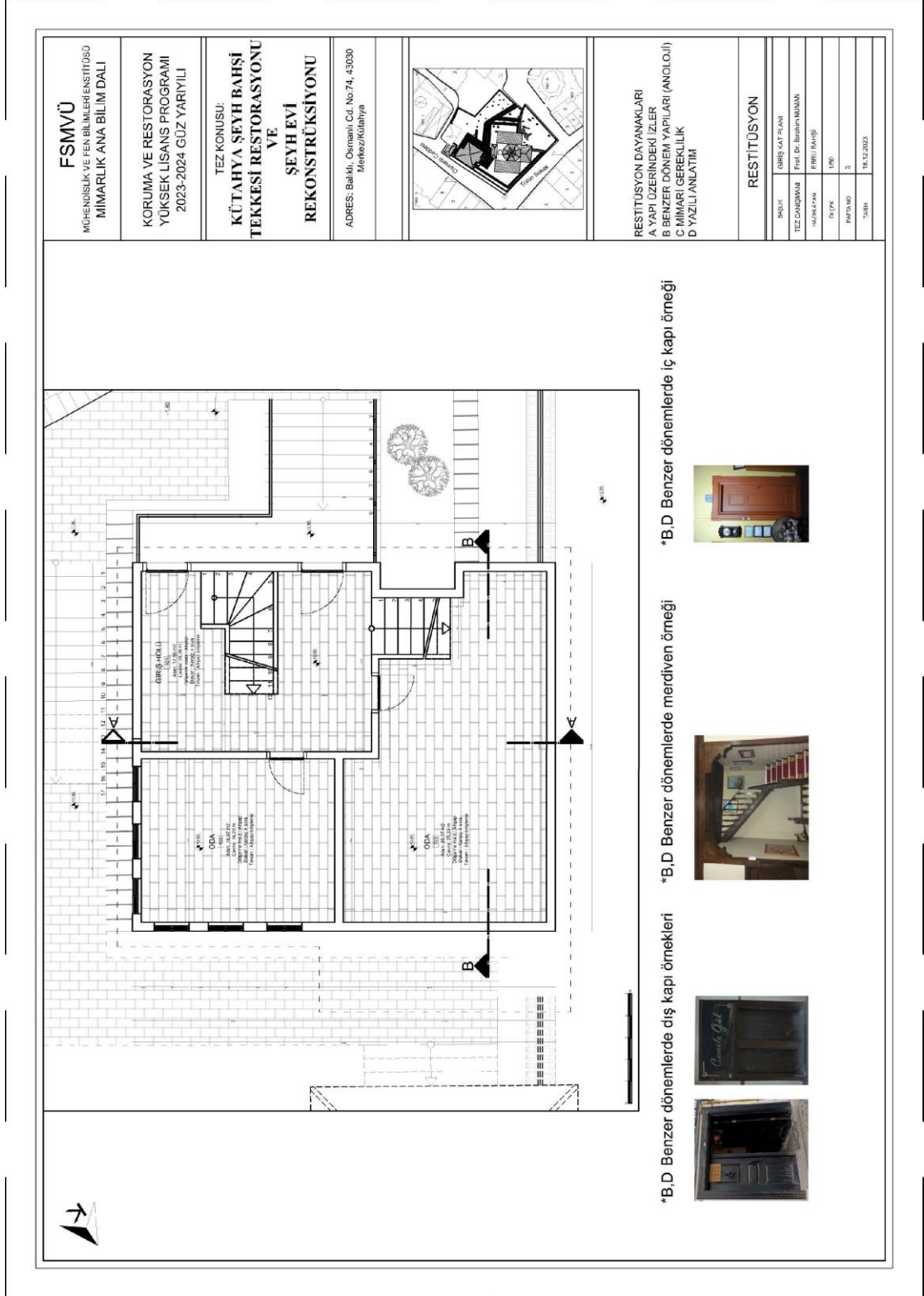
Şekil 44(Kütahya Konağı iç kapı örneği, E.Ebeoğlu, 2018)

Şekil 45Şeyh Bahşi Tekkesi Rekonstrüksiyon Projesi İç Kapi Detayı, E. Bahşi, 2024

103 – Depo ve Kömürlük:

Odanın tavan ve zemini ahşaptır. Duvarlar boya ve sıva ile kaplıdır. Küçük havalandırma amaçlı kullanılan ahşap pencerelere sahiptir. Giriş kapısı diğerk örneklerle aynı olup ahşap malzeme kullanılmıştır.

Şekil 46 Şeyh Evi Rekonstrüksiyon Projesi Giriş Kat Planı, E. Bahşi, 2024

BİRİNCİ KAT:

Üst kat planında işlevsel bir sorun veya insanlar için zorlanılabilecek bir durum olmaması sebebiyle üst kat planı tamamen anlatımlara bağlı kalarak yapının özgün halini esas alınıp uygulanmıştır.

201 – Sofa:

Giriş kattan, cadde seviyesine paralel olan bir üst kata ulaştıran iki merdiven veya Osmanlı Caddesi'nden ahşap kapısıyla ulaşımı sağlanan sofanın başı ve sonu arasında 60cm'lik bir kot farkı bulunmaktadır. Giriş kapısından sonra 3 basamaklık bir ahşap merdiven sonrasında odalara açılan sofa alanına ulaşılmaktadır. Bu alan odalara ve alt kata geçişe olanak sağlamaktadır.

10 basamaklık ahşap merdiven 1'in ayırdığı sofa alanının batı tarafında oturma alanı doğu tarafında ise açık mutfak yer almaktadır. Sofa alanında özgün haline dayalı olarak 1 adet ahşap giyotin pencere kullanılmıştır. Sofanın tavan ve zemini ahşaptır. Duvarlar boya ve sıva ile kaplıdır.

202 – Mutfak:

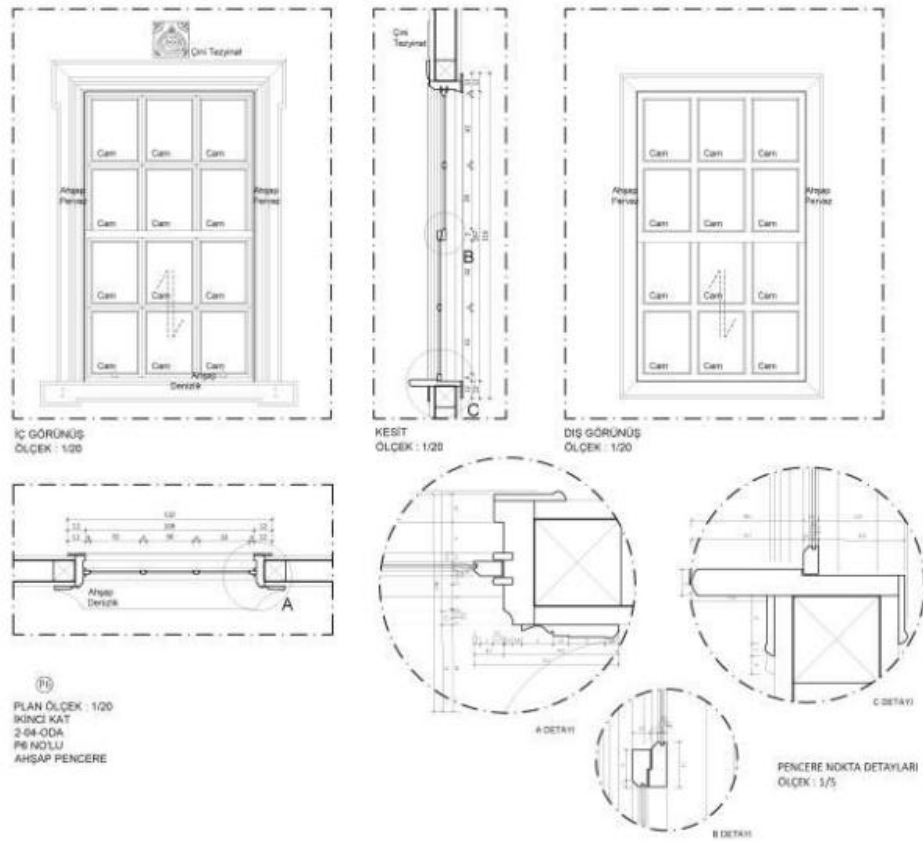
Açık mutfak halinde tasarlanan mutfak tasarımı özgün hali bozulmayacak şekilde küçük bir dolap içermektedir. Duvarlar sıvalı ve boyalıdır. Zemin ve tavan ahşap malzemedir. Baca bulundurmaktadır.

203 – Oda:

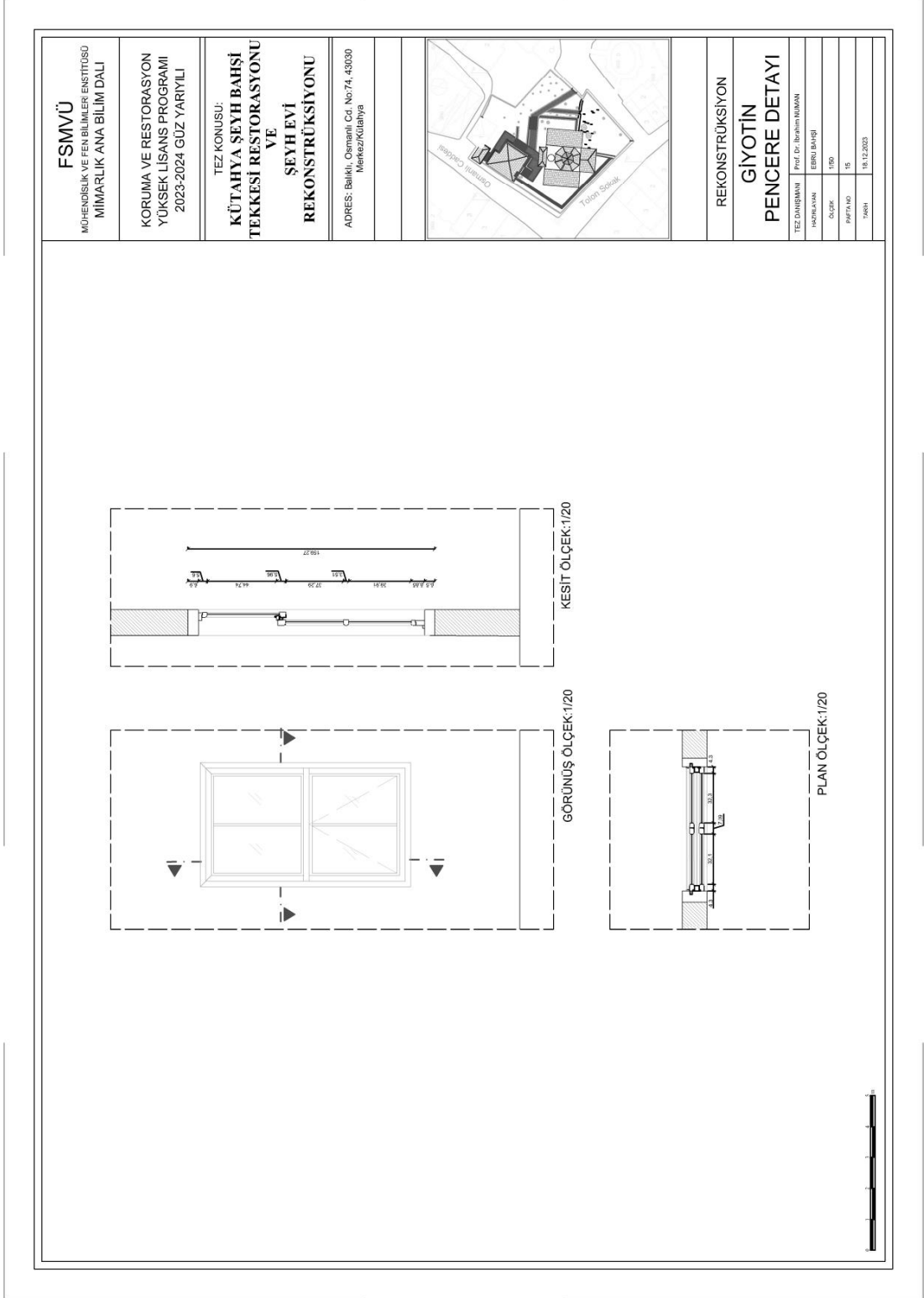
Ahşap bir kapı ile girişi sağlanmış olan odada eski tasarımından öğrenildiği üzere bol ışık alan odada 6 adet ahşap giyotin pencere (şekil 45-46-47) yer almaktadır. Odanın tavan ve zemini ahşaptır. Duvarlar boya ve sıva ile kaplıdır. Restorasyon ilkelerine bağlı kalarak yapının özgün hali korunup projeye aktarılmıştır. Oda-204 ile komşu duvarında ise klasik Türk mimarisine uygun olarak eskiden de var olmakta olan yüklükler ve yüklük içi banyo işlevi göre gusülhane tasarıma dahil edilmiştir.

Şekil 47 (Şeyh evi içerisinde pencere arası mesafeler, H,Yaldız)

Şekil 48(Kütahya Konağı giyotin pencere detayları, E.Ebeoğlu, 2018)

Şekil 49 Şeyh Evi Rekonstrüksiyon Projesi, E. Bahşi, 2024

204 – Oda:

Odanın tavan ve zemini ahşaptır. Duvarlar boya ve sıva ile kaplıdır. Restorasyon ilkelerine bağlı kalarak oda 204’te yapının özgün hali dışında farklı bir işlem yapılmamıştır. Odada var olduğu ortaya çıkan toplamda 4 adet giyotin pencere (şekil 48-49) yer almaktadır. Odaya giriş kapısında ahşap malzeme kullanılmıştır. Oda planı cumbalı bir yapıya sahiptir. Cumba ahşap payanda ile güçlendirilmiştir. Oda içerisinde sivil mimari örneklerinden aynalık yer almaktadır.

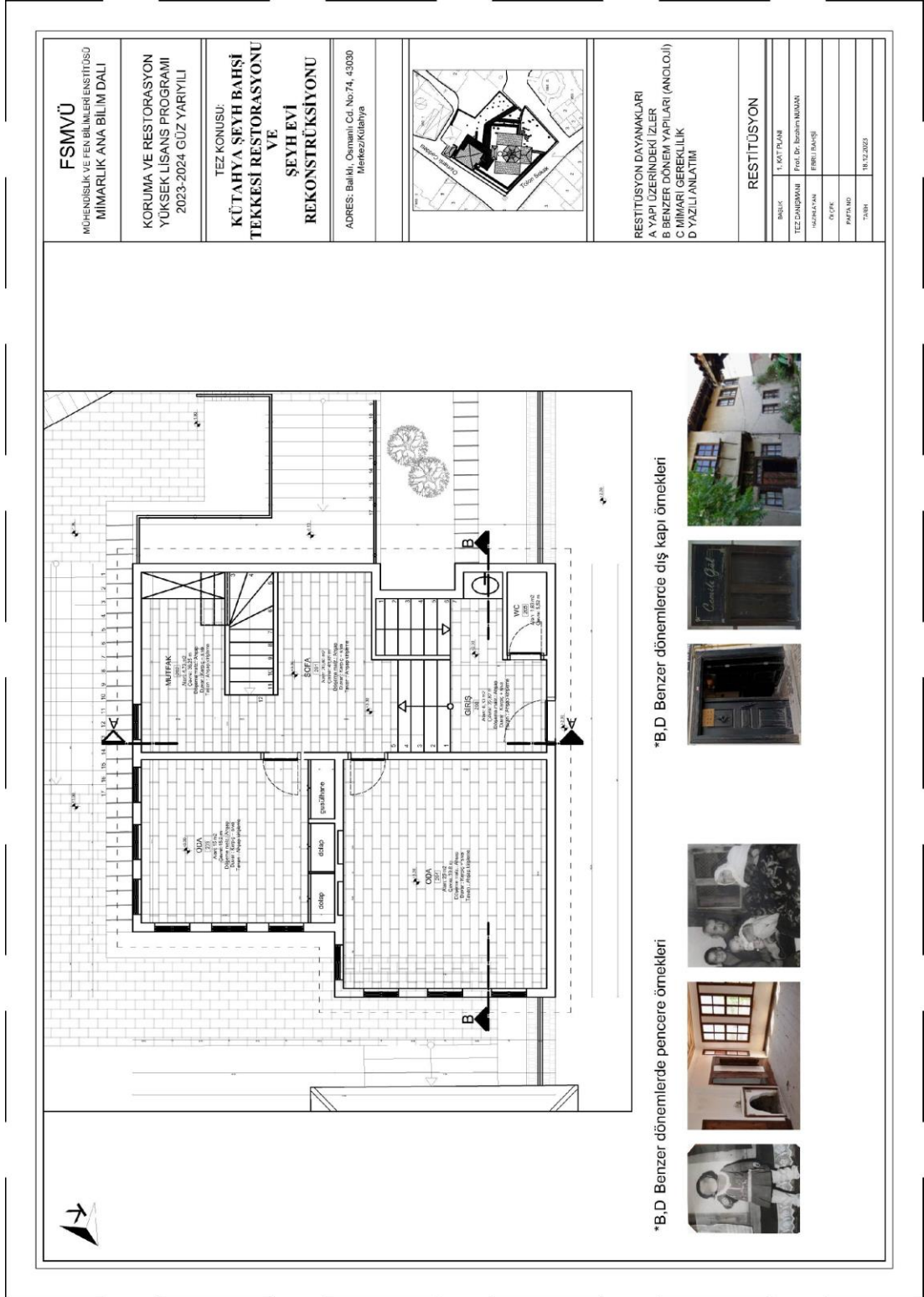
Şekil 50 (Şeyh Evi içerisinde giyotin pencere (eski ev sahipleri Muhittin-İsmail Hakkı-Fadime Bahşi))

Şekil 51 (Müftüoğlu Konağı ahşap giyotin pencere, A.M.Aktemur,2014)

205 - Tuvalet:

Zeminde dönemin esaslarını barındıran kireç esaslı harç kullanılmıştır. Tavan ise ahşaptır. Bu bölümde havalandırma amaçlı küçük bir pencere yer almaktadır. Lavabo mekanın içinde yer almayıp, dışarıda yan tarafında bulunmaktadır.

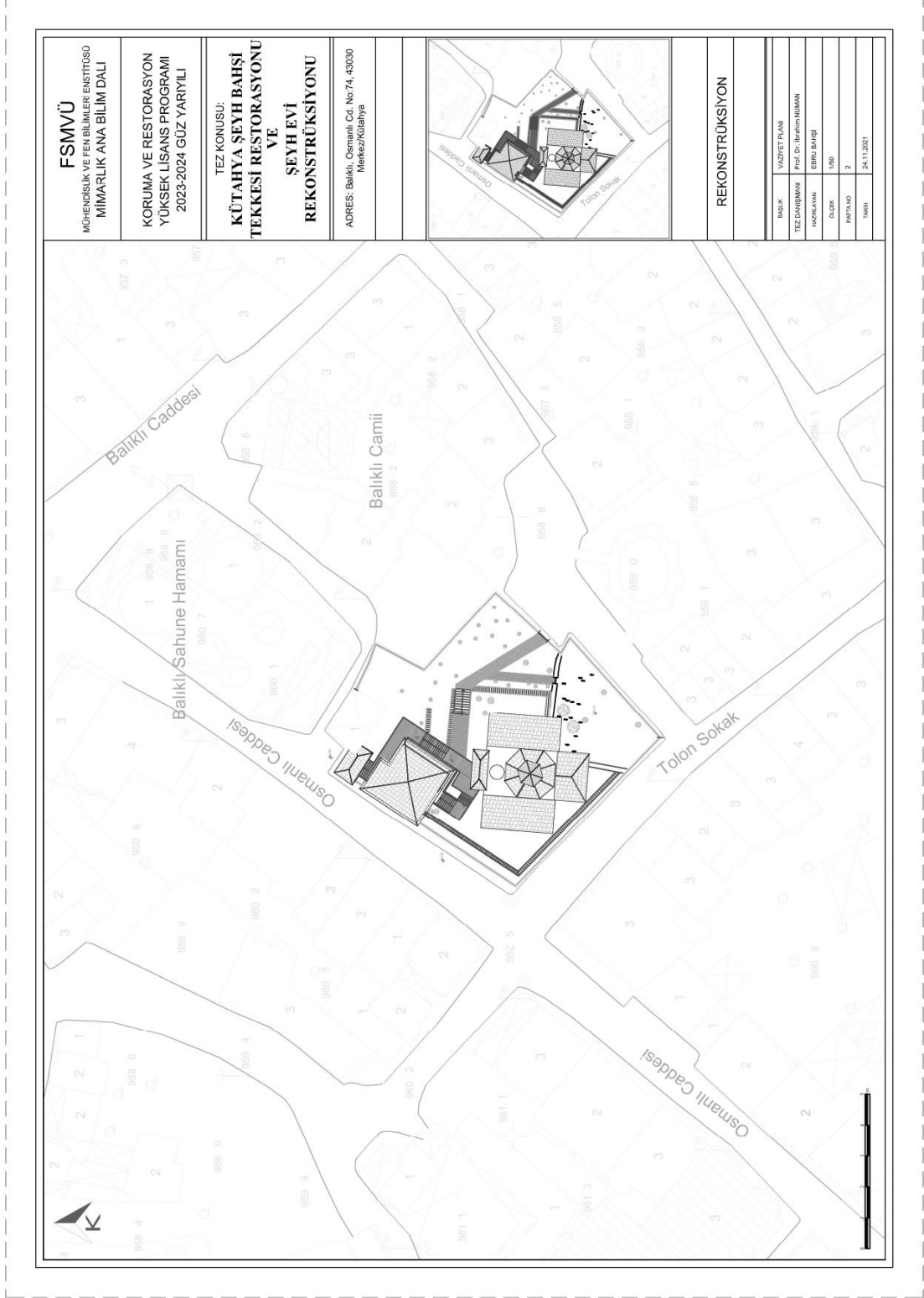
Şekil 52Şeyh Evi Rekonstrüksiyon Projesi 1. Kat Planı, E. Bahşi, 2024

Rekonstrüksiyon süreci, sadece fiziksel bir yapıyı restore etmekle kalmayıp, aynı zamanda tarihî bir anlamın ve kültürün günümüze taşınmasını sağlamıştır. Yapının geçmişi, yazılı ve sözlü kaynaklardan alınan bilgilerle titizlikle incelenmiş ve bu derinlemesine analiz, rekonstrüksiyonun temelini oluşturmuştur. Araştırmalarda, yapı fotoğrafları ve benzer dönem yapıları üzerinde yapılan analogilerle yapıya ait detayları doğru bir şekilde ele alarak, Şeyh Evi'nin özgün mimari özelliklerini koruma hedefine bağlı kalınmıştır.

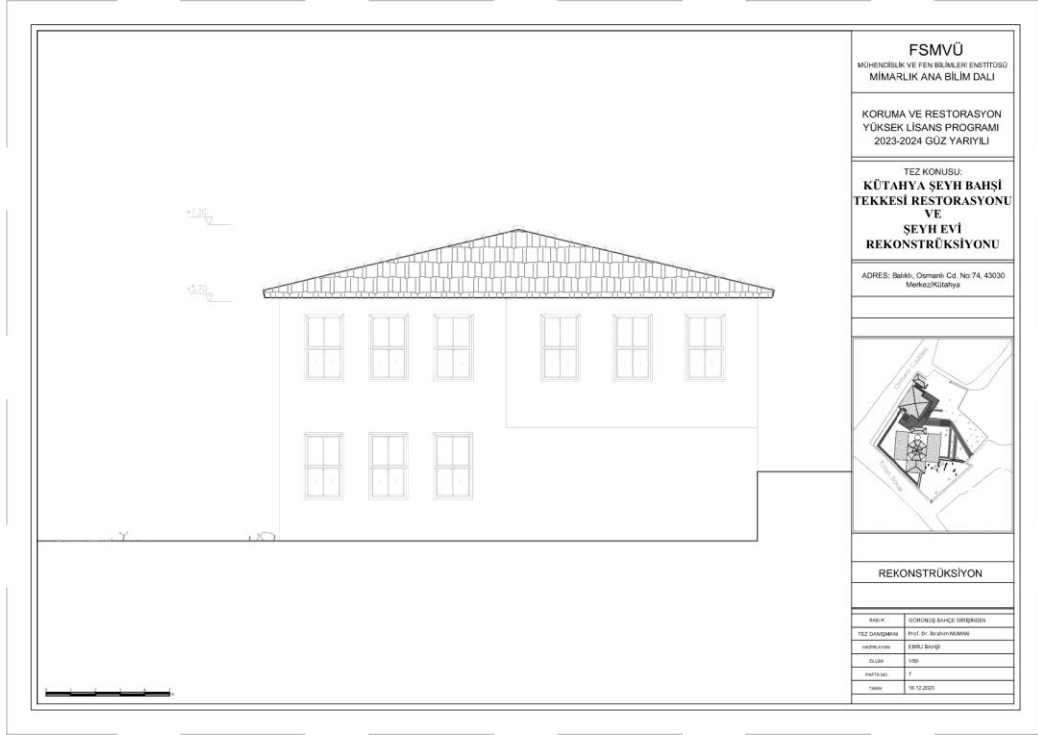
Üst kattaki sofadan cumbalı odaya uzanan detaylar, ahşap merdivenler ve korkuluklar, yapıdaki her unsurun geçmişe olan bağlılığını yansıtarak, rekonstrüksiyonun tarihî zenginlikleri günümüze taşıma amacını güçlendirmiştir.

Şeyh Bahşi Tekkesi Şeyh Evi'nin bu rekonstrüksiyonu, tarihî mirasın sadece bir geçmişe ait kalıntı olmaktan öte, günümüzde yaşayan bir varlık olabileceğini göstermektedir. Bu proje, sadece bir yapıyı restore etme çabası değil, aynı zamanda kültürel kimliği canlandırma ve gelecek nesillere aktarma amacını taşımaktadır. Şeyh Evi'nin yeni işlevi, Kütahya'nın kültürel dokusunu ve zengin tarihini koruma misyonunu sürdürerek, şehrin ve bölgenin kültürel mirasına değerli bir katkı sunmayı hedeflemektedir.

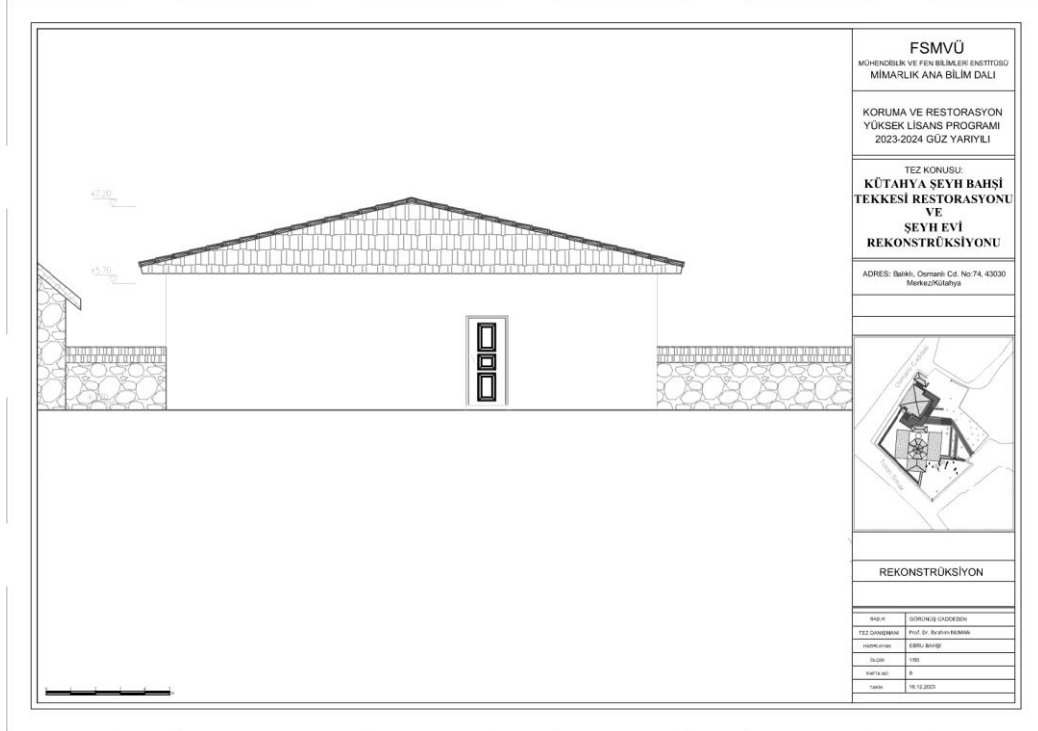
Bu proje sonrasında da Şeyh Evi'nin varlığı ile coğrafi sebepler ile tarihin zamanla getirdiği kot farkı gözler önüne serilip, Şeyh Evi'nin tekke ve sivil Kütahya mimarisini birleştiren yapısı sergilenerek tarihi daha iyi yansıtacağı düşünülmüştür. Şeyh Evi düşünüldüğünde bu sergi, müze işleviyle Tekke Mimarisi ve Kütahya Sivil Mimarisini birleştirip halka sunacaktır. Böylelikle tekke yapısı da tüm fonksiyonlarıyla birlikte bütünlüğünü ve yapı ilişkilerini koruyup geleceğe aktarmış olacaktır.

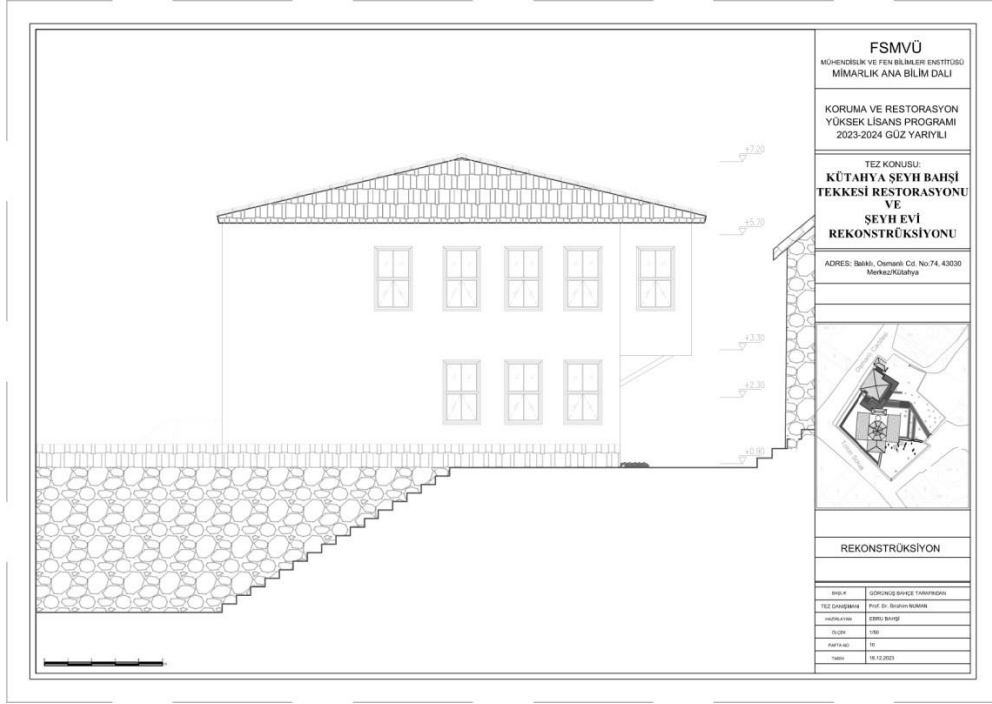
Şekil 53 Şeyh Bahşi Tekkesi Rekonstrüksiyon Projesi Vaziyet Planı, E. Bahşi, 2024

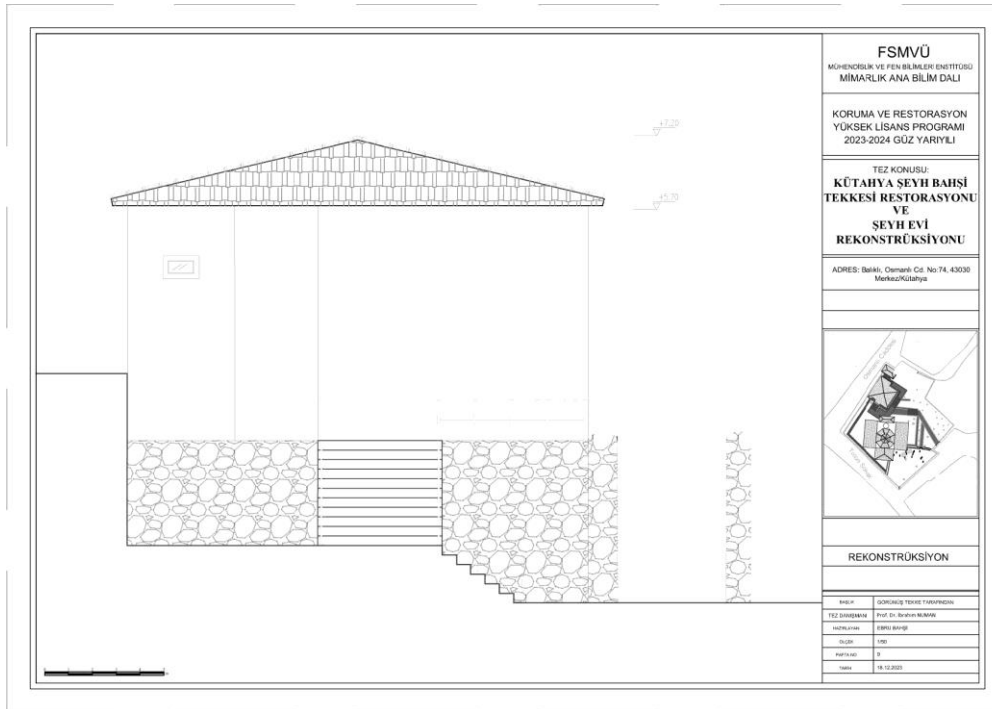
Şekil 54 Şeyh Bahşi Tekkesi Restorasyon Projesi Görünüşler, E. Bahşi, 2024

Şekil 55 Şeyh Bahşi Tekkesi Restorasyon Projesi Görünüşler, E. Bahşi, 2024

Şekil 56 Şeyh Bahşi Tekkesi Rekonstrüksiyon Projesi Görünüşler, E. Bahşi, 2024

Şekil 57 Şeyh Bahşi Tekkesi Rekonstrüksiyon Projesi Görünüşler, E. Bahşi, 2024

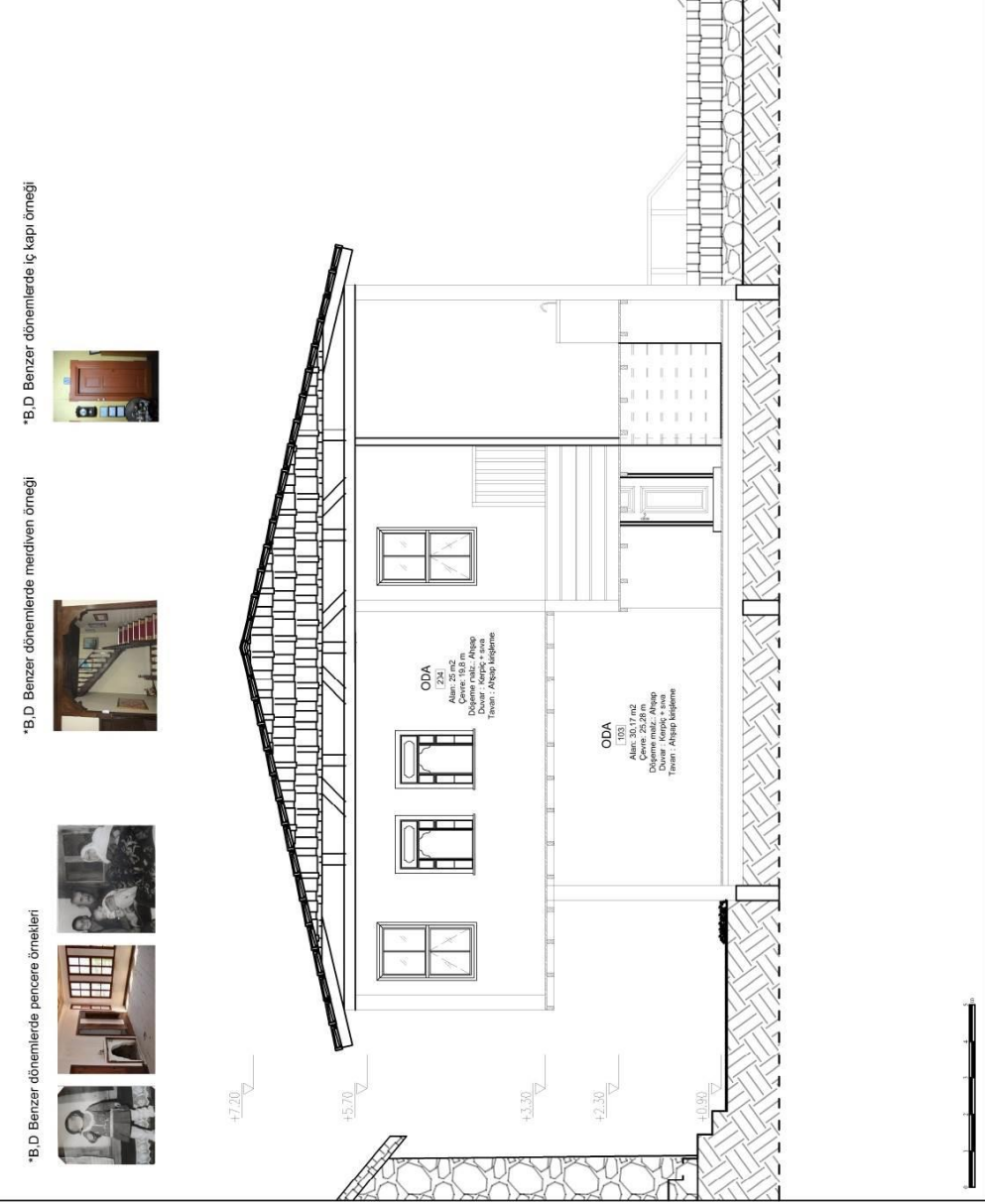
FSMVÜ
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:
**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE
ŞEYH EVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

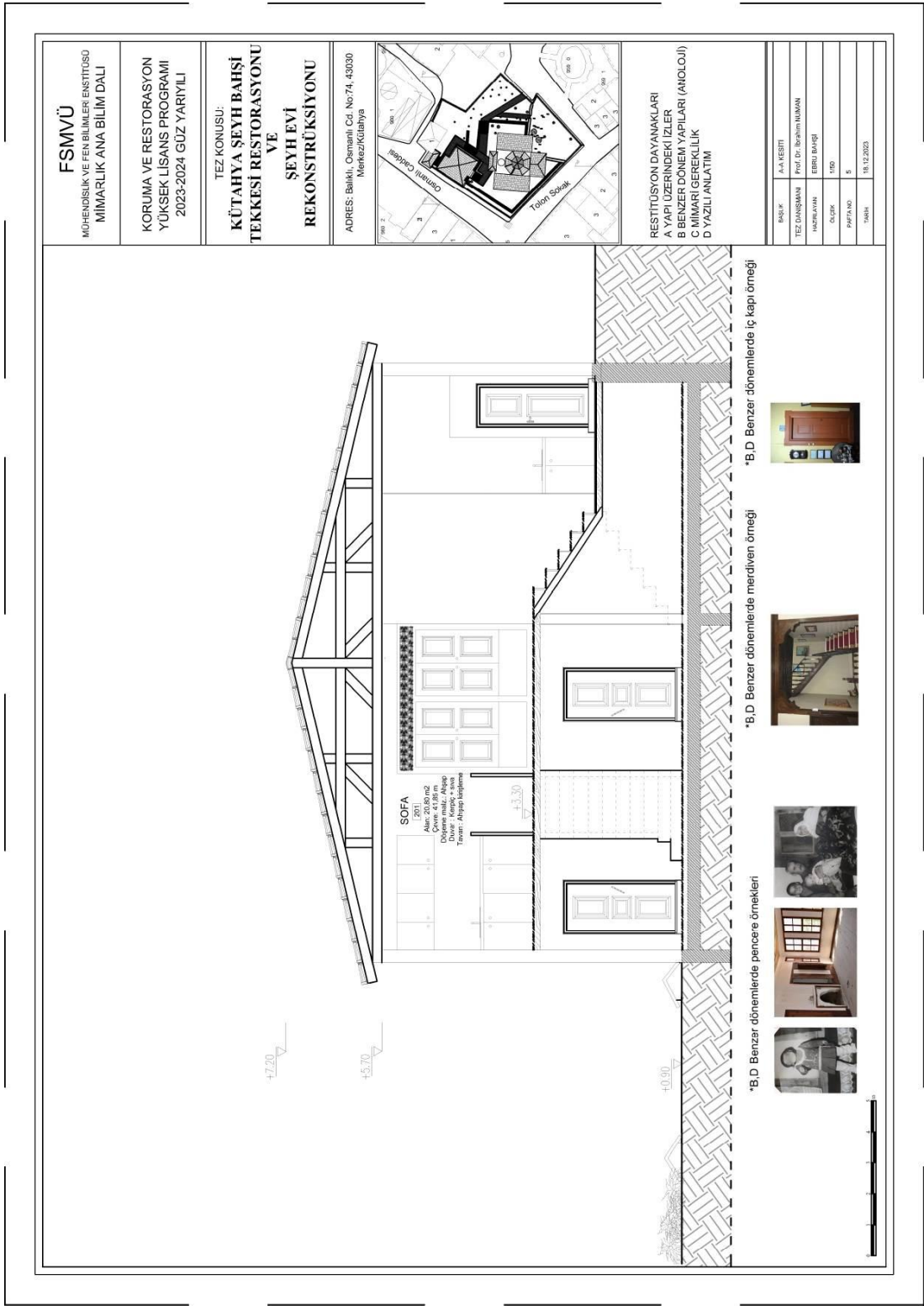
ADRES: Bahki, Ormanlı Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI
A YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
B BENZER DÖNEM YAPILARI (ANALOJİ)
C MİMARİ GEREKLİK
D YAZILI ANLATIM

REKONSTRÜKSİYON

BÖLÜK	B.6 KESİTİ
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. Barış NURMAN
YAZARKAĞAN	EBRU BAŞEĞİ
ÖLÇEK	1:500
PAFTAYNO.	6
TARİHİ	18.12.2023

Şekil 58Şeyh Bahşi Tekkesi Rekonstrüksiyon Projesi Kesitler, E. Bahşi, 2024

SONUÇ

Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi Restorasyonu ve Şeyh Evi Rekonstrüksiyonu adlı bu tez, Kütahya'nın tarihî zenginliklerinden biri olan Şeyh Bahşi Tekkesi'nin restorasyon sürecine odaklanmaktadır. Bu tarihî mekân, Venedik Tüzüğü'nün belirlediği prensiplere dayanarak, anıtların korunması ve onarımı için bir örnek niteliğindedir. Tez, Şeyh Ev'i rekonstrüksiyonunun detaylı bir analizini sunarak, Kütahya'nın kültürel mirasının gelecek kuşaklara nasıl taşındığını ve bu süreçte Venedik Tüzüğü'nün nasıl bir rehber olarak kullanıldığını ele almaktadır. Bu süreçte daha iyi anlaşılabilme amacıyla tezde tekke, tarikat ve ritüelleri, Kütahya gibi ana başlıklar ele alınarak her bir konuda verilen örneklerle genelde özele doğru giden bir anlatım benimsenmiştir.

Tez, Venedik Tüzüğü'nün ve genel koruma kavramını prensip edinerek Şeyh Bahşi Tekkesi'nin restorasyon çalışmalarını ve Şeyh Ev'i rekonstrüksiyonunu incelemekte ve bu prensiplerin nasıl uygulandığını ele almaktadır. Tarihi yapıların korunması ve onarımında bilim ve tekniklerden yararlanılması, yapılan her müdahalenin sanat eseri ve tarihi belge olarak korunma amaçları doğrultusunda planlanması, proje sürecinde önemle dikkate alınmıştır ve bu süreçte tarihi belge araştırmalarına büyük önem verilmiştir.

Şeyh Bahşi Tekkesi'nin köklü tarihini anlamak, tezin temel amaçlarından biridir. Özellikle Şeyh Muslihiddin'in 17. yüzyılda getirdiği Halveti Tekkesi olmasının öncesinde ve sonrasında da doğal afetler sonucu oluşan farklılıklarının tarihi bir kanıt haline dönüşmesi tezin odaklandığı noktalardan biridir. Yapılan araştırmalar, tekkenin geçmişindeki belirsizlikleri ortaya çıkarmış ve bu da restorasyon hedeflerini daha iyi anlamamıza yardımcı olmuştur.

Şeyh Ev'i Rekonstrüksiyonu, Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi'nin özgün mimari yapısını koruma ve aynı zamanda işlevselliğini güncelleme çabası içinde olmuştur. Proje sürecinde, yeniden yapımla birlikte tekke ev ve hazire alanının kendi içlerindeki uyumunun bozulmamasına özen gösterilmiştir.

Bu tez, Şeyh Ev'i rekonstrüksiyonunun sadece fiziksel bir restorasyon olmanın ötesinde, bir kültürel mirasın kaybolmayıp geleceğe taşınması gerektiği düşüncesiyle oluşturulmuştur. Şeyh Bahşi Tekkesi Restorasyonun, tekke yapısı tarihî ve kültürel önemini koruma misyonunu başarıyla yerine getirdiği ve gelecek nesillere aktardığı belirgin bir şekilde ortaya konmuştur. Aynı önem yapıdan zamanla kaybolmuş ve günümüzde izleri kalmayan Şeyh Evi için de gerçekleştirilmesi temennidir.

Şeyh Ev'i Rekonstrüksiyonu, Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi'nin tarihî ve kültürel zenginliklerini günümüze taşıma çabasıdır. Venedik Tüzüğü'nün rehberliğinde gerçekleştirilen bu restorasyon projesi, anıtın geçmişini koruma ve geleceğe taşıma noktasında örnek bir uygulamadır. Şeyh Ev'i Rekonstrüksiyonu, Kütahya'nın kültürel mirasının sürdürülebilir bir şekilde yaşatılması adına ele alınmıştır. Bu tez, Kütahya Şeyh Bahşi Tekkesi'nin restorasyonu ve Şeyh Evi'nin rekonstrüksiyonu üzerinden, tarihî mekanların korunması ve kültürel mirasın geleceğe aktarılması süreçlerine değinmekte ve bu alandaki gelecek çalışmalara ışık tutmaktadır.

Kültürel miraslarımızdan biri olan Şeyh Bahşi Tekkesi ve bünyesinde yer alan, almış yapıların geçmişteki yaşam biçimini, tarihi değerini ve kültürel önemini eksiksiz olarak anlatabilmesi amacıyla sahip olduğu değerler korunmalı ve silinen izleri unutulmadan gelecek nesillere aktarılmalıdır. Bu sayede tekke ve bünyesindeki yapılar sadece fiziksel bir yeniden yapılanma değil, aynı zamanda kültürel bir devamlılık sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Ada, M.** (2022), Kütahya 18. Yüzyıl Konut Mimarisinin İncelenmesi: Kossuth Evi Örneği.
- Altıntaş, E.** *Balıklı Tekkesi'nin Ön Araştırması.*
- Altuğ, N.** (2006). *18. Yüzyıl Tekkeleri ve Şeyhüislam Tekkesi.*
- Altun, Ara.** (1978). ‘‘Kütahya’da Balıklı Tekkesi Üzerine Notlar’’ *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Araştırma Dergisi, Özel Sa. 9 (In Memoriam A.L. Gabriel) Ankara, S. 1-20.*
- Cavlun, F.** (2006). *Eyüp’te Ümmi Sinan Tekkesi Restorasyon Projesi.*
- Çakır, İ.E.** (2016). *XVII Yüzyılın İkinci Yarısında Kütahya Kazası, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Nisan 2016, 20(1) S. 243-274.*
- Ebeoğlu, E.** (2019). *Kütahya Paşamsultan Mahallesi Kütahya Konağı Restorasyon Önerisi.*
- Fığralı E.R.** (1987). *Mezheplere ve Tarikatlar Ansiklopedisi.*
- Gölpınarlı, A.** (1969). *100 Soruda Türkiye’de Mezhepler ve Tarikatlar.*
- Hürata, A.** (2021). *Sivil Mimari Miras Kültür Varlıklarının Korunması İçin Bir Model Önerisi: Kütahya Örneği.*
- Icomos.** (2017). *Ahşap Mimari Mirasın Korunması için İlkeler, Çev: Zeynep Ahunbay.*
- İşli, E.** (1998). *İstanbul Tekkeleri Mimarisi Eklentileri ve Restorasyonu Dergisi.*
- Kalyon, M.** (2000). *Kütahya’da Selçuklu – Germiyan ve Osmanlı Eserleri, Kütahya Belediyesi Kültür Yayınları, Kütahya.*
- Kara, M.** 1977, *Din, Hayat, Sanat Açısından Tekkeler ve Zaviyeler.*
- Kolay, A.** (2022). *Cumhuriyet dönemine kadar kütahya şehrinin gelişim süreci, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 73, S. 171-184.*
- Küçük, H.** (1976). *Tarikatlar ve Türkler Üzerindeki Müsvet Tesirleri.*
- Numan, İ. & Hürata, A.** (2021) *Kütahya İlinin Kentleşme Süreci ve Geleneksel Konut Dokusunun Koruma Sorunları.*
- Uygun, M. N.** (2000). *Kütahya Mevlevihanesi'nin Musiki Tarihimize Etkileri.*

- Özcan, S.** *Arşiv Belgelerine Göre Tekkelerde Kadınlar ve Görevleri.*
- Özcan, S.** *Arşiv Belgelerine Göre Tekkelerde Kadınlar ve Görevleri.*
- Özdemir, R.** *Osmanlı Devleti'nin Tarikat, Tekke ve Zaviyelere Karşı Takip Ettiği Siyaset.*
- Sezgin, H.** (1988) ‘‘Geleneksel Türk Evinde Cephe’’, *Yapı Dergisi*, No:47.
- Taşkın, C.** (2017). 15. Ve 20. Yüzyıllar Arası Bursa Tekkelerinin Mekan ve Cephe Kurgusu.
- Toydemir, A.** (2022). Tekke Yapılarının Konya'daki Örnekler Üzerinden Mimari İncelenmesi.
- Uzunçarşılı, İ.H.** (1932). ‘‘Kütahya Şehri’’ *Devlet Matbaası, Ankara.*
- Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi,** (2018).
- Venedik Tüzüğü,** (1964).
- YAKUPOĞLU, A.** ‘‘Rengarenk Kütahya’’, *Resim Arşivi, Kubbealtı Vakfı Yayınları, İstanbul.*
- _____ (1981-1982), ‘‘Kütahya'nın Türk Devri Mimarisi ‘Bir Deneme’ ’’, *Atatürk'ün Doğumununun 100. Yılı Armağanı*, Formül Matbaası, İstanbul, 171-700.
- _____ (1992) ‘‘Balıklı Tekkesi’’, *TDV İslam Ansiklopedisi*, Diyanet Vakfı Yayınları, C. 5, S. 17, İstanbul.
- URL1-**‘‘Kütahya Tarih ve Kültür Paylaşımları’’, *Facebook*, erişim tarihi: 20.08.2018,
erişim adresi: https://www.facebook.com/pg/ktkp43/photos/?ref=page_internal
- URL2-**Varlık, M.Ç. (2002). ‘‘Kütahya’’, *TDV İslam Ansiklopedisi*, erişim tarihi: 13.05.2019,
erişim adresi: <https://islamansiklopedisi.org.tr/kutahya#1>
- URL3-**‘‘Kütahya Tarih ve Kültür Paylaşımları’’, *Facebook*, erişim tarihi: 20.08.2018,
erişim adresi: https://www.facebook.com/pg/ktkp43/photos/?ref=page_interna

URL4- “ *Yerel Yönetimlerde Kent Planlaması Anlayışının Dönüşüm Evrelerine Bir*

Örnek: Kütahya Kenti (1923-1960) Ali GÖKDÜL , Murat YAMAN*

Adresi: <https://www.acarindex.com/pdfler/acarindex-0ce222cd-72cc.pdf>

URL5- “ <https://islamansiklopedisi.org.tr/>

URL6- <https://islamansiklopedisi.org.tr/balikli-tekkesi>

URL7- https://tr.wikipedia-on-ipfs.org/wiki/Bal%C4%B1kl%C4%B1_Tekkesi

URL8- *Wikipedia katılımcıları (2024). Tarikat. Vikipedi, Özgür Ansiklopedi.*

<https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=Tarikat&oldid=32101679>.

SÖZEL KAYNAKLAR

Prof. Dr. İbrahim NUMAN

Sema BAŞI

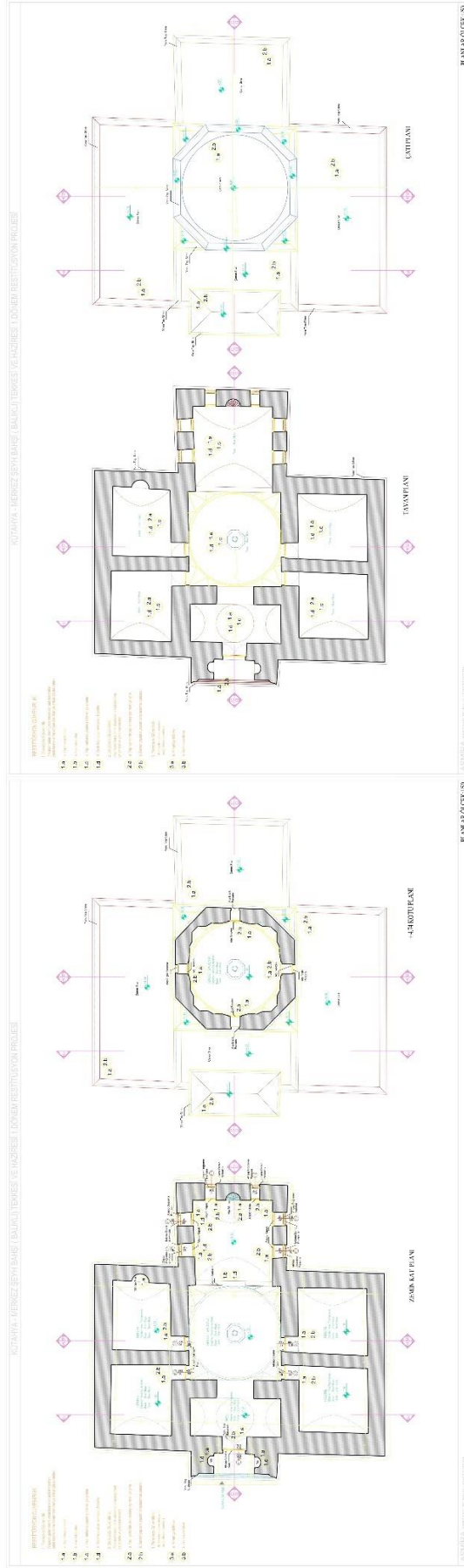
Gülsüm KUTLU

Havva YALDIZ

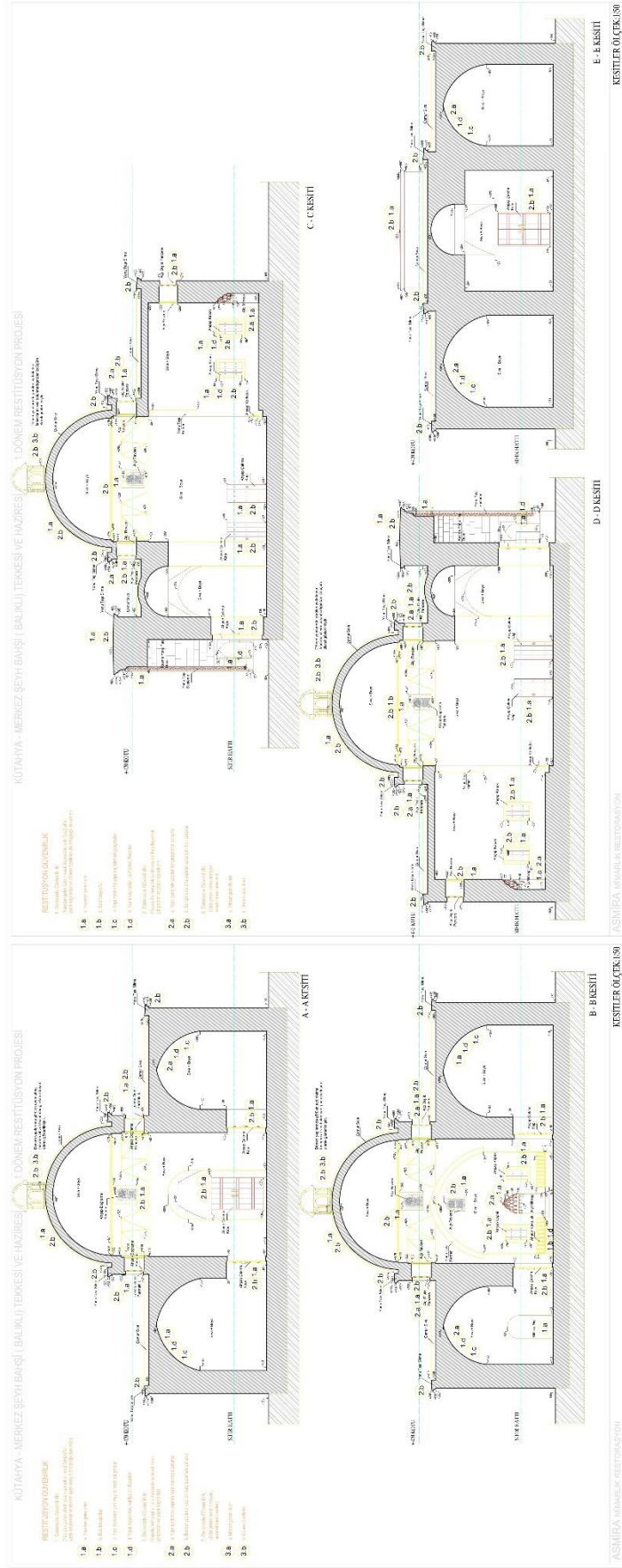
Doğan KARAA

İsmet Kıratlı

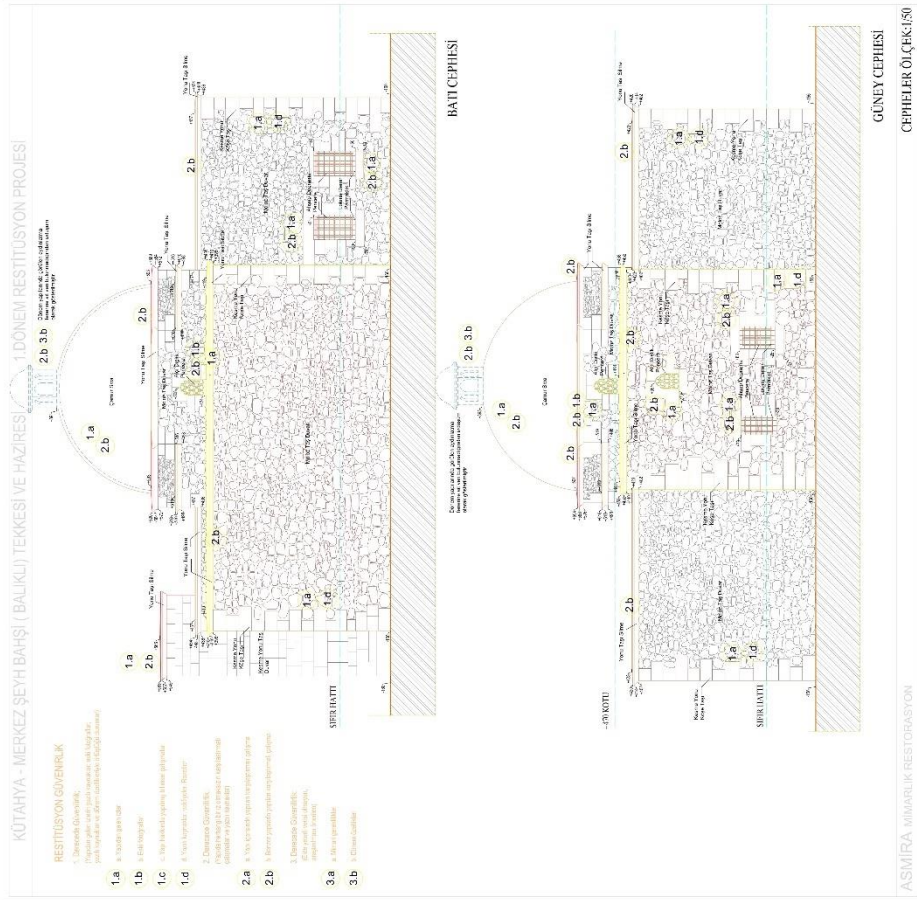
EKLER

EK 1 KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 1.DÖNEM RESTİTÜSYON -1

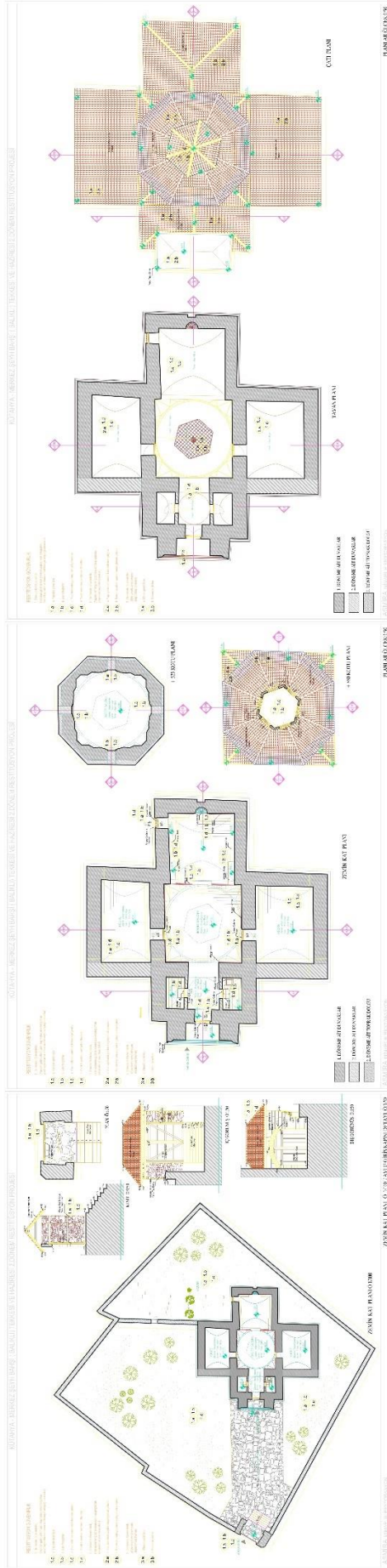
EK 2 KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 1.DÖNEM RESTİTÜSYON -2

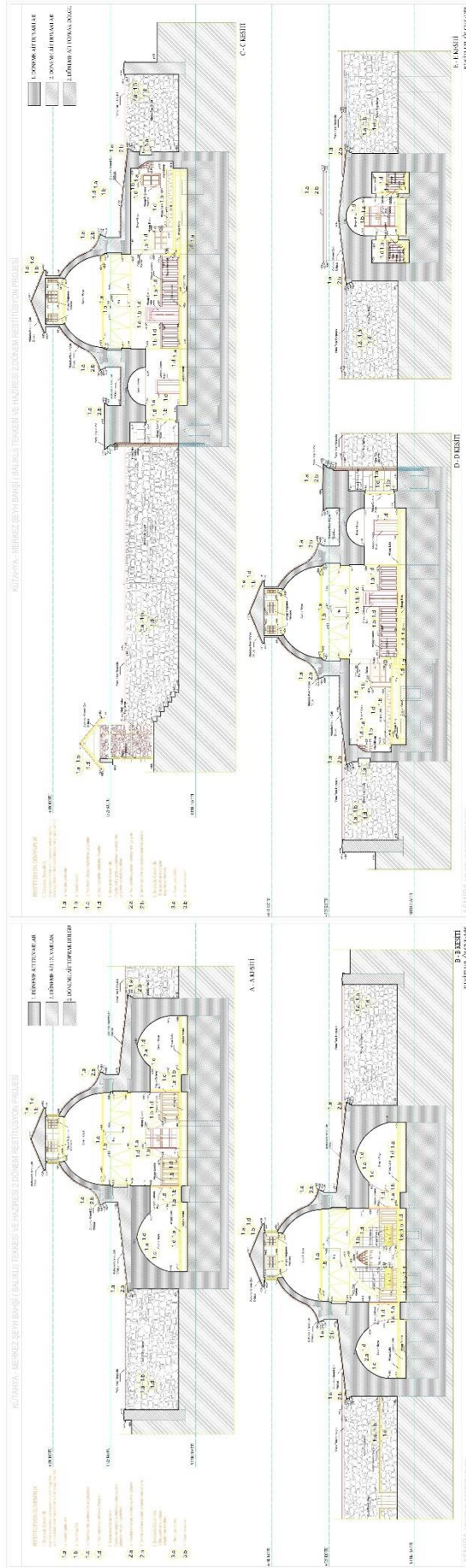

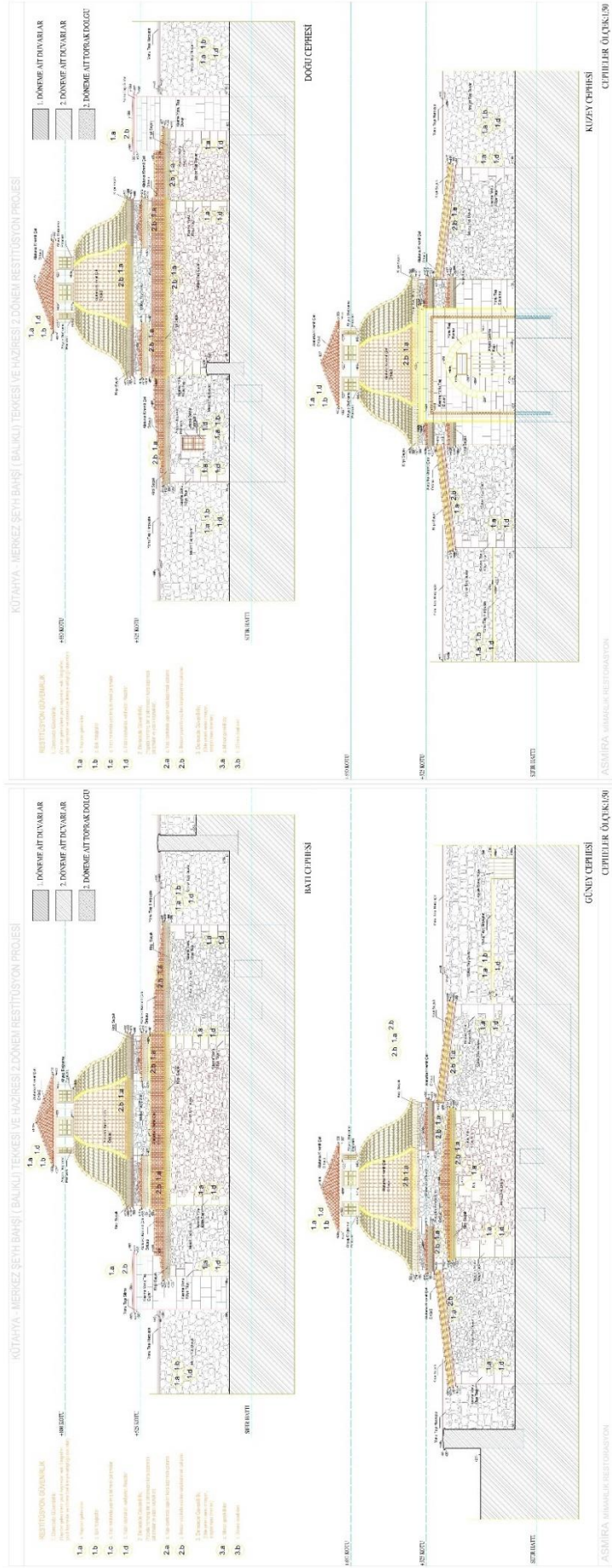
GÜNEY CEPHESİ
CEPHELER ÖLÇEK:1/50

KUZUY CEPHESİ
CEPHELER ÖLÇEK:1/50

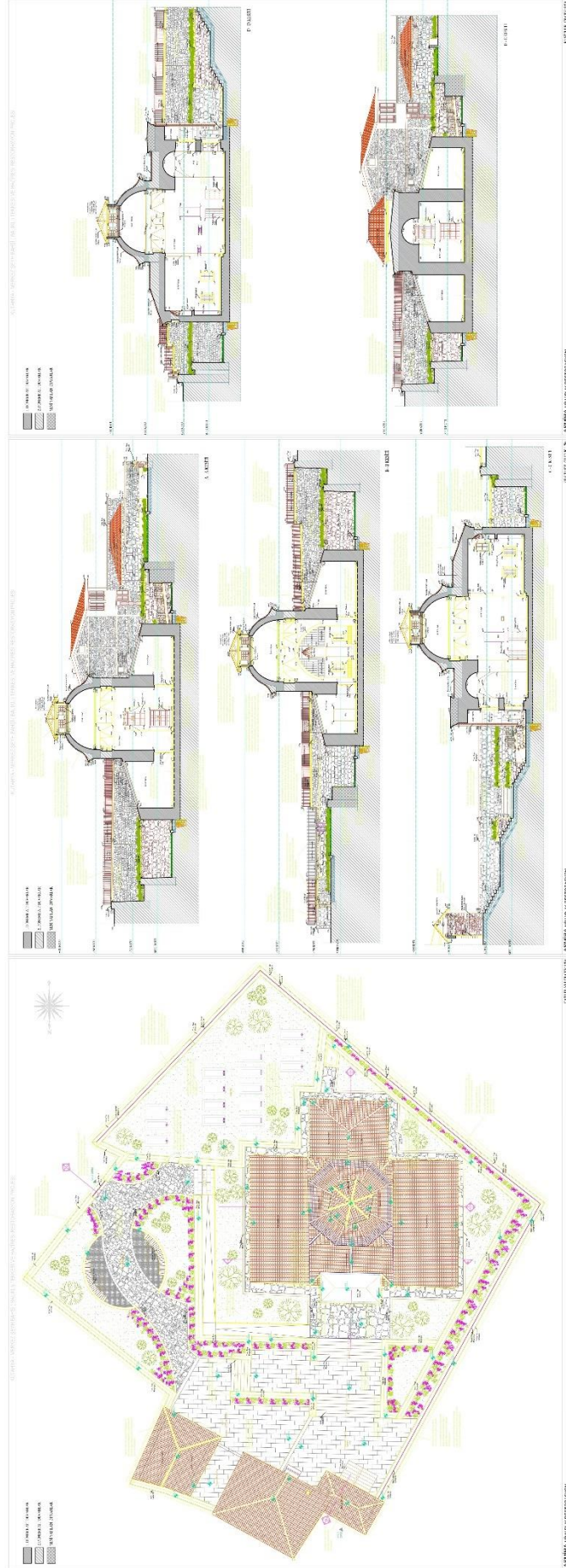

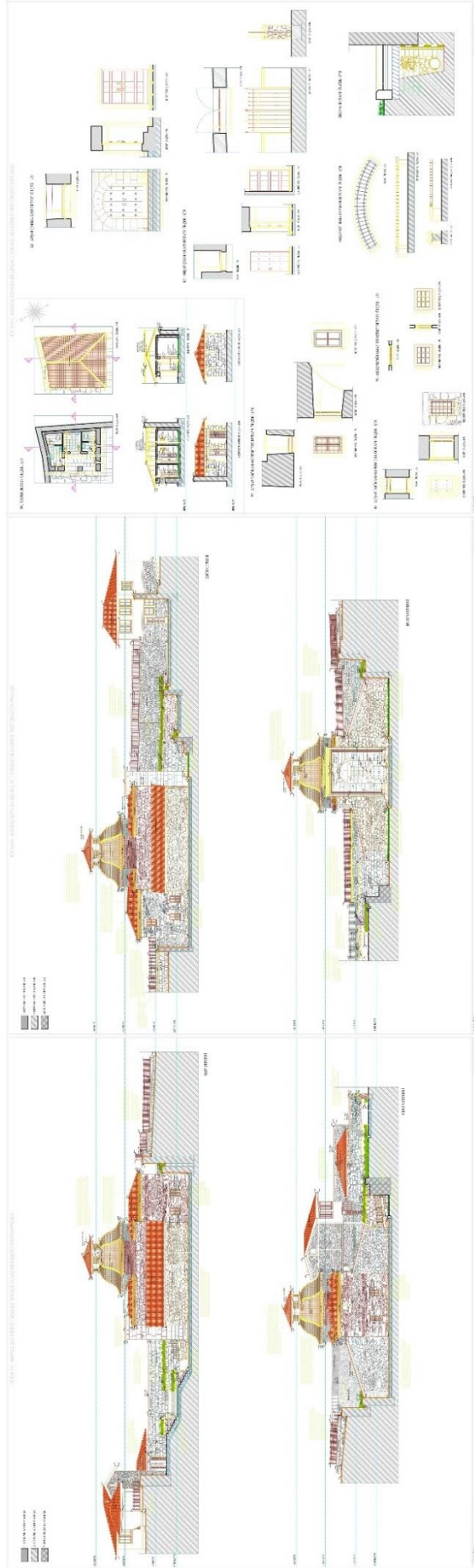

EK 7KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ RESTORASYON -1

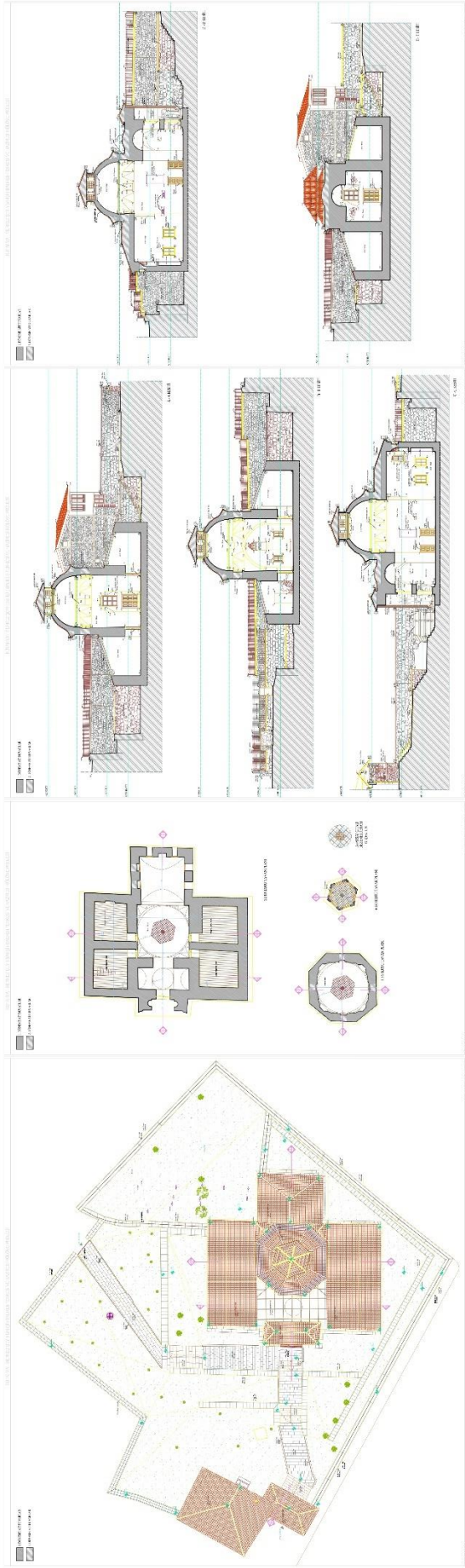
EK 8 KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ RESTORASYON -2

EK 9 KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ RESTORASYON -3

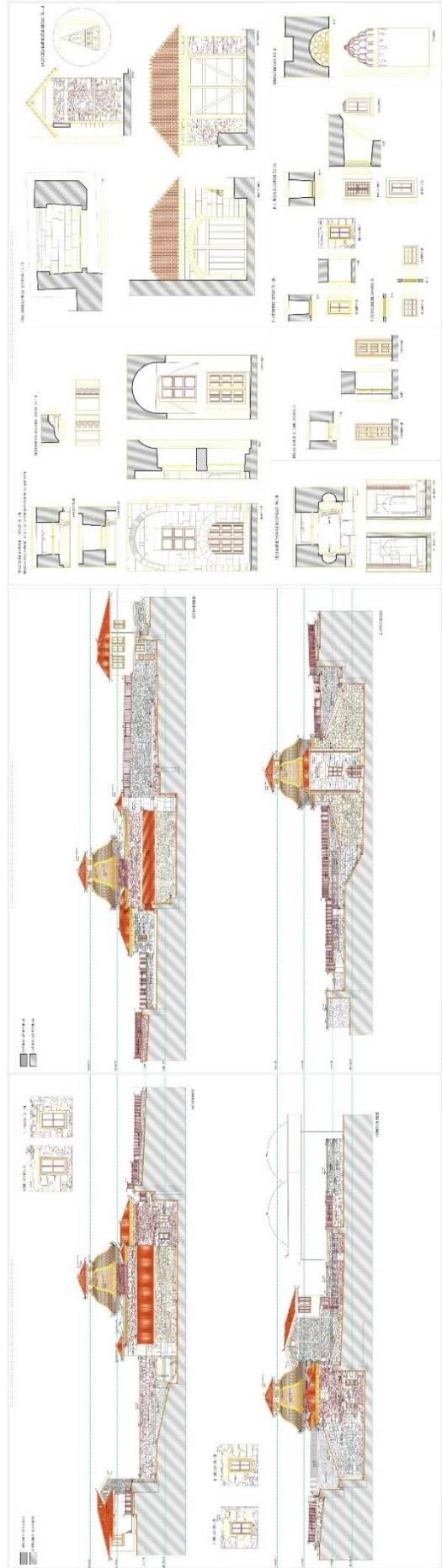

EK 10KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ RÖLÖVE -1

EK 11 KÜTAHYA VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ RÖLÖVE -2

FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

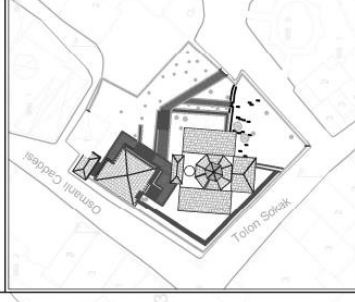
KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE**

**ŞEHİR
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balıklı, Osmani Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

REKONSTRÜKSİYON

BİREK VAZİYET PLANI

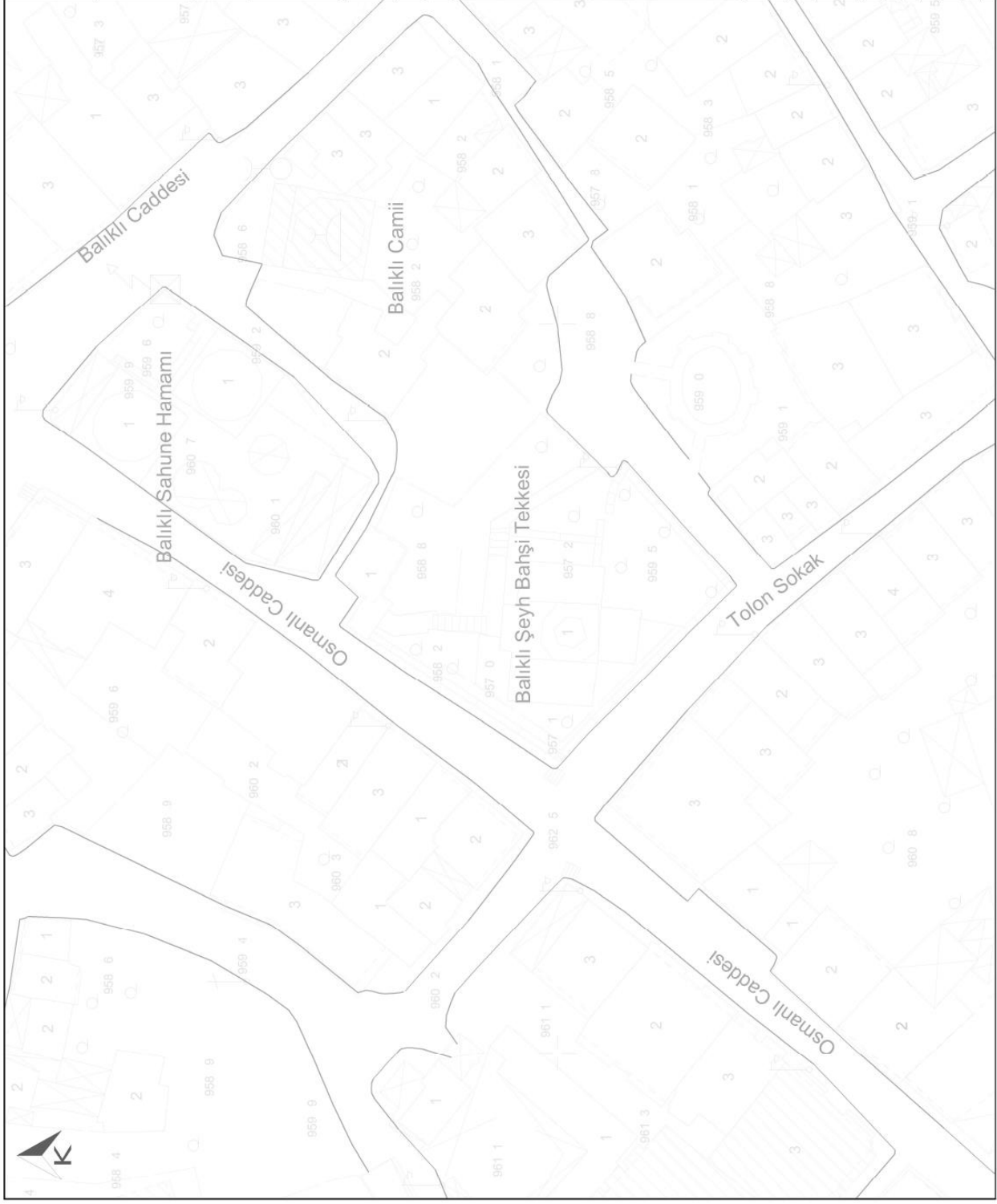
TEZ DANIŞMANI Prof. Dr. İbrahim NUMAN

HAZIRLAYAN EBRU BAŞI

ÖLÇEK 1/50

PAPYUS 2

TARİH 24.11.2021

FSMVÜ

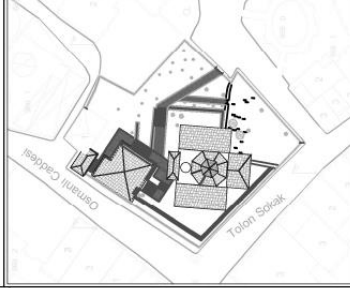
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

KÜTAHYA ŞEYH BAŞI TEKKESİ RESTORASYONU VE ŞEYH EVİ REKONSTRÜKSİYONU

ADRES: Balıklı, Osmanlı Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

REKONSTRÜKSİYON

BABLIK	VAZİYET PLANI
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAŞI
ÖLÇEK	1:50
PAPYRA NO	2
TARİH	24.11.2021

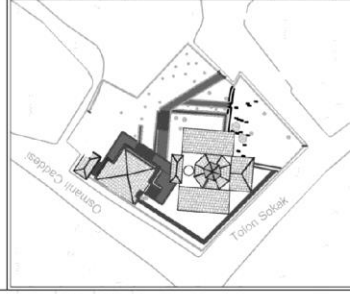
FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

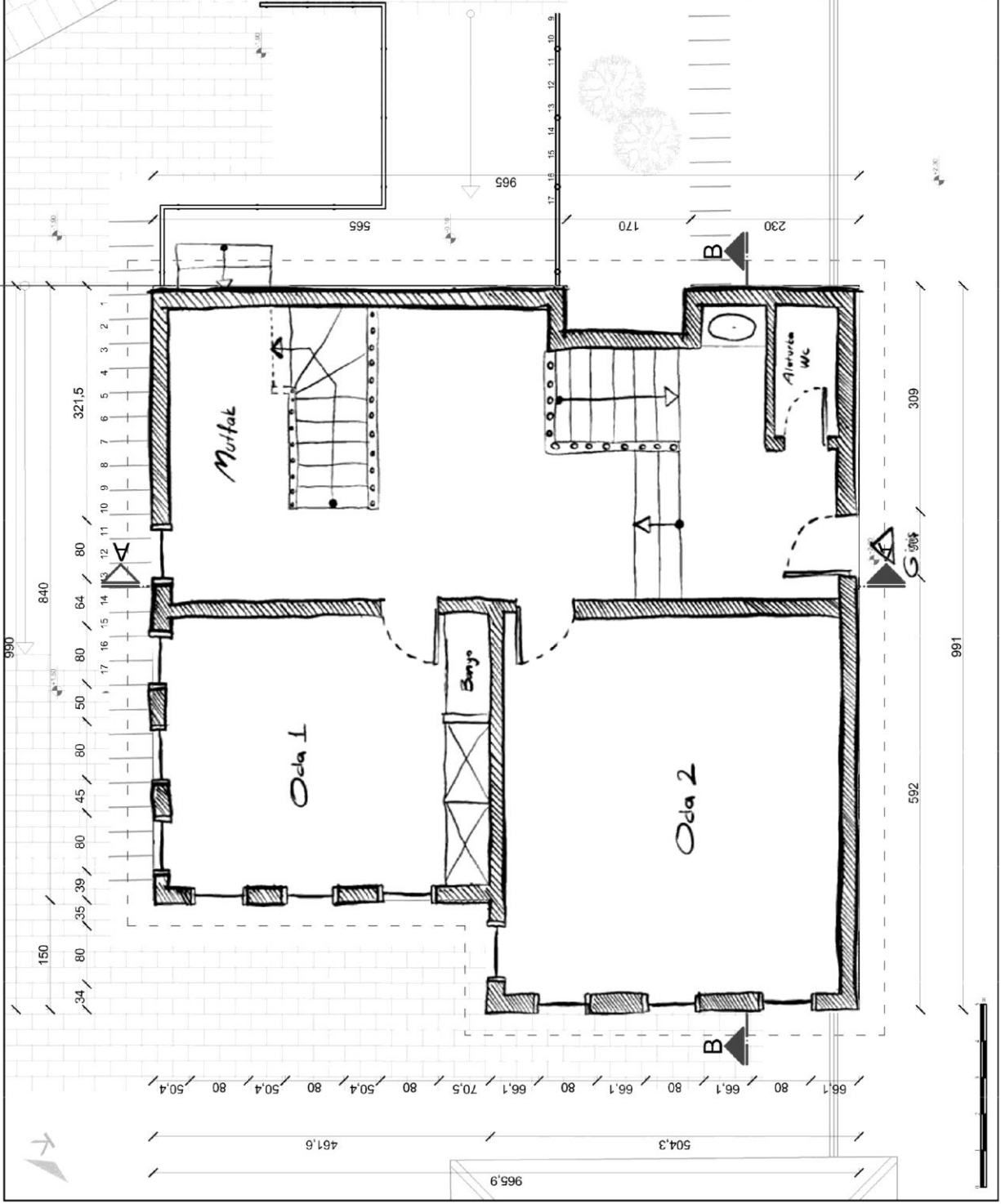
TEZ KONUSU:
**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE
ŞEYH EVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Baiki, Osmanlı Cd. No 74, 43030
Merkez/Kütahya

RESTİTÜSYON

BABLIK	1. KAT PLANI
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NİMAK
HAZIRLAYAN	EBRU BAŞI
ÖLÇEK	1:100
PAPYER NO	4
TARİHİ	16.12.2023

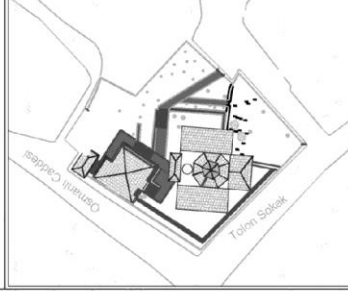
FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

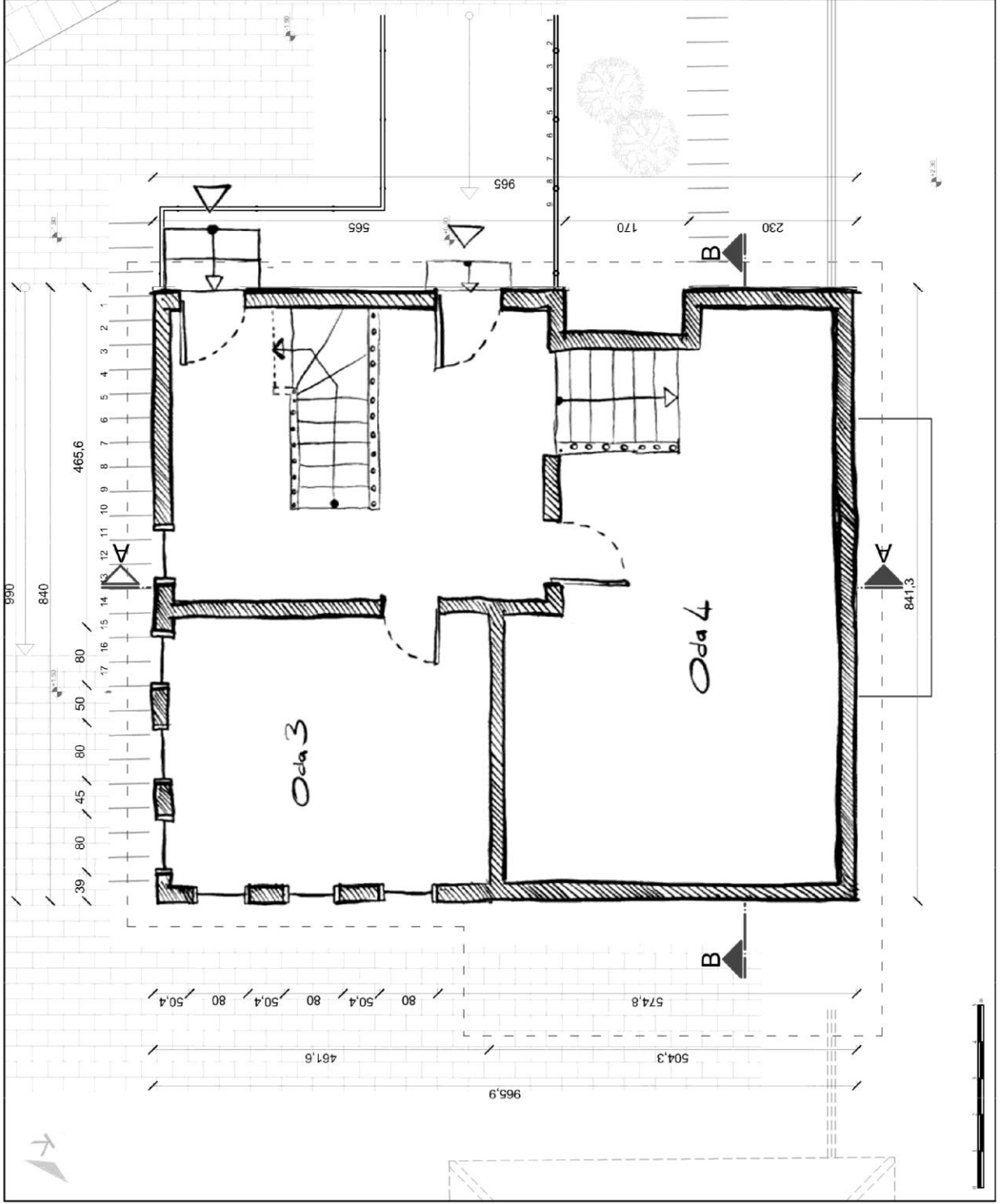
TEZ KONUSU:
**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE
ŞEYH EVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balıklı, Osmanlı Cd. No 74, 43030
Merkez/Kütahya

RESTİTÜSYON

BİREK	GİRİŞ KAT PLANI
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	FERİT BAĞCI
ÖLÇEK	1/50
PAPYRUS	3
TARİHİ	16.12.2023

FSMVÜ

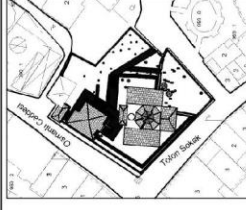
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:
**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE**

**ŞEYH EVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

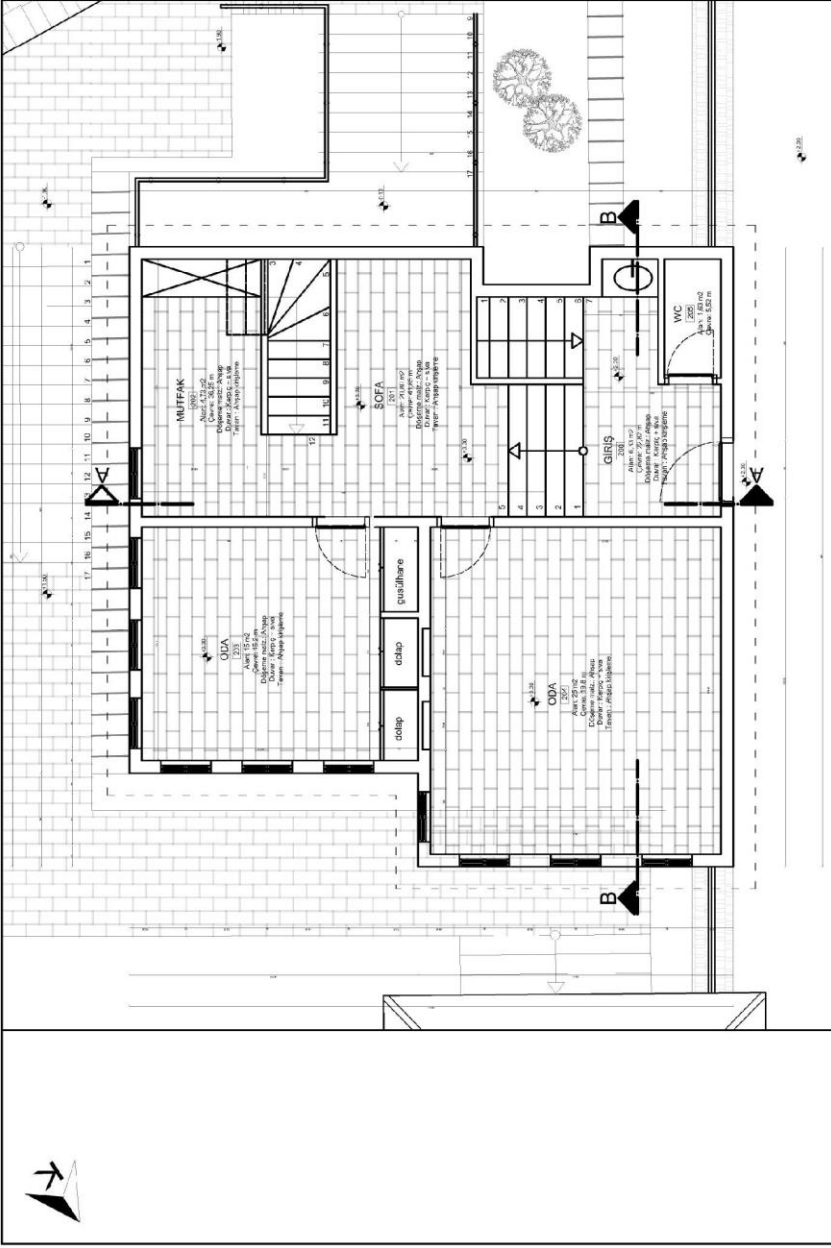
ADRES: Balıklı, Osmaniye Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI
A YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
B BENZER DÖNEM YAPILARI (ANOLUJİ)
C MİMARİ GEREKLİK
D YAZILI ANLATIM

RESTİTÜSYON

BASILIC	1. KAT PLANI
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NURMAN
HAZIRLAYAN	FERİT BAHAŞI
DEĞERLENDİRİLEN	
PAPUR NO	
TARİH	16.12.2023

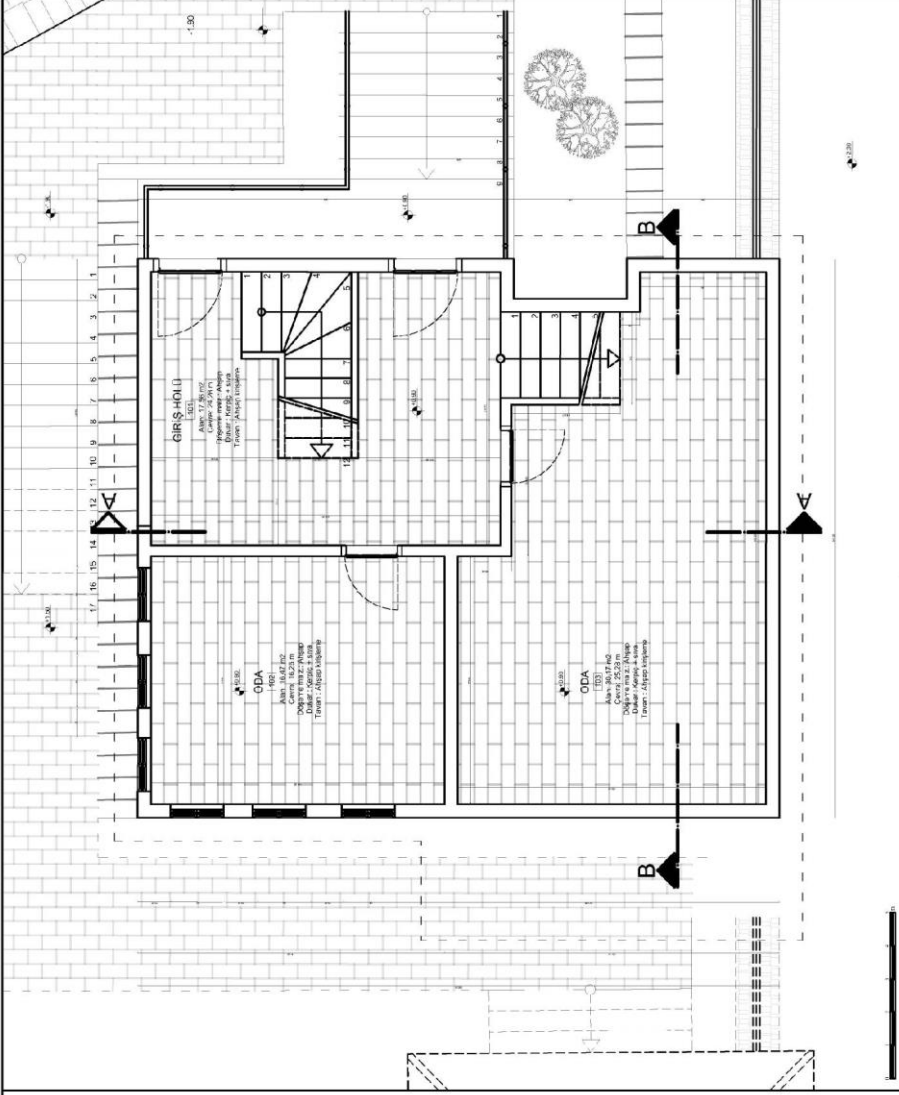

*B,D Benzer dönemlerde dış kapı örnekleri

*B,D Benzer dönemlerde pencere örnekleri

FSMVÜ

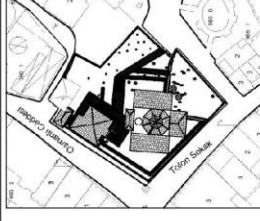
MİHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

**KÜTAHYA ŞEYH BAHSİ
TEKKESİ RESTORASYONU
VE
ŞEYH EVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balıklı, Osmanlı Cd. No.74, 43030
Merkez/Kütahya

RESTİTÜSYON DAYANAKLARI

A YAPI ÜZERİNDEKİ İZLER
B BENZER DÖNEM YAPILARI (ANOLOJİ)
C MİMARİ GEREKLİLİK
D YAZILI ANLATIM

RESTİTÜSYON

BİLGİ	GİRİŞ KAT PLANI
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NURMAN
HOCAYAN	ERRU BAHSİ
ÖLÇEK	1/50
PAPTA NO	3
TARİH	16.12.2023

*B,D Benzer dönemlerde iç kapı örneği

*B,D Benzer dönemlerde merdiven örneği

*B,D Benzer dönemlerde dış kapı örnekleri

FSMVÜ

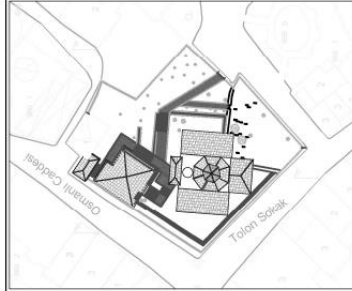
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

KÜTAHYA ŞEYH BAĞIŞI TEKKESİ RESTORASYONU VE ŞEYH EVİ REKONSTRÜKSİYONU

ADRES: Balıklı, Osmanlı Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

REKONSTRÜKSİYON

BABLIK	VAZİYET PLANI
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAĞIŞI
ÖLÇEK	1:50
PAPYRA NO	2
TARİH	24.11.2021

EK 20REKONSTRÜKSİYON – VAZİYET PLANI

FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

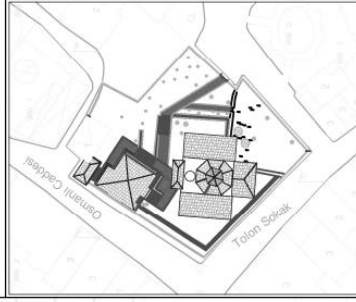
KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE**

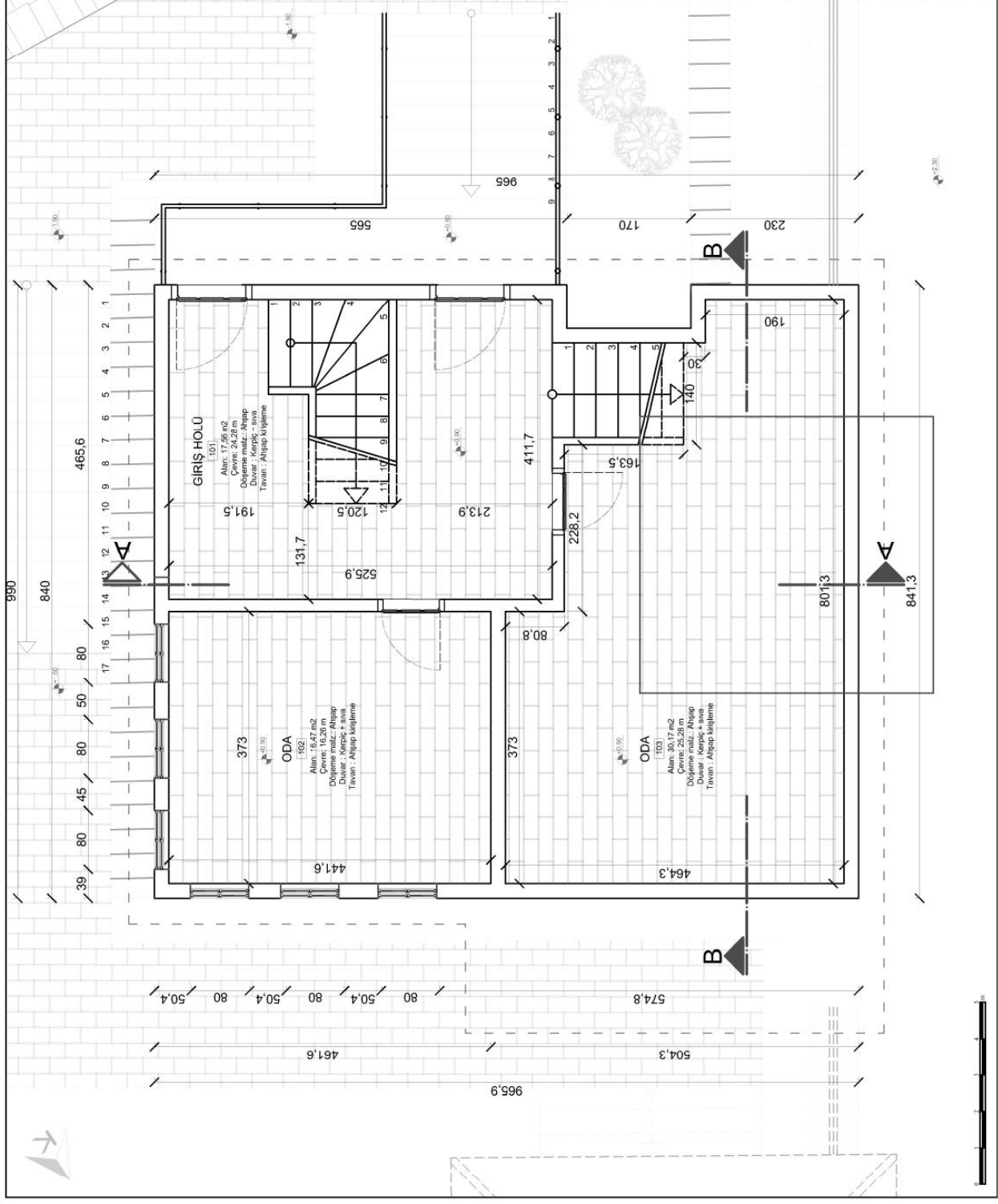
**ŞEYHEVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balklı, Osmanlı Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

REKONSTRÜKSİYON

BASKI	GRİŞ KAT PLANI
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim İMAM
HAZIRLAYAN	EBRU BAŞI
ÖLÇEK	1/50
PAPATNO	3
TARİH	18.12.2023

EK 21 REKONSTRÜKSİYON – GİRİŞ KAT PLANI

FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

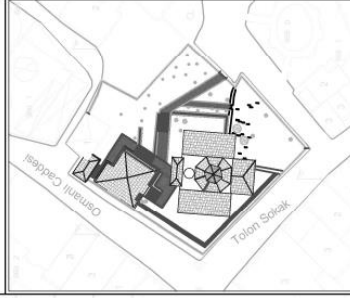
KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARILI

TEZ KONUSU:

**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE**

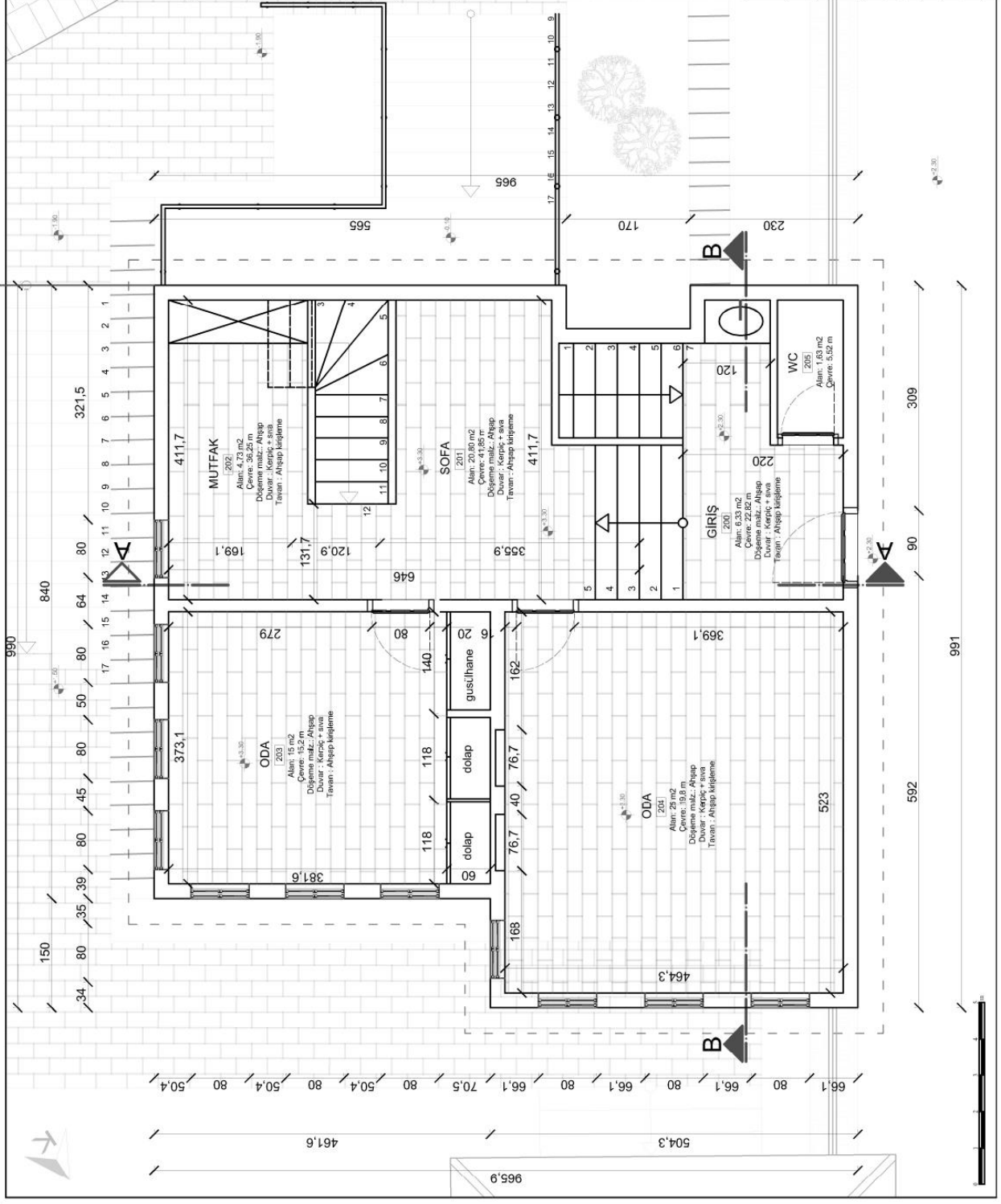
**ŞEYH EVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balıklı, Osmanlı Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

REKONSTRÜKSİYON

BAŞLIK	1. KAT PLANI
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAŞI
ÖLÇEK	1/50
PAFTANO	4
TARİH	18.12.2023

EK 22 REKONSTRÜKSİYON – 1. KAT PLANI

FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

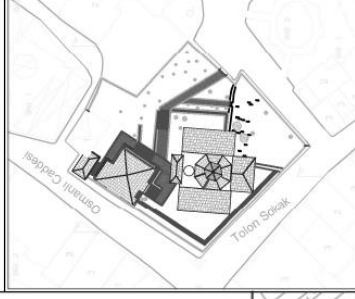
KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE**

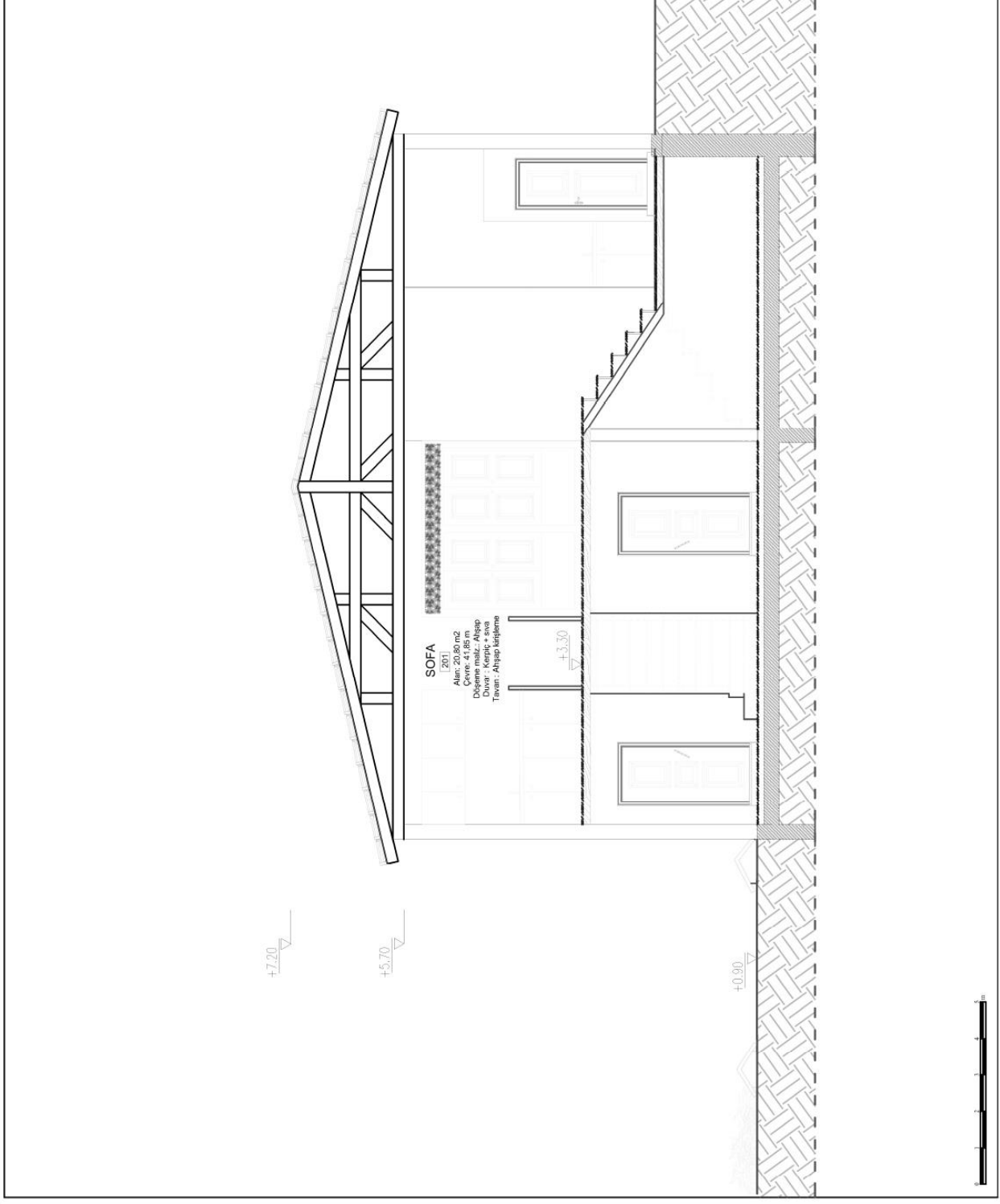
**ŞEYHEVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balıklı, Osmaniye Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

REKONSTRÜKSİYON

BASLIK	A-A KESİTİ
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAĞIŞI
ÖLÇEK	1/50
PAPYATNO	5
TARİHİ	18.12.2023

FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

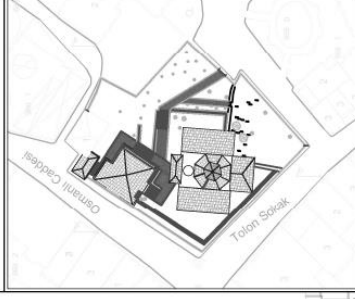
KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE**

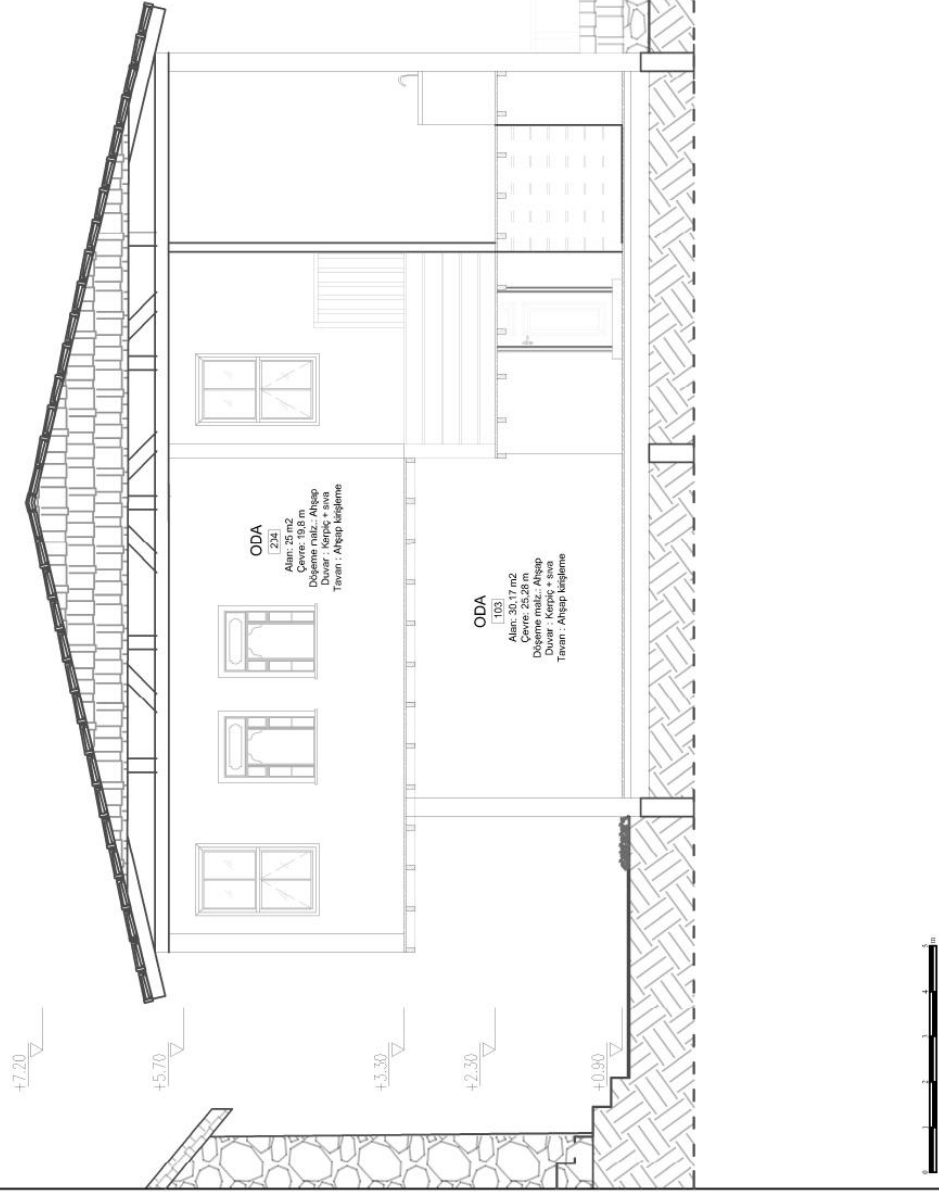
**ŞEYH EVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balıklı, Osmani Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

REKONSTRÜKSİYON

BASLIK	B-B KESİTİ
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAĞŞI
ÖLÇEK	1/50
PAPYANO	6
TARİH	18.12.2023

EK 24 REKONSTRÜKSİYON – BB KESİTİ

FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

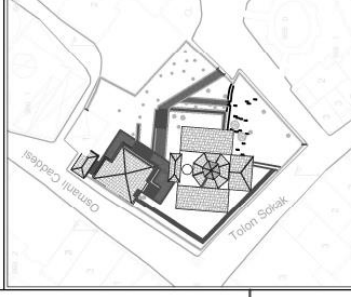
KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE**

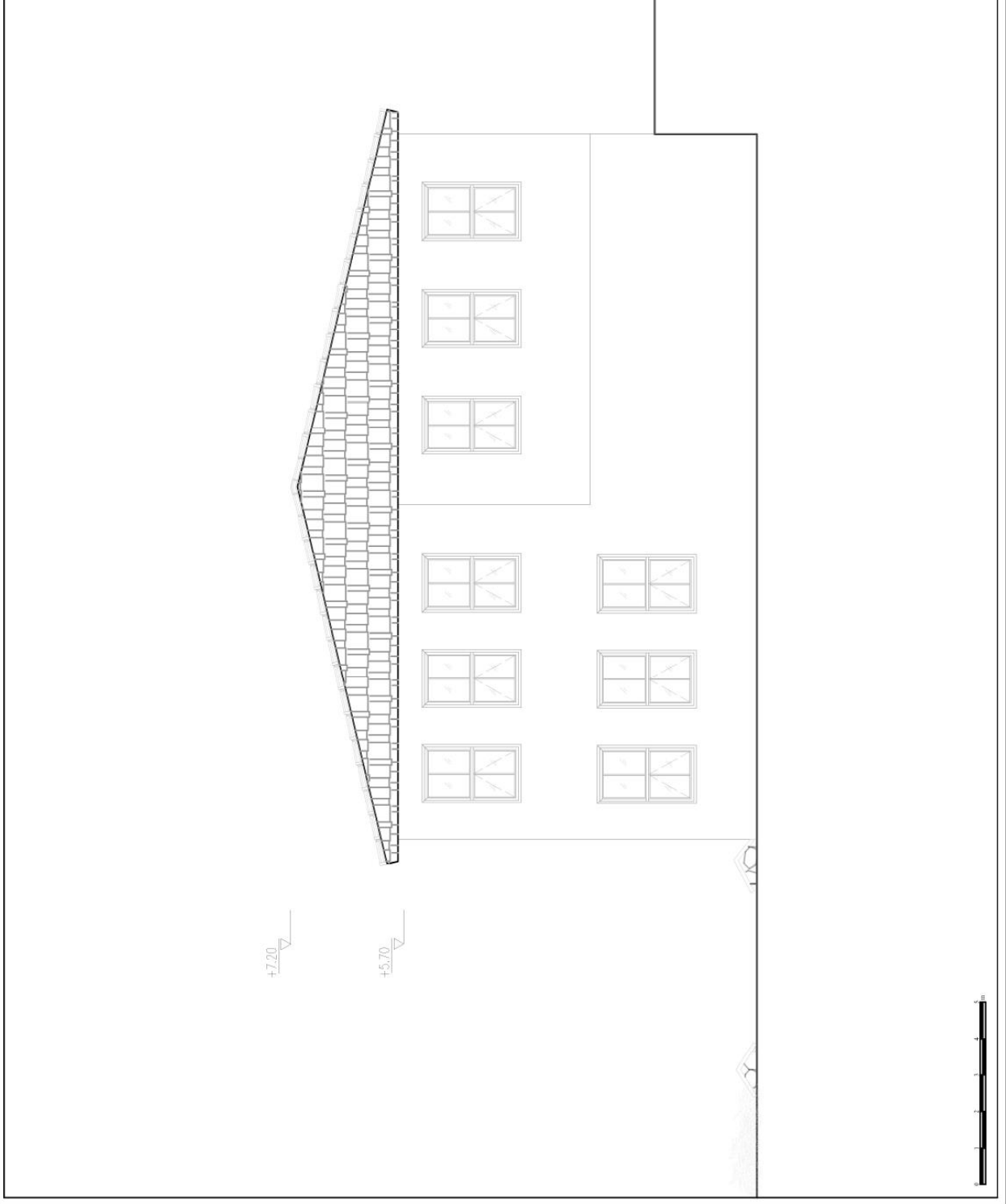
**ŞEYH EVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balıklı, Osmanlı Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

REKONSTRÜKSİYON

BÖLÜK	GÖRÜLÜŞ BAHÇE GİRİŞİNDEN
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim İNANAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAŞI
ÖLÇEK	1/50
PAFTA NO	7
YARIN	18.12.2023

EK 25 REKONSTRÜKSİYON – BAHÇE GİRİŞİNDEN GÖRÜNÜŞ

FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

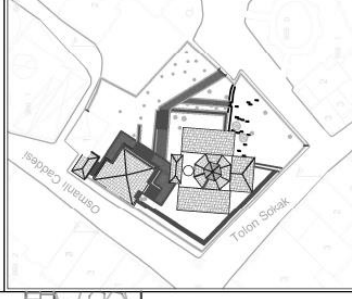
KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE**

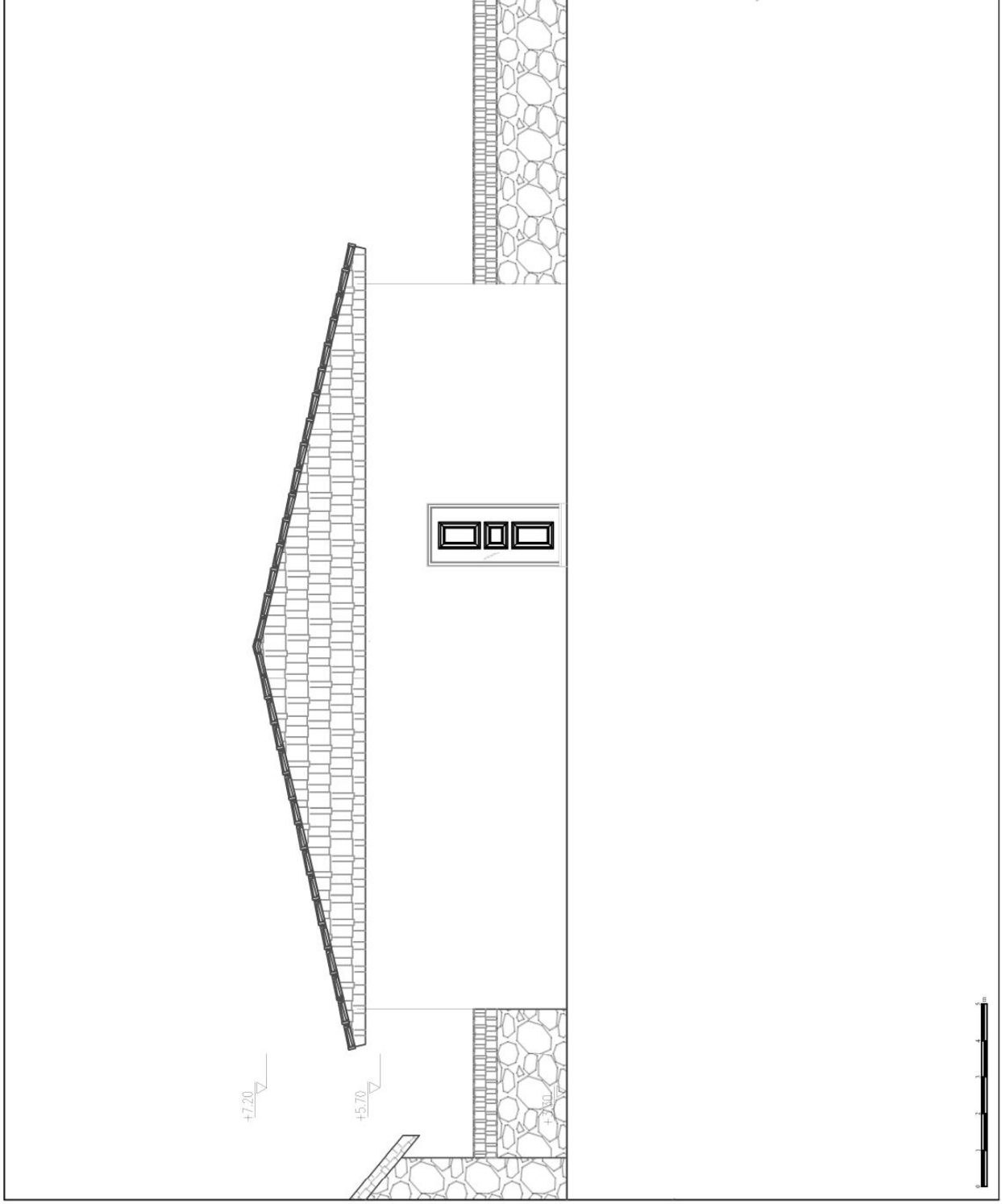
**ŞEYH EVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balıklı, Osmaniye Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

REKONSTRÜKSİYON

BASLIK	GÖRÜNÜŞ CADDESİ
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAĞŞI
ÖLÇEK	1/50
PAPYANO	B
TARİH	18.12.2023

EK 26 REKONSTRÜKSİYON – CADDE TARAFINDAN GÖRÜNÜŞ

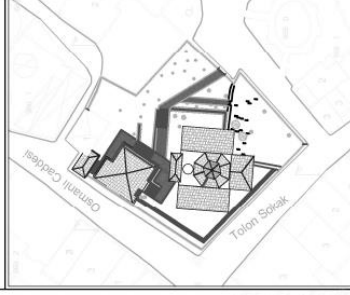
FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:
**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE
ŞEYH EVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balıklı, Osmanlı Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

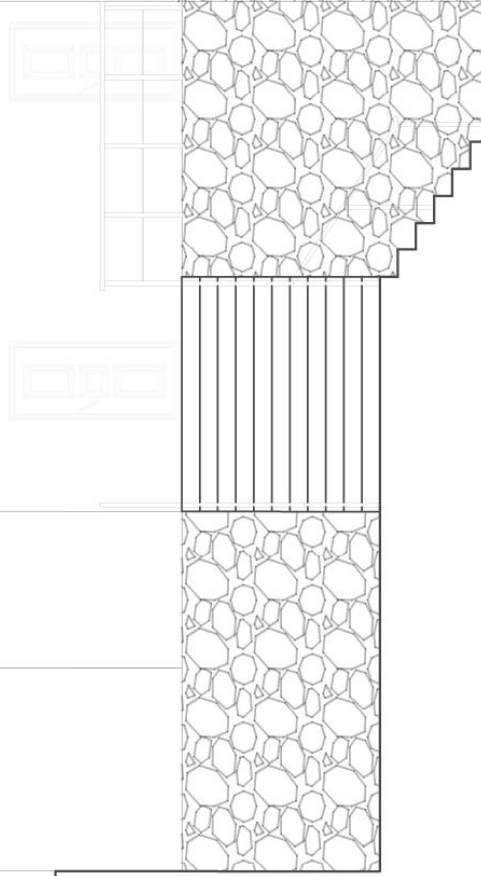
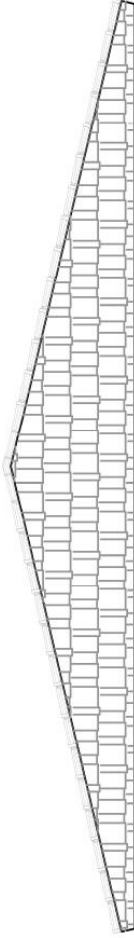

REKONSTRÜKSİYON

BİREK	GÖRÜŞÜŞ TEKKE TARAFINDAN
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAŞI
ÖLÇEK	1/50
PAFT NO	9
TARİH	18.12.2023

+7,20

+5,70

FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

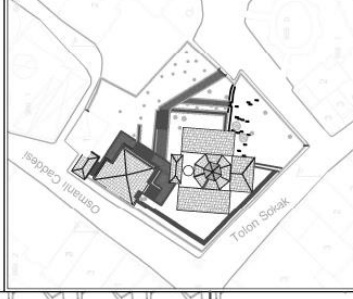
KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE**

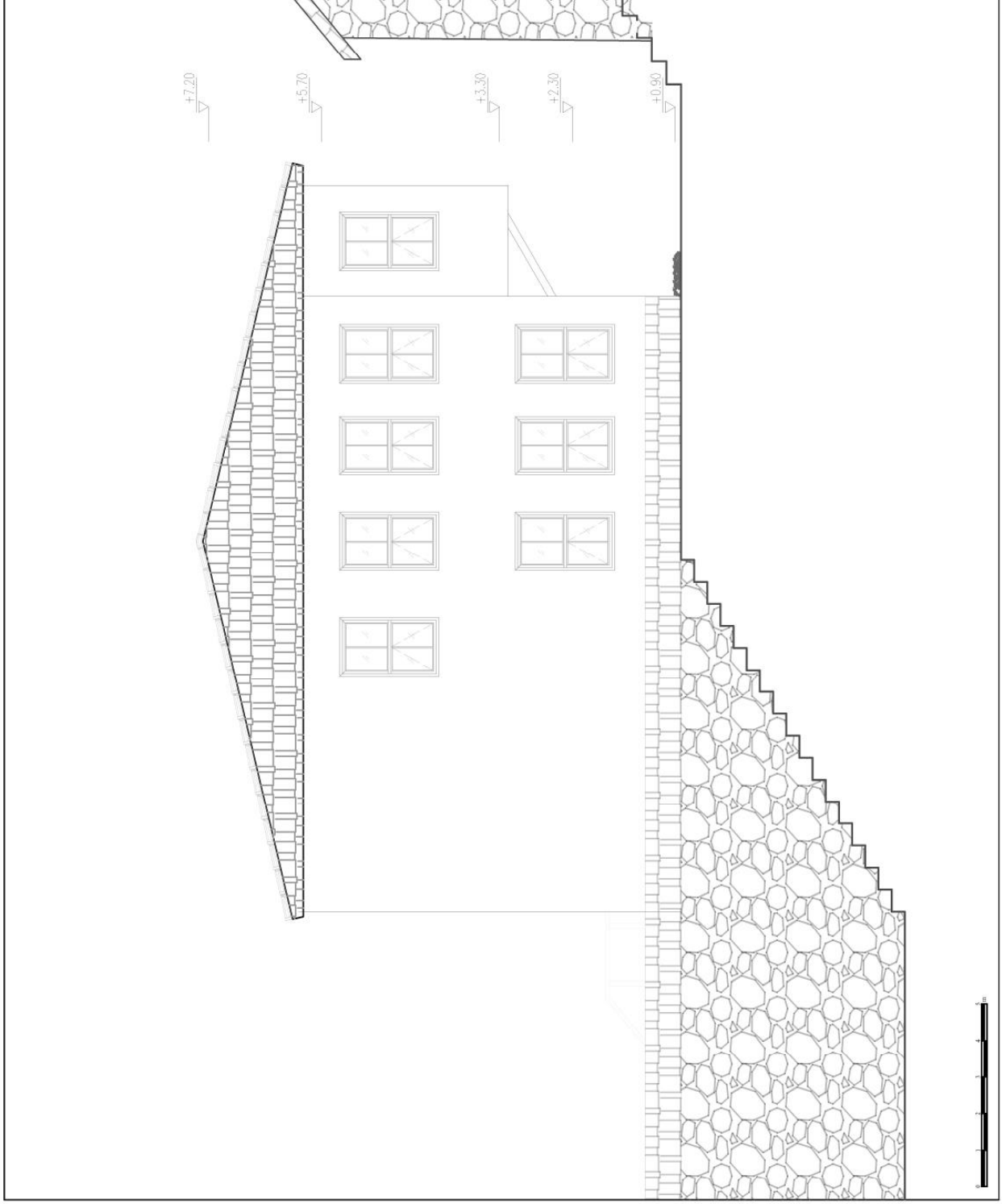
**ŞEYH EVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balıklı, Osmaniye Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

REKONSTRÜKSİYON

BASLIK	GÖRÜNÜŞ BAHÇE TARAFINDAN
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAĞIŞI
ÖLÇEK	1/50
PAPYANO	10
TARİH	18.12.2023

EK 28 REKONSTRÜKSİYON – BAHÇEDEN GÖRÜNÜŞ

FSMVÜ

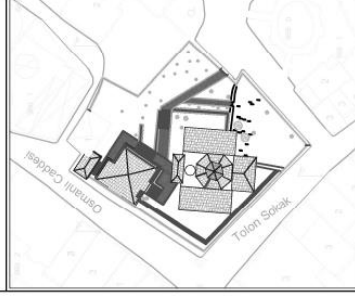
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARILI

TEZ KONUSU:

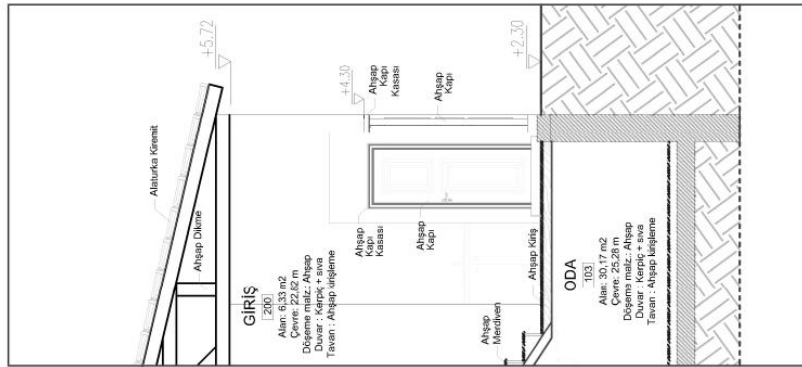
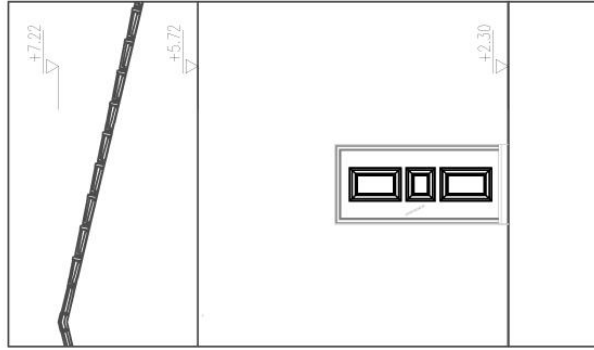
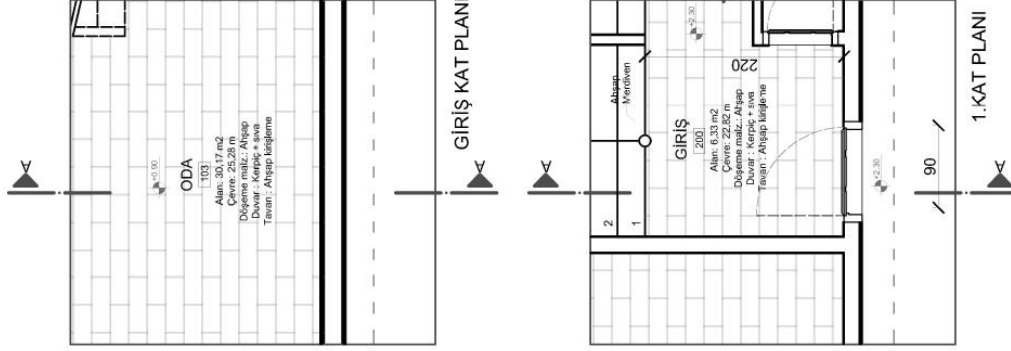
KÜTAHYA ŞEHİT BAŞI TEKKESİ RESTORASYONU VE ŞEHİT EVİ REKONSTRÜKSİYONU

ADRES: Balıklı, Osmanlı Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

REKONSTRÜKSİYON

BİLEŞEN	DETAY PAFTASI
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim İNANAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAĞIŞI
ÖLÇEK	1/20
PAFTANO	11
TARİH	18.12.2023

SİSTEM DETAYI

FSMVÜ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

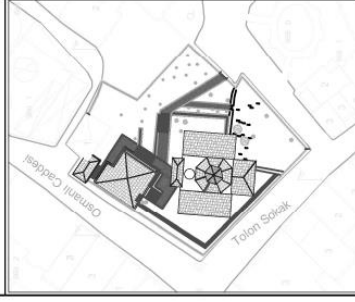
KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE**

**ŞEYHEVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

ADRES: Balıklı, Ormanlı Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

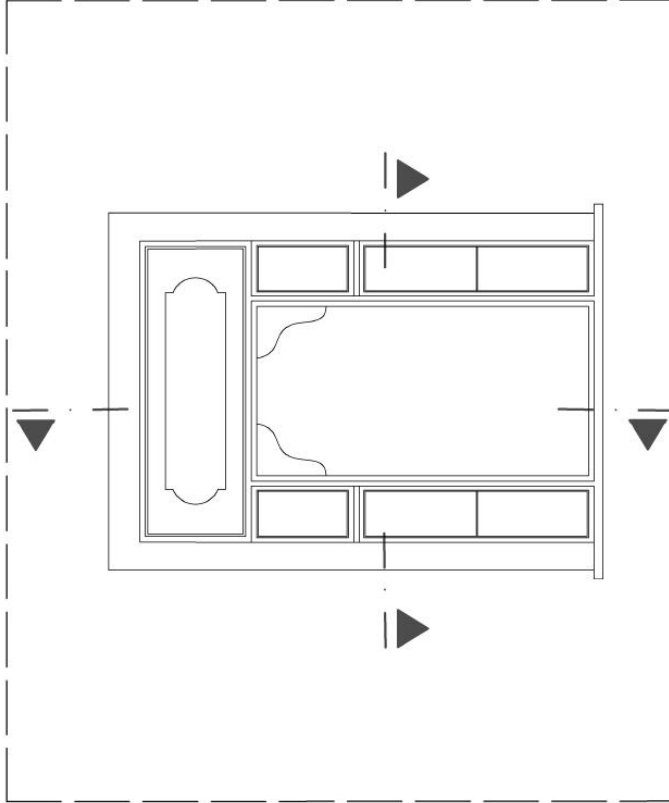
REKONSTRÜKSİYON

AYNALIK DETAYI

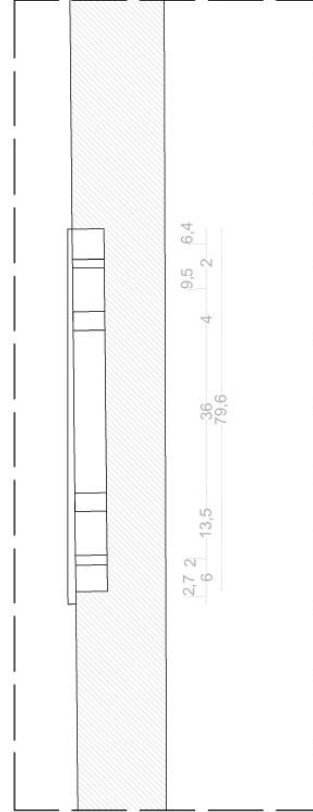
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAŞI
ÖLÇEK	1/10
PAPYUS	12
TARİH	15.12.2023

KESİT ÖLÇEK:1/10

GÖRÜNÜŞ ÖLÇEK:1/10

PLAN ÖLÇEK:1/10

FSMVÜ

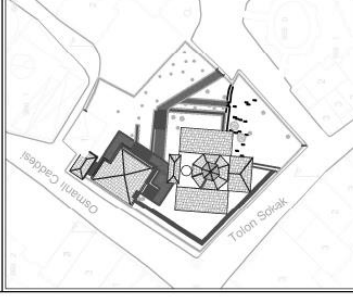
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

KÜTAHYA ŞEYH BAŞI TEKKESİ RESTORASYONU VE ŞEYH EVİ REKONSTRÜKSİYONU

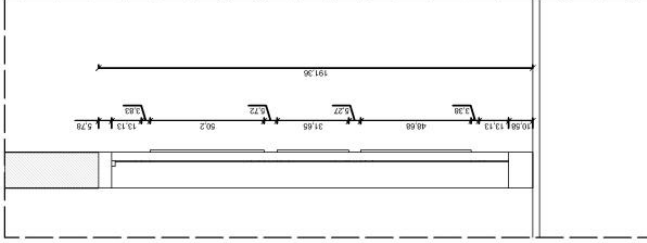
ADRES: Balıklı, Osmanlı Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

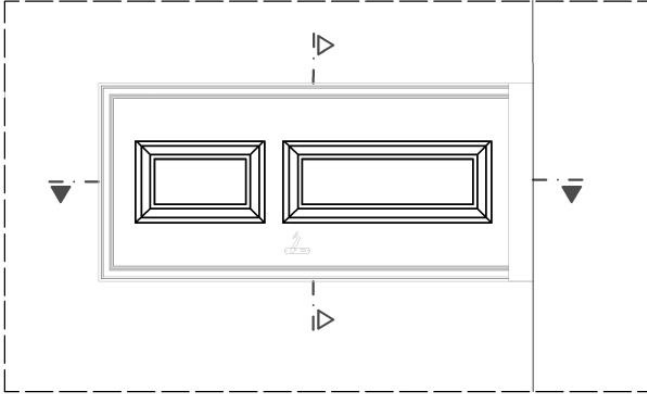
REKONSTRÜKSİYON

İÇ KAPI DETAYI

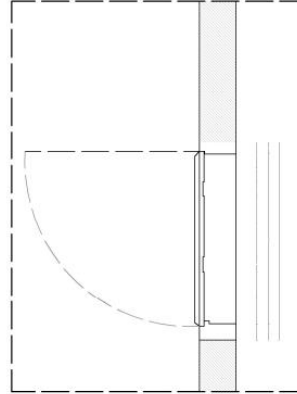
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAĞIŞI
ÖLÇEK	1/50
PAPYER NO	13
TARİH	18.12.2023

İÇ KAPI KESİT ÖLÇEK:1/20

İÇ KAPI GÖRÜNÜŞ ÖLÇEK:1/20

İÇ KAPI PLAN ÖLÇEK:1/20

FSMVÜ

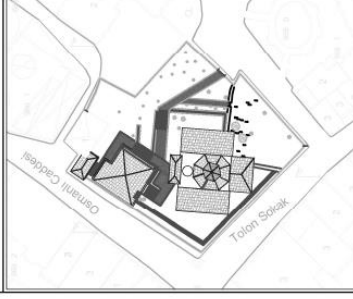
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

KÜTAHYA ŞEYH BAŞI TEKKESİ RESTORASYONU VE ŞEYHEVİ REKONSTRÜKSİYONU

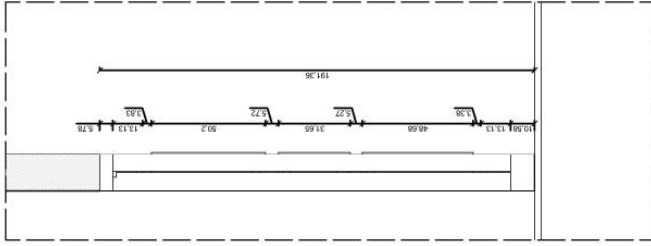
ADRES: Balıklı, Osmanlı Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

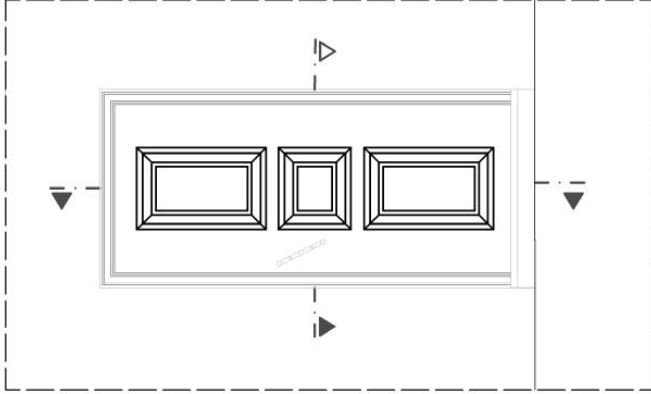
REKONSTRÜKSİYON

DIŞ KAPI DETAYI

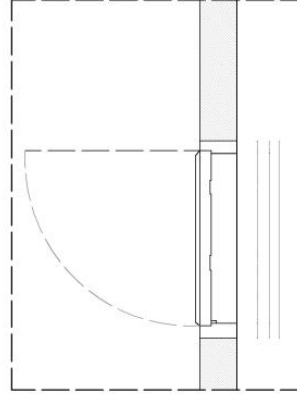
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAŞI
ÖLÇEK	1/50
PAPYRUS	14
TARİH	18.12.2023

DIŞ KAPI KESİT ÖLÇEK:1/20

DIŞ KAPI GÖRÜNÜŞ ÖLÇEK:1/20

DIŞ KAPI PLAN ÖLÇEK:1/20

FSMVÜ

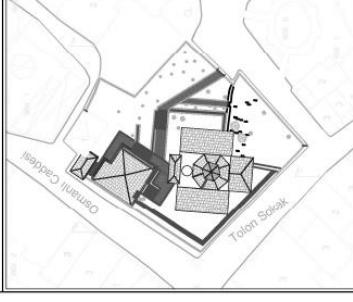
MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
2023-2024 GÜZ YARIYILI

TEZ KONUSU:

**KÜTAHYA ŞEYH BAŞI
TEKKESİ RESTORASYONU
VE
ŞEHİVİ
REKONSTRÜKSİYONU**

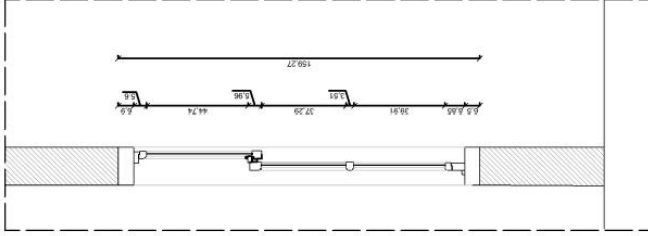
ADRES: Balıklı, Osmaniye Cd. No:74, 43030
Merkez/Kütahya

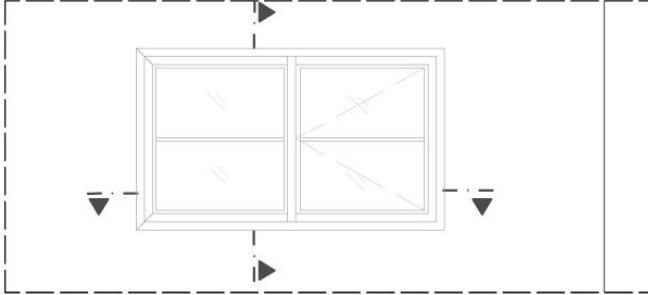
REKONSTRÜKSİYON

GIYOTİN PENCERE DETAYI

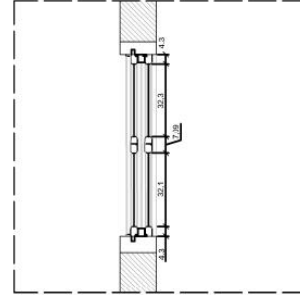
TEZ DANIŞMANI	Prof. Dr. İbrahim NUMAN
HAZIRLAYAN	EBRU BAĞŞI
ÖLÇEK	1/50
PAPYRUS NO	15
TARİHİ	18.12.2023

KESİT ÖLÇEK: 1/20

GÖRÜNÜŞ ÖLÇEK: 1/20

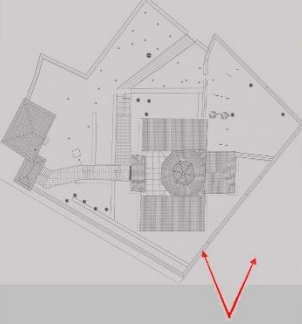
PLAN ÖLÇEK: 1/20

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

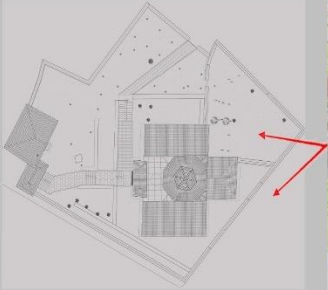
Fotoğraf 21

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

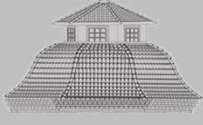
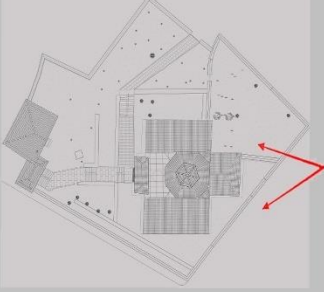
Fotoğraf 22

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 23

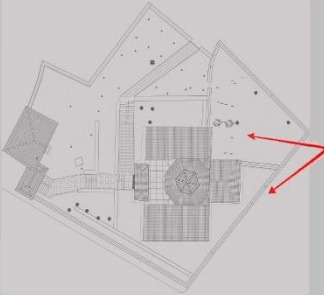

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 24

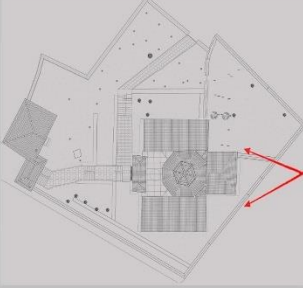

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 25

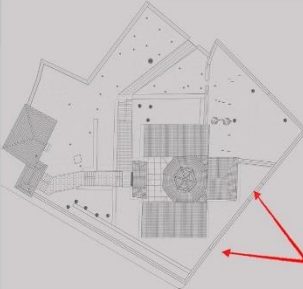

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 26

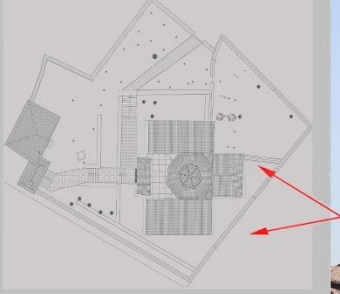

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

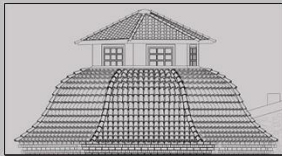
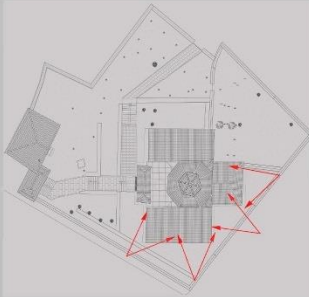
Fotoğraf 27

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 28

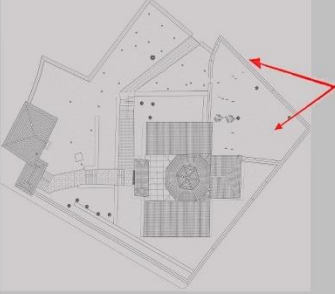

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 29

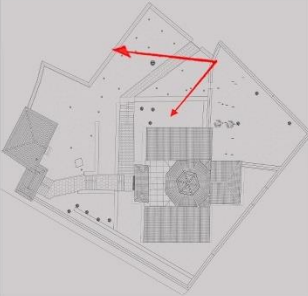

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 30

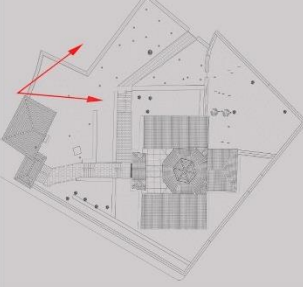

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 31

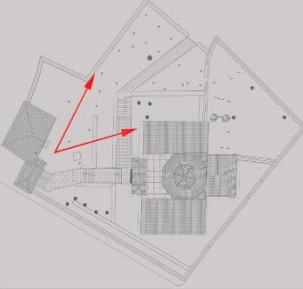

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 32

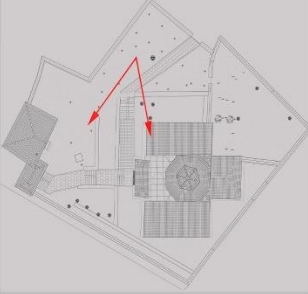

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

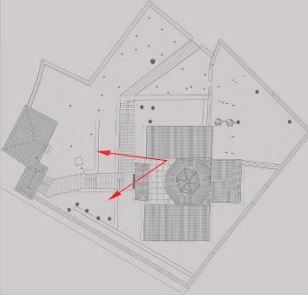
Fotoğraf 33

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

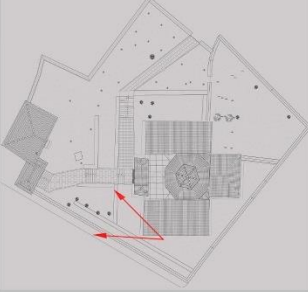
Fotoğraf 34

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH AHSİ (B LİKLİ) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

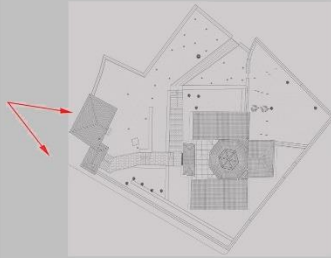
Fotoğraf 35

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAHSİ (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

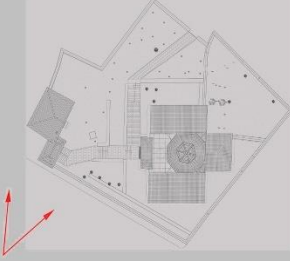
Fotoğraf 36

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

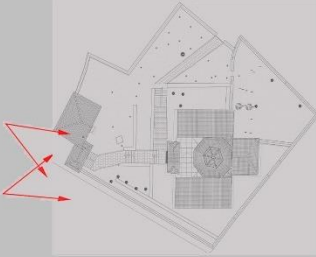
Fotoğraf 37

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

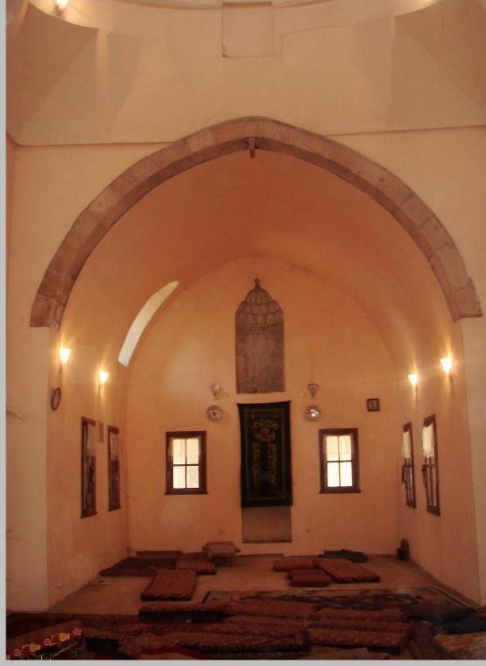
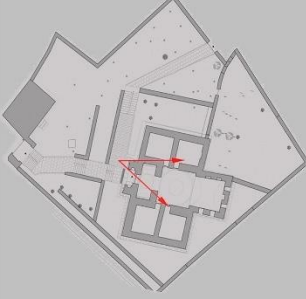
Fotoğraf 38

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

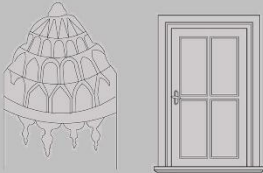
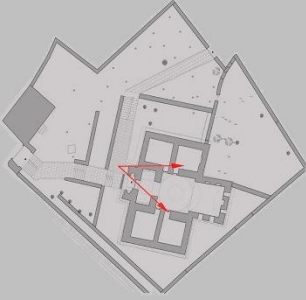
Fotoğraf 39

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 40

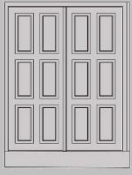
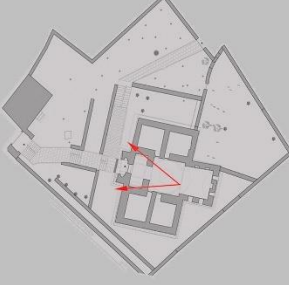

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 41

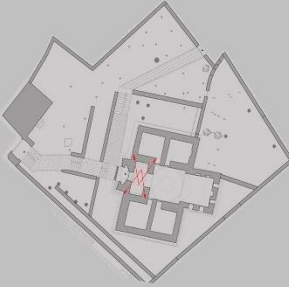

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 42

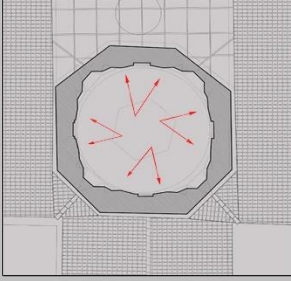

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

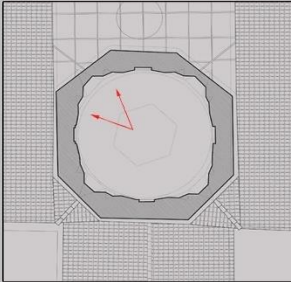
Fotoğraf 43

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜT - HYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

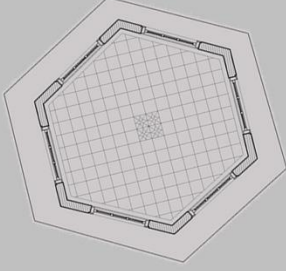
Fotoğraf 44

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 45

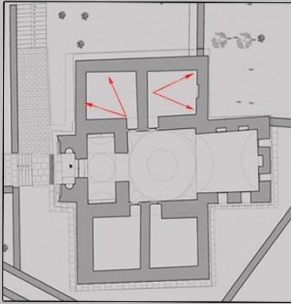

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 46

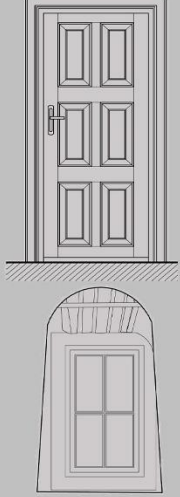

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 47

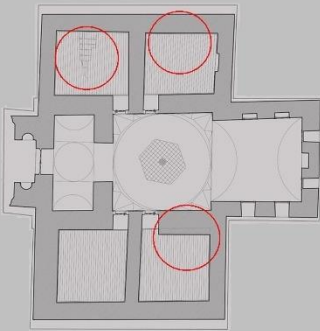

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 48

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ ŞEYH BAŞI (BALIKLI)
TEKKE MESCİDİ VE HAZİRESİ
RÖLÖVE - RESTİTÜSYON - RESTORASYON
PROJELERİ
FOTOĞRAF ALBÜMÜ

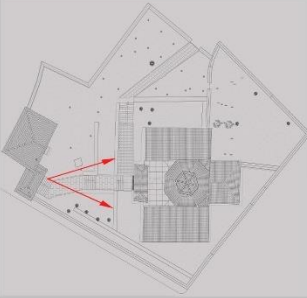

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 1

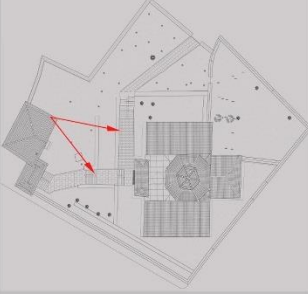

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 2

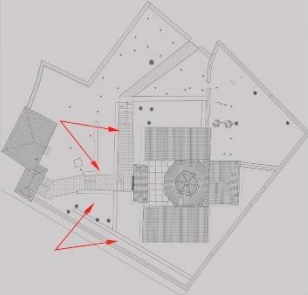

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 3

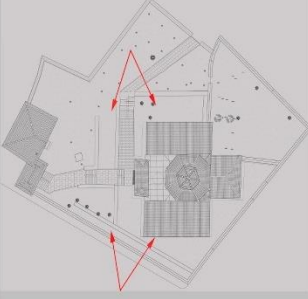

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

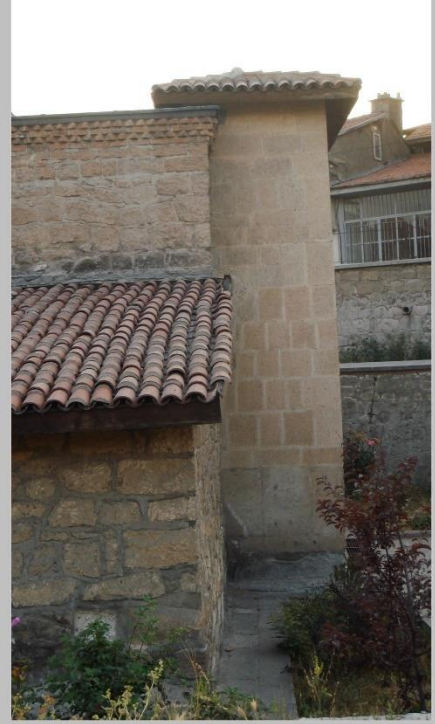
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 4

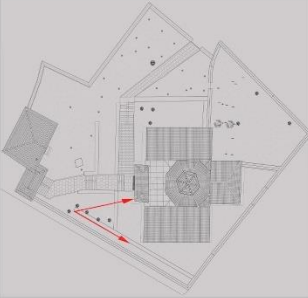

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 5

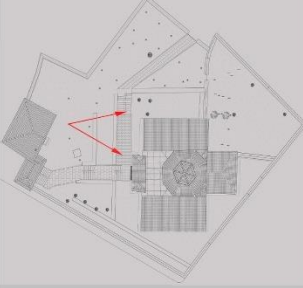

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

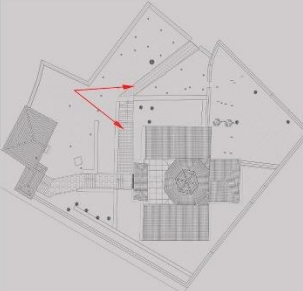
Fotoğraf 6

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

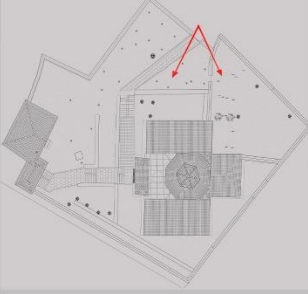
Fotoğraf 7

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

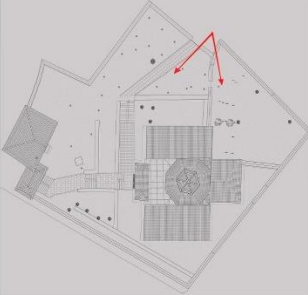
Fotoğraf 8

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

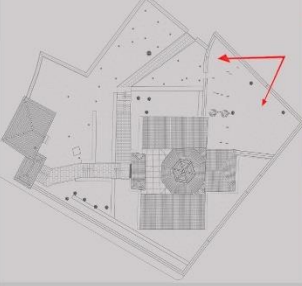
Fotoğraf 9

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 10

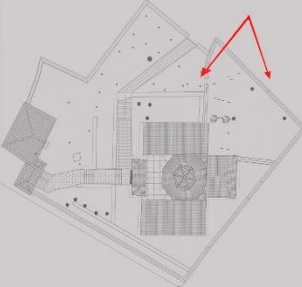

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 11

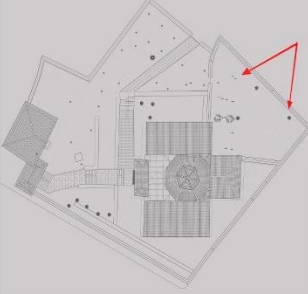

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 12

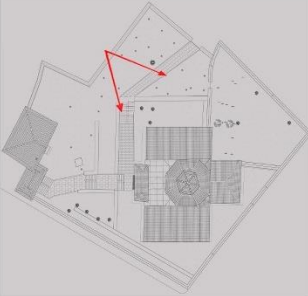

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 13

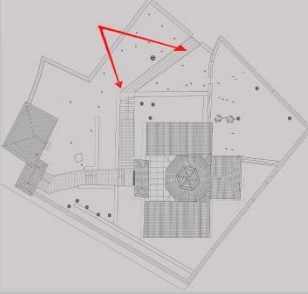

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

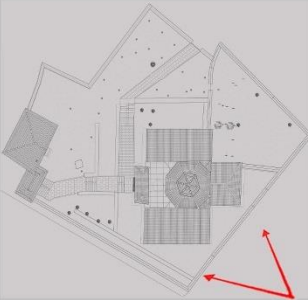
Fotoğraf 14

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCIDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

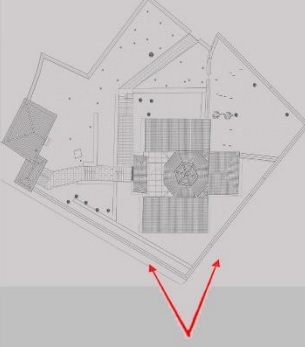
Fotoğraf 15

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAHSİ (BALIKLI) TEKKE
MESCIDI

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 16

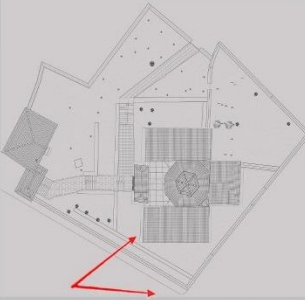

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAHSİ (BALIKLI) TEKKE
MESCIDI

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 17

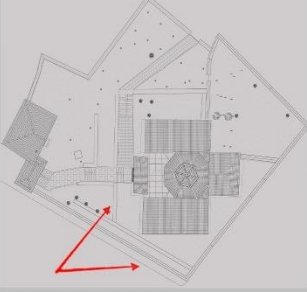

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

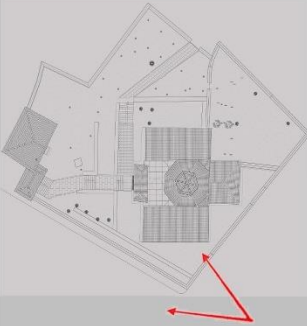
Fotoğraf 18

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESCİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

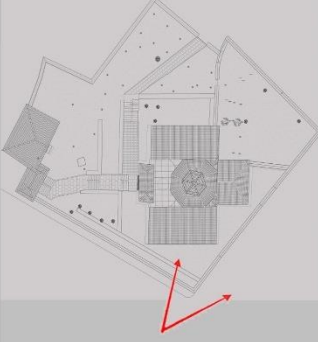
Fotoğraf 19

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - KÜTAHYA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

KÜTAHYA MERKEZ
ŞEYH BAŞI (BALIKLI) TEKKE
MESİDİ

FOTOĞRAF ALBÜMÜ

Fotoğraf 20

ASMİRA MİMARLIK RESTORASYON